

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปริญญา

พัฒนาสังคม

โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวน
ชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

Factors Related to Job Performance of the Non-Commissioned Investigative Police
in Metropolitan Police Station of Metropolitan Police Division 2

นามผู้วิจัย ร้อยตำรวจเอกทัศนพงษ์ คงทัพ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(อาจารย์พันตำรวจเอกปิยะ อุทาโย, พ.บ.ด.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จตุพร บานชื่น, M.S.S.)

กรรมการ

(อาจารย์มาตริณี รักษัตานนท์ชัย, Ph.D.)

ประธานสาขาวิชา

(อาจารย์พรเทพ พัฒนานุรักษ์, ศศม.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อาจคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 5 เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน
ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

Factors Related to Job Performance of the Non-Commissioned Investigative Police in
Metropolitan Police Station of Metropolitan Police Division 2

โดย

ร้อยตำรวจเอกทัศนพงษ์ คงทัพ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

พ.ศ. 2550

ทัศน์พงษ์ คงทัพบ, ร้อยตำรวจเอก 2550: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา) สาขาพัฒนาศึกษา คณะพัฒนาศึกษา วิทยาลัยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์พันตำรวจเอกปิยะ อุทาโย, พ.บ.ด. 120 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้น
ประทวน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการทำงาน กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 โดยกลุ่ม
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนในสถานีตำรวจ
นครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีจำนวน 11 สถานีตำรวจ จำนวน 126 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคกำลังสอง และค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ
เพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญไว้ที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจ
นครบาล 2 มีผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุม และการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน
อยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ อายุราชการ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด และการเลื่อนขั้นเงินเดือน ส่วน
ปัจจัยด้านการทำงานพบว่า ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ มี
ความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด และด้านการได้รับคำชมเชยจาก
บุคคลหรือหน่วยงาน แรงจูงใจ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล
หรือหน่วยงาน การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อน
ขั้นเงินเดือน

ข้อเสนอแนะ ควรจัดอบรมความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการตำรวจ ให้แก่เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้น
ประทวนให้มากขึ้น ให้เจ้าหน้าที่สืบสวนรู้ถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจมาช่วยในการ
สืบสวน รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม
สุดท้ายผู้บังคับบัญชาควรสร้างแรงจูงใจ ให้กับเจ้าหน้าที่สืบสวนเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็ม
ความสามารถ และเกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานต่อไป

ร.ศ.อ.

ลายมือชื่อนิสิต

ท.จ.อ.

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

25 / พ.ค. 50

Thaspong Khongthap, Police Captain 2007: Factors Related to Job Performance of the Non-Commissioned Investigative Police in Metropolitan Police Station of Metropolitan Police Division 2. Master of Arts (Social Development), Major Field: Social Development, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Police Colonel Piya Uthayo, Ph.D. 120 pages.

The objectives of this research were two folds. First, it aimed to examine the level of success in job performance among the non-commissioned police of the Metropolitan Police Station in the Metropolitan Police Division 2. Second, it sought to establish the relationship between their personal factors, work factors, and their job performance. The population under study comprised of 126 non-commissioned investigative policemen working in 11 Metropolitan Police Stations of the Metropolitan Police Division 2. Questionnaires were used to collect the data that were later analyzed by utilizing a statistical program. Descriptive statistics included the percentages, the mean, and the standard deviation. Analytical statistics included the chi-square and the Pearson product moment correlation coefficient. The level of statistical significance was set at 0.05.

Research results indicated moderate levels of job performance among the non-investigative police under study in the aspect of the investigation leading to the arrest as well as the recognition and admiration the non-commissioned investigative police received from various persons and their organization. Hypothesis testing revealed the relationship between the personal factors, namely the subject's age and their tenure, and their job performance in terms of the investigation leading to the arrest and their pay rise. Their work factors, namely their knowledge about investigative techniques and the utilization of forensic science, were correlated to their job performance in terms of the investigation leading to the arrest and the recognition and admiration from various persons and their organization. Their motivation was correlated to their job performance in terms of receiving the recognition and admiration from various persons and their organization. Moreover, forensic science utilization was found to be correlated to their job performance in terms of pay rise.

From the above research results three recommendations were put forth as follows. Firstly, more training programs in investigative techniques and forensic science should be made available to the non-commissioned investigative police so that they could apply such knowledge in their investigation. Secondly, the police should have good relationship with the people to be able to encourage them to have higher participation in crime prevention. And finally, the superior should create favorable motivation for the non-commissioned investigative police so that they could operate at their best ability, thus leading to better job performance.

Pol. cap Thaspong Khongthap
Student's signature

Pol. Col. Piya Uthayo
Thesis Advisor's signature

25 / MAY / 07

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ พันตำรวจเอก ดร.ปิยะ อุทาโย ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์จตุพร บานชื่น อาจารย์มาตริณี รักษาถนนที่ชัย กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ไฉไล ศักดิ์วิระพงศ์ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ความกรุณา
ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาให้ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน
จนกระทั่งจบการศึกษา ตลอดจนผู้บังคับบัญชาที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการบัณฑิตศึกษา สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ตอบ
แบบสอบถามและเพื่อนร่วมรุ่นพัฒนาสังคมรุ่นที่ 40 ทุกท่านที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด

และสุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอมอบส่วนที่ดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้กับ บิดา มารดา ที่เป็นผู้มี
พระคุณและให้กำลังใจให้การสนับสนุนช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ทัศน์พงษ์ คงทัพ

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการวิจัย	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	4
ตำรวจและอำนาจหน้าที่ของตำรวจ	4
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสืบสวน	5
แรงจูงใจ	9
ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ	11
เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน	14
การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ	15
การได้รับความร่วมมือจากประชาชน	20
สภาพอาชญากรรมในกองบังคับการตำรวจนครบาล 2	22
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
กรอบแนวคิดในการวิจัย	31
สมมติฐานในการวิจัย	32
นิยามศัพท์	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	35
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การทดสอบเครื่องมือ	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	42
ผลการวิจัย	42
ข้อวิจารณ์	75
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	91
สรุปผลการวิจัย	91
ข้อเสนอแนะ	93
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	97
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	102
ภาคผนวก ข ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถิติอาชญากรรม ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปี พ.ศ.2547	23
2	สถิติอาชญากรรม ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปี พ.ศ.2548	23
3	สถิติอาชญากรรม ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปี พ.ศ.2549	24
4	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการ ตำรวจนครบาล 2	35
5	จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล	43
6	จำนวนและร้อยละของความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ	44
7	จำนวนและร้อยละระดับความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ	45
8	ระดับการได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน	48
9	ระดับการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ หรือขอความร่วมมือจากหน่วยงาน อื่นๆ มาช่วยในการสืบสวน	51
10	ระดับการได้รับความร่วมมือจากประชาชน	53
11	ระดับแรงจูงใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่	56
12	ระดับความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด	60
13	ระดับการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน	61
14	จำนวนและร้อยละผลการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	64
16	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	65
17	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	66
18	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	67
19	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	68
20	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	69
21	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	70
22	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	71
23	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	72
24	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงาน กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงาน กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	74
26	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงาน กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน	74
27	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	85
28	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ	113
29	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน	115
30	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ	116
31	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการได้รับความร่วมมือจากประชาชน	117
32	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	118
33	ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน	119

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

32

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรม ที่เกี่ยวกับชีวิตทรัพย์สิน หรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสังคม ปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ส่งผลกระทบต่อความสงบสุข ต่อเศรษฐกิจ ต่อสังคมและความมั่นคงของประเทศ อาชญากรรมเป็นสิ่งที่กีดกัน ความเจริญของสังคม ทำลายความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ทำให้สังคมเสื่อม ไม่พัฒนาเท่าที่ควรกลายเป็นสังคมที่ขาดความมั่นคง อย่างไรก็ตาม อาชญากรรมก็ยังปรากฏอยู่ในทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมที่พัฒนาแล้วหรือด้อยพัฒนา นับได้ว่าอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์หนึ่งของสังคม ซึ่งสื่อให้เห็นว่าอาชญากรรมนั้นเกิดจากความไม่สมบูรณ์ ความบกพร่องของระเบียบสังคม

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสภาพพื้นที่ ความแออัดของประชากร ตลอดจนสภาพปัญหา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสภาวะจิตใจของคนในสังคม เป็นผลทำให้ปัญหาทางอาชญากรรมและปัญหาอื่น ๆ ที่มีผลกระทบกับความเป็นอยู่ของชาวกรุงเทพมหานครแตกต่างไป จากปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย โดยจะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้จำนวนประชากรของกรุงเทพมหานครได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับมีประชากรชาวชนบทจำนวนมากที่อพยพเข้ามาทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะบริเวณชานเมืองซึ่งเดิมเคยเป็นที่พื้นที่ว่างเปล่านั้น ก็เกิดเป็นหมู่บ้าน จัดสรร อาคารชุด ร้านค้า และแหล่งธุรกิจเกิดขึ้นกระจุกกระจายอยู่ทั่วไป ทำให้ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่น ๆ ขยายตัวตามไปด้วย และที่เป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นมากก็คือ การลักทรัพย์ในบ้านเรือน ระหว่างที่ผู้คนออกไปทำงานนอกบ้านในตอนกลางวัน และการก่อตัวของกลุ่มอันธพาลต่าง ๆ หรือพวกที่ไม่มีงานทำไม่มีรายได้ ที่คอยสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่ผู้อยู่อาศัยทั่วไป

ตำรวจเป็นกลไกของรัฐในการรักษาระเบียบของสังคมให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมีความสุขปลอดภัย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฯ ได้ระบุว่าตำรวจคือ เจ้าพนักงาน ซึ่งกฎหมายให้อำนาจ และมีหน้าที่ตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เป้าหมายสำคัญของตำรวจ คือ การตรวจตราดูแลป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้น เพื่อลดอาชญากรรม รวมทั้งจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย

สถานีตำรวจเป็นหน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งมีอยู่ทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย มีหน้าที่ในการตรวจตราป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความเรียบร้อยของสังคม โดยสถานีตำรวจมีการจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน คือ งานธุรการ งานจราจร งานสอบสวน และงานสืบสวน ซึ่งงานด้านการสืบสวนนี้จะแตกต่างจากงานด้านอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นงานที่ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความสามารถ มีความรู้ ประสบการณ์ ปฏิญาณ ไหวพริบที่ดี เพราะงานด้านการสืบสวนเป็นงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสืบสวนเพื่อป้องกันเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้น รวมถึงจับกุมผู้กระทำผิดที่หลบหนีมาลงโทษ โดยผลการจับกุมส่วนใหญ่นั้นมาจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนซึ่งจะมีมากกว่าชั้นสัญญาบัตร นอกจากนี้ผลการจับกุมของฝ่ายสืบสวน ยังเปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของแต่ละสถานีอีกด้วย แต่ปัจจุบันอาชญากรรมที่เกิดขึ้น มีความหลากหลาย ซับซ้อน มีขั้นตอนในการกระทำผิดที่เชื่อมโยงกันเป็นขบวนการ เช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ คนร้ายอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการกระทำความผิด อาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกายก็เช่นกัน มักใช้อาวุธที่ร้ายแรง เช่น ระเบิด ที่ใช้วิธีการจุดชนวนด้วยโทรศัพท์มือถือ ทำให้การสืบสวนเพื่อทราบตัวผู้กระทำความผิดนั้นวันยากขึ้น ประกอบความรู้ของเจ้าหน้าที่สืบสวนที่ยังใช้ แนวทางการสืบสวนแบบเดิม ไม่มีการอบรมหาความรู้เพิ่มเติม ไม่พัฒนาตามการเปลี่ยนแปลงของการกระทำผิดตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อาวุธปืน วิทยุมือถือ รถยนต์ มอเตอร์ไซด์ และอาวุธเสียหาย ขาดการซ่อมบำรุง ขาดน้ำมันเชื้อเพลิง ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน ไม่มีการสนับสนุนอุปกรณ์ชนิดใหม่ ๆ รวมถึงบุคลากรในงานฝ่ายสืบสวนของแต่ละสถานีมีก็น้อย และยังขาดการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่อีกด้วย

กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 เป็นหน่วยงานตำรวจที่อยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเขตรับผิดชอบกว้างประมาณ 261.74 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยสถานีตำรวจนครบาล 11 สถานี ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน สถานีตำรวจนครบาลประชาชื่น สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม สถานีตำรวจนครบาลบางเขน สถานีตำรวจนครบาลสายไหม สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง และสถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง ซึ่งในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจ นครบาล 2 นี้มีสถิติคดีอาญาที่ผ่านมาสูง เป็นพื้นที่วิกฤติของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน โดยศึกษาเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนฝ่ายสืบสวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปเสนอแนะแก้ไขปรับปรุง ตลอดจนวางแผนการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สืบสวน ชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 และศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการทำงาน ที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่สืบสวน ตลอดจนผู้บังคับบัญชาในสถานี ตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถนำ ผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านสืบสวนในแต่ละสถานีให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 126 นาย

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ได้มีการศึกษาค้นคว้า เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลและ กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ตำรวจและอำนาจหน้าที่ของตำรวจ

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ได้ให้ความหมายของ ข้าราชการตำรวจตามมาตรา 4 ไว้ว่า “ข้าราชการตำรวจ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณ หอมวดเงินเดือนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้หมายรวมถึงข้าราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่งตั้งหรือสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับเงินเดือนจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน ตามมาตรา 25(2) ของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ได้ให้ความหมายว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ได้แก่ ผู้มียศสิบตำรวจตรี สิบตำรวจโท สิบตำรวจเอก จำสิบตำรวจ และนายดาบตำรวจ (เอก อังสนานนท์, 2547: 2) นอกจากนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(16)ได้ระบุความหมายของตำรวจว่า “...ตำรวจคือเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่ตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งรวมอยู่ในคำจำกัดความของคำว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ...อีกด้วย”

อำนาจหน้าที่ของตำรวจของตำรวจนั้น มีนักวิชาการให้ความหมายในเรื่องอำนาจหน้าที่ของตำรวจ ดังที่ Wilson และ Clinton (1972: 22) ได้กล่าวว่า หน้าที่ของตำรวจ คือ การป้องกันอาชญากรรม การปราบปราม การจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย ติดตามให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่สูญหายและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด และการรักษาระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับอื่น ๆ เช่น การปฏิบัติตามกฎจราจร ตลอดจนให้บริการอื่น ๆ Kenny และ William (1968: 19) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วตำรวจมีหน้าที่ ควบคุมอาชญากรรม ซึ่งหมายถึง การปราบปรามโจรผู้ร้าย และหมายรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของตำรวจทั้งหมด ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมการกระทำต่าง ๆ ในทางอาชญากรรม ตลอดจนบทบาทของตำรวจในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีฟ้องร้องต่อศาล มีหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ของตำรวจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะขจัดความปรารถนาของประชาชนที่จะประกอบอาชญากรรม และประสานงาน

อย่างใกล้ชิดกับหน่วยอื่น ๆ ของสังคมในการป้องกันอาชญากรรม มีหน้าที่ในการควบคุมความประพฤติ หมายถึง กิจกรรมของตำรวจที่มีวัตถุประสงค์ที่จะบังคับให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบังคับของสังคม ซึ่งได้กำหนดขึ้นเพื่อวางมาตรฐานในการปฏิบัติตนของประชาชนในสังคมทั้งหมด มีหน้าที่ในการบริการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กระทำเพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนหรือหน่วยงานของทางราชการ บริการเหล่านี้ส่วนมากจะเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ หรือรัฐบาล

สำหรับในประเทศไทยนั้น ตามระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ได้กำหนดไว้ว่าตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้บัญญัติไว้ตามยุคตามสมัย กระจายกระจายกันอยู่ในที่ต่าง ๆ เป็นตัวบทกฎหมายบ้าง เป็นประกาศพระบรมราชโองการบ้าง เป็นกฎเสนาบดีบ้าง และเป็นระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ บ้าง ซึ่งกล่าวโดยสรุปแล้วตำรวจมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้ ตำรวจในฐานะเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนในราชอาณาจักร ตำรวจในฐานะเป็นผู้รักษากฎหมาย มีหน้าที่ป้องกันมิให้ผู้ใดละเมิดกฎหมายมหาชน และถ้าผู้ใดละเมิดก็มีอำนาจและหน้าที่สืบสวน จับกุม ตรวจค้น และปราบปราม นำตัวผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีตามสมควรแก่ความผิด ตำรวจในฐานะข้าราชการพลเรือนนอกจากจะต้องปฏิบัติราชการตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว ยังจะต้องปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป โดยเฉพาะกับข้าราชการพลเรือนทุกประการ และต้องรักษาความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างข้าราชการทหารและพลเรือน ตำรวจในฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง มีหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ตำรวจเมื่ออยู่ในฐานะตำรวจสนาม มีหน้าที่ป้องกันและต่อสู้กับข้าศึกทั้งในเขตที่ทำการยุทธ และมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยตามระเบียบที่ทางราชการมอบหมายและกำหนดไว้เป็นครั้งคราว

กล่าวโดยสรุปแล้ว ตำรวจ คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าพนักงานที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่รักษากฎหมาย ตรวจตราดูแลป้องกันปราบปรามและจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายอาญา รวมทั้งการให้บริการสาธารณะ ดูแลรักษาผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้บ้านเมืองมีความสงบสุข และประชาชนรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสืบสวน

1. ความหมายของการสืบสวน

การสืบสวน เป็นการแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความผิดที่เกิดขึ้นเพื่อทราบข้อเท็จจริงของคดีว่าเกิดอะไร และใครเป็นผู้กระทำผิด พัฒนพงศ์ สมานเกียรติสกุล (2548: 7) ได้กล่าวว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(10) “การสืบสวน” หมายความว่า

การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจ และหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อทราบรายละเอียดแห่งความผิด จากความหมายของการสืบสวนดังกล่าวนี้ สรุปได้ว่าการสืบสวนเป็นการดำเนินงานขั้นต้นของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่เพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของ ประชาชน และเพื่อทราบรายละเอียดแห่งความผิด

คงเดช ชูศรี (ม.ป.ป: 3) ได้กล่าวว่าการสืบสวนเป็นการรวบรวม ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ข้อมูล หรือหลักฐานต่าง ๆ เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำผิด เพื่อติดตามจับกุมผู้กระทำผิด และเพื่อเสาะแสวงหาพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดมายืนยันอ้างอิง เมื่อพิสูจน์ได้ว่ากระทำความผิดจริงตามที่ถูกกล่าวหา นำตัวผู้กระทำความผิดส่งศาลเพื่อจัดการต่อไป

จากความหมายของการสืบสวน พอสรุปได้ว่า การสืบสวน คือการรวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐาน ทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ เพื่อที่จะได้ทราบถึงรายละเอียดแห่งความผิดไว้ว่าได้มีการกระทำความผิดกฎหมายเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ถ้ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นจริงแล้วเป็นคดีอะไร และใครเป็นผู้กระทำความผิดคดีนั้น ๆ เพื่อติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษ โดยต้องกระทำไปตามอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมายที่ให้อำนาจไว้

2. ผู้มีอำนาจในการสืบสวนและเขตอำนาจการสืบสวน

ผู้มีอำนาจในการสืบสวนคดีอาญาได้นั้นคือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ โดยไม่จำกัดว่าจะเป็นชั้นยศใด เช่น พลตำรวจ ผู้ใหญ่บ้าน ก็มีอำนาจสืบสวนได้ทั้งสิ้น เหตุที่เป็นเช่นที่กล่าวก็เพราะพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้น หมายความถึง เจ้าพนักงานที่ซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ โดยให้รวมถึงพศติ เจ้าพนักงานสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่น ๆ ในเมื่อทำการเกี่ยวกับการจับกุมปราบปราม ผู้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม แต่สำหรับในเรื่องขอบเขตอำนาจการสืบสวนคดีอาญานั้น ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีได้มีบทบัญญัติระบุเรื่องเขตอำนาจการสืบสวนไว้โดยเฉพาะ แต่ทั้งนี้ศาลฎีกาได้วางบรรทัดฐานไว้ ดังที่วินัย เลิศประเสริฐ (2532: 60) ได้กล่าวถึง คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 140/2490 ว่า ตำรวจมีอำนาจหน้าที่สืบสวนคดีอาญาได้ทั่วราชอาณาจักร ไม่จำกัดเขตท้องที่หรือเวลา ส่วนพนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจสืบสวนได้อย่างจำกัดเฉพาะในเขตอำนาจปกครองเท่านั้นเว้นแต่มีเหตุร้ายสำคัญในท้องที่ใกล้เคียง ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 912/2498 ซึ่งก็หมายความว่าถ้าเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง เช่น นายอำเภอก็ควรมีอำนาจสืบสวนเฉพาะในเขตอำนาจที่อยู่ในความรับผิดชอบ ถ้าเป็นกำนันก็เฉพาะในเขตตำบลที่ตนมีเขตรับผิดชอบ ถ้าเป็นผู้ใหญ่บ้านก็เฉพาะในเขตหมู่บ้านตนเท่านั้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจสืบสวนได้ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ส่วนพนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจสืบสวนได้เฉพาะในเขตพื้นที่รับผิดชอบเท่านั้น

3. การดำเนินการสืบสวน

ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มิได้บัญญัติกำหนดไว้ว่า การสืบสวนจะกระทำประการใด มีขั้นตอนอย่างไร ดังนั้นการปฏิบัติจึงมีหลายขั้นตอน หลายรูปแบบ เช่น การใช้สายลับ การเฝ้าสะกดรอยการสืบสวนอย่างลับ ๆ แต่ขั้นตอนและการปฏิบัติงานก็มีจุดมุ่งหมายในทางเดียวกันคือ เป็นการปฏิบัติให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ พชรา สินลอยมา (2541: 49) กล่าวว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(10) ได้กำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ต้องทำสืบสวน คือ แสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน และกำหนดขอบเขตของการปฏิบัติไว้ ต้องเป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ของการกระทำสองประการ คือ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อทราบรายละเอียดแห่งความผิด แต่กฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ว่าจะต้องทำอะไร จึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ฉะนั้นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจึงได้วางหลักและวิธีการที่จะทำให้การกระทำตามทีกฎหมายบัญญัติไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ แบ่งลักษณะของการสืบสวนออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 การสืบสวนก่อนเกิดเหตุ เป็นการสืบสวนหาความรู้เกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น เพื่อหาทางระงับหรือป้องกันมิให้มีอาชญากรรมเกิดขึ้นในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ จึงเป็นการสืบสวนเหตุการณ์ ทั่วไป ในขณะที่ยังไม่มีกรกระทำผิดเกิดขึ้น เพื่อให้ทราบรายละเอียดของสภาพอันแท้จริงในท้องถิ่นเกี่ยวกับอาชีพ ความประพฤติของประชาชน รายชื่อและพฤติการณ์ของบรรดาพวกทุจริตผิดกฎหมาย นักเลงอันธพาล และอาชญากรรมในท้องถิ่นทุกประเภท ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนการศึกษาลักษณะภูมิประเทศ ถนน ตรอก ซอย แม่น้ำ ลำคลอง สถานที่ ต่าง ๆ ความเป็นอยู่ของบุคคล เหตุการณ์พิเศษ หรือแปลกประหลาดที่เคยเกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้น นอกจากนี้การสืบสวนก่อนเกิดเหตุ นั้น จะเป็นแนวทางสำหรับการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว

3.2 การสืบสวนหลังเกิดเหตุ มีลักษณะดังนี้

3.2.1 เพื่อระบุดำเนินการผู้กระทำผิด การสืบสวนหลังเกิดเหตุ เป็นการสืบสวนเฉพาะเรื่องหรือเฉพาะคดีที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบตัวผู้กระทำความผิด รวบรวมพยานหลักฐานในการกระทำผิด

และ ทำการจับกุม การสืบสวนหลังเกิดเหตุ จำแนกวิธีการดำเนินการได้ 2 ประการ คือ คดีที่จับตัวผู้ต้องหาได้ และคดีที่ยังไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิด

3.2.2 คดีที่จับตัวผู้ต้องหาได้ เป็นหน้าที่ของพนักงานสืบสวนที่จะต้องค้นคว้าหรือแสวงหาพยานหลักฐานข้อเท็จจริง ตลอดจนเอกสารและวัตถุที่สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีเรื่องนั้น ๆ ทั้งในและนอกสถานที่เกิดเหตุ เพื่อจะได้ทราบชัดเจนว่าผู้ต้องหานั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ และเป็นหลักฐานพอที่จะดำเนินคดีทางศาลได้เพียงใด

3.2.3 คดีที่ยังจับตัวผู้กระทำความผิดไม่ได้ พนักงานสืบสวนจะต้องสืบหาร่องรอยและพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่สามารถระบุว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ ถ้าบุคคลใดก็ตามจะรับโทษ ก็ย่อมต้องกระทำการใดโดยเจตนา เพราะในบางกรณีผู้กระทำความผิดอาจจะโยนความผิดไปให้แก่ผู้อื่นหรือผู้ที่ไม่ได้กระทำความผิด อาจจะสมอ้างว่าตนได้กระทำความผิด จึงต้องแสวงหาข้อมูลหรือข่าวสารให้ทราบแน่ชัดว่าผู้ต้องหากระทำความผิดจริงหรือไม่

3.3 การติดตามจับกุมผู้กระทำความผิด การสืบสวนหลังเกิดเหตุ กรณีที่ยังไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิด หรือได้ทราบว่าผู้กระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้น เป็นหน้าที่ของพนักงานสืบสวนที่จะต้องดำเนินการสืบสวนหาร่องรอยและหลักฐาน ต่าง ๆ ประกอบด้วยตำหนิรูปพรรณของผู้ต้องสงสัยให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนจับตัวผู้ต้องสงสัยต่อไป

อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ (2544: 9) ได้กล่าวไว้ว่า การสืบสวนหลังเกิดเหตุ นั้นสามารถใช้วิธีการและเทคนิคในการติดตามคนร้าย ได้แก่ ค้นหาจากภาพถ่ายและสมุดภาพคนร้าย แผนประทุษกรรม จากประวัติและตำหนิรูปพรรณคนร้าย โดยอาศัยข้อมูลจากงานทะเบียนประวัติ อาชญากร จากตำหนิรูปพรรณทรัพย์สินหาย สอบถามจากญาติพี่น้องของคนร้าย ข้อมูลจากเรือนจำ ข้อมูลท้องถิ่นรวมถึงหาข้อมูลจากแหล่งข่าวอื่น ๆ เช่น แหล่งข่าวทางทหาร จากข้อมูลทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง ทะเบียนรถ ทะเบียนปืน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุปแล้ว การดำเนินการสืบสวน ได้แบ่งออกเป็น การสืบสวนก่อนเกิดเหตุ และการสืบสวนหลังเกิดเหตุ ซึ่งการปฏิบัติที่ดีที่สุดเมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้วจะต้องรีบออกไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเก็บรวบรวมพยานหลักฐานที่คนร้ายอาจจะทิ้งไว้ เช่น เครื่องมือ อาวุธ เส้นผม เส้นขน รอยคราบ ต่าง ๆ ดูวิธีการในการกระทำผิดของคนร้ายเพื่อนำไปตรวจสอบกับแผนประทุษกรรม รวมถึงสอบถามบุคคลที่เห็นเหตุการณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลให้มากที่สุด ซึ่งหากบุคคลนั้นเห็นคนร้าย จะสามารถค้นหาคนร้ายจากภาพถ่ายและสมุดภาพคนร้าย อันจะนำมาซึ่งการรู้ตัวผู้กระทำความผิด และติดตามจับกุมมาดำเนินคดีตามกฎหมายได้

4. ความสำเร็จของการสืบสวน

นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับการสืบสวนเพื่อหาตัวและจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษ นักอาชญาวิทยา ยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ความสำเร็จของการสืบสวนสอบสวน ขึ้นกับปัจจัยอีก 3 ประการ คือ

4.1 การเรียนรู้ การพัฒนาแนวความคิด ปรับปรุงวิธีการสืบสวนสอบสวน เสาะหา ข้อเท็จจริงตามหลักวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นปัจจัยเอื้ออำนวยให้การแสวงหาประจักษ์พยานหลักฐานเป็นไปอย่างถูกต้องสมบูรณ์สอดคล้องต้องกันระหว่างเงื่อนไขเวลา สถานที่ และบุคคลผู้กระทำผิด

4.2 การมีสัมพันธภาพอันดีและการติดต่อประสานงานควบคุมอาชญากรรมอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานสืบสวนสอบสวน หน่วยงานปราบปราม หน่วยงานตรวจตราท้องที่ หน่วยงานวิทยากรตำรวจ ตลอดจนหน่วยงานบริหารในกระบวนการยุติธรรม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

4.3 ความคิดริเริ่มความเพียรพยายาม อดทนมานะบากบั่น มุ่งมั่นปรารถนาเสาะหาประจักษ์พยานหลักฐานข้อเท็จจริงแห่งคดี บนพื้นฐานความมั่นคงทางจิตใจของพนักงานสืบสวน เป็นมูลฐานขั้นต้นที่จะพิทักษ์ความบริสุทธิ์ยุติธรรมในการดำเนินคดีอาญาทั้งปวง

กล่าวโดยสรุป การสืบสวนเป็นดำเนินการของเจ้าหน้าที่สืบสวนที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้พยานหลักฐานต่าง ๆ ในการเอาผิดกับผู้กระทำความผิด ซึ่งความสำเร็จของการสืบสวนอาจขึ้นอยู่กับ ปัจจัย 3 ประการ คือ ปัจจัยแรก การเรียนรู้ การเข้ารับการอบรมด้านการสืบสวน ปัจจัยที่สอง การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงประชาชน ปัจจัยที่สาม การมีคุณสมบัติ อดทน มุ่งมั่น เพื่อให้ได้พยานหลักฐานข้อเท็จจริง

แรงจูงใจ

การปฏิบัติงานใด ๆ ในองค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ หลายประการที่จะเป็นสิ่งเร้าหรือกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติกระทำงานในหน้าที่ของตน ให้บรรลุสู่เป้าหมายขององค์กร แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานโดยเฉพาะพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการและแสดงการกระทำออกมา องค์กรตำรวจก็เช่นเดียวกันเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานก็จะต้องมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ฉะนั้นแรงจูงใจจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่ง Beach (1970: 379) ให้คำนิยามการจูงใจ หมายถึง ความเต็มใจที่จะใช้พลังเพื่อประสงค์ความสำเร็จในเป้าหมาย หรือ

รางวัล เป็นสิ่งสำคัญของการกระทำของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่ยั่วให้คนไปถึงซึ่งวัตถุประสงค์ ที่มีสัญญาเกี่ยวกับรางวัลที่จะได้รับ กิตติมา ปรีดีติลล (2529: 379) ได้ให้ความหมายของ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการทำงาน มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือน้อยลง จุ่มพล หนีมพานิช (2530: 185) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจทำให้เกิดความเต็มใจที่จะใช้พลังให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมาย คือ รางวัลหรือผลตอบแทนที่ทางองค์กรตั้งไว้และผู้ปฏิบัติงานคาดหวังจะได้รับ

Guilford และ David (1970: 8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจโดยแบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ ประการแรก มองความสำคัญทางสรีรวิทยา เช่น อารมณ์ แรงผลักดัน แรงขับ จิตสำนึก ความต้องการ ประการที่สอง มองความสำคัญทางด้านจิตใจ เช่น แรงกระตุ้น ความปรารถนา ความรู้สึก เรียกร้อง พยายามที่จะค้นให้พบ และประการที่สาม สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เช่น ความมุ่งหมาย ผลประโยชน์ ความตั้งใจ ทศนคติ เป้าหมาย คุณค่า และรางวัลแห่งความสำเร็จ

Herzberg (1968: 70-91) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการทำงาน ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพอใจในงานและไม่พอใจในงาน (satisfaction and dissatisfaction) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานมีดังนี้

ปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจ (Motivation factors) หรือตัวความพึงพอใจ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้คนทำงาน ได้แก่ สัมฤทธิภาพในการทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานนำทํา ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ และการได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถ

ปัจจัยสุขภาพอนามัย (Hygiene factors) หรือปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความไม่พอใจในงาน หรือปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ นโยบายและการบริหารงานขององค์กร การควบคุมบังคับบัญชา สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทุกระดับในหน่วยงาน เงินเดือน ฐานะ ความมั่นคงในงาน ชีวิตส่วนตัว

ในทัศนะของ Herzberg ปัจจัยจูงใจนั้นถ้าขาดไปแล้วมิได้ทำให้เกิดความไม่พอใจแก่ผู้ปฏิบัติงานแต่อย่างใด แต่ผู้ปฏิบัติงานเหล่านั้นจะไม่ได้รับแรงจูงใจในการทำงาน ตัวอย่างเช่น นาย ก เป็นคนงานรดน้ำต้นไม้และสนามหญ้าของที่ทำงานแห่งหนึ่ง ถ้า นาย ก มีความรู้สึกว่าเขามีโอกาสก้าวหน้า เช่น อาจได้เป็นผู้ทำสวนหรือออกแบบจัดสวน เขาก็จะมีความพอใจในการทำงานมากขึ้นและเป็นแรงจูงใจให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่แม้ว่ายังไม่มีโอกาสสำหรับความก้าวหน้า ก็มีได้หมายความว่าเขาจะไม่พอใจในงานที่ทำ

ทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในงาน กับความไม่พึงพอใจในงาน เป็นสองสิ่งที่มีแยกกันและมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะสิ่งที่กำหนดความไม่พึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ ส่วนประกอบของงานซึ่งเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม หรือสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนถึงนโยบายขององค์กรและการบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในทุกระดับขององค์กร สภาพการทำงาน ฐานะและเรื่องเงินเดือน ในทางตรงกันข้าม ปัจจัยซึ่งก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน จะมีอยู่ในความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานต่องานนั้น ๆ โดยปัจจัยเหล่านี้จะพบมากที่สุด ได้แก่ ความสำเร็จ การยอมรับนับถือต่อความสำเร็จ งานที่มีความหมายและน่าสนใจ ตลอดจนเกี่ยวกับเรื่องความรับผิดชอบรวมถึงความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ

กล่าวโดยสรุปแล้ว แรงจูงใจเป็นแรงผลักดันจากภายในที่จะชักจูงให้บุคคลได้แสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อสนองความต้องการของตน และแรงจูงใจจะเป็นตัวชี้วัดพฤติกรรมของคนตลอดเวลา เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเฉพาะอย่างหนึ่งอย่างใด ในสภาพแวดล้อมที่คนผู้นั้นอาศัยอยู่ จะเห็นได้ว่า สิ่งจูงใจของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความพอใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ เต็มความสามารถ ทำให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ

องค์กรหรือหน่วยงานใด ๆ จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มี ความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการที่จะปฏิบัติงานด้านนั้น ๆ เจ้าหน้าที่สืบสวนก็เช่นเดียวกัน หากจะปฏิบัติงานด้านการสืบสวนให้เกิดความสำเร็จได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายต้องได้รับการอบรม สั่งสอน ด้านกฎหมาย ระเบียบคำสั่งด้านการสืบสวน รวมถึงความรู้ด้านวิทยาการตำรวจด้วย ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติพบการกระทำความผิดจะสามารถใช้ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สำหรับการปฏิบัติงานด้านสืบสวนของเจ้าหน้าที่สืบสวนตามสถานีตำรวจต่าง ๆ นั้นจะต้องปฏิบัติหน้าที่ไปด้วยความระมัดระวัง โดยมีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ถูกต้อง ร่องรับหรือให้อ่านอยู่เสมอ เนื่องจากว่าการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจะต้องเกี่ยวข้องกับการตรวจค้น จับกุม ควบคุม และอื่น ๆ ซึ่งเป็นการลิดรอนสิทธิของประชาชนเจ้าหน้าที่สืบสวนจะต้องใช้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติงานให้ดีที่สุด

พณฯ เจือเพ็ชร (2536: 123) กล่าวว่า การอบรมสั่งสอนให้พร้อมที่จะเป็นตำรวจฝ่ายสืบสวนที่ดีที่สุดสามารถออกไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ ขั้นตอนการให้ความรู้เทคนิคและวิธีการทำงานที่ถูกต้อง จึงเป็นขั้นตอนสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารงานตำรวจจะมองข้ามไปเสียมิได้ และอรรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ (2544: 1) กล่าวว่า ตำรวจกับคนร้ายต่างใช้กฎหมายฉบับเดียวกันตำราสืบสวนที่เป็นภาษาต่างประเทศมีจำหน่ายอยู่มากมายทั่วไป ภาพยนตร์รายการโทรทัศน์ สื่อสารมวลชน นำมาเสนอ ในสภาพน่าตื่นเต้น เร้าใจ ใช่ว่าคนร้ายจะไม่เข้าใจ

ภาษาต่างประเทศ หรือไม่เคยดูรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ สารคดี ทุกวันนี้คนร้ายศึกษาพัฒนาเทคนิควิธีการไปมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนร้ายที่มีการศึกษาสูงย่อมใช้วิชาความรู้ทำลายร่องรอยพยานหลักฐาน ดังนั้นตำรวจจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องหมั่นศึกษา ค้นคว้า เพื่อพัฒนาเทคนิคและวิธีการ ให้ทันต่อการกระทำผิดของคนร้าย อันเป็นการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมให้แก่ประชาชนได้

การฝึกอบรมทุกชนิดที่ให้แก่บุคคลนั้นหลังจากที่บุคคลนั้นเข้ามาประจำในองค์การนั้นแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการฝึกเพื่อดำรงหรือเพิ่มพูนความชำนาญ ทักษะ หรือประสิทธิภาพต่าง ๆ ทุกระดับ หมายถึง การช่วยให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและสาธารณชนพึงพอใจ หรืออาจกล่าวได้ว่า การฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมคนให้เหมาะสมกับชีวิตตำรวจ แต่เนื่องจากการฝึกอบรมนั้นไม่ได้มาจากสถานฝึกอบรมแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งบางครั้งก็มักจะปรากฏออกมาในลักษณะของผู้บังคับบัญชา ตำรวจรุ่นพี่หรือรุ่นก่อน ๆ ที่มีประสบการณ์มาทำการสอนและถ่ายทอดประสบการณ์ และเทคนิคการทำงานที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาจากประสบการณ์ เช่น การเล่าประสบการณ์ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม หรือ บางครั้งก็จะออกมาในลักษณะของการสอนวิธีต่าง ๆ เช่น วิธีการจับกุม วิธีการค้นหา การควบคุมตัว เป็นต้น

สำหรับการอบรมด้านการสืบสวนและวิทยาการต่าง ๆ มีหลายหลักสูตรซึ่งผู้วิจัยได้นำมากล่าวพอเป็นสังเขป ดังนี้

สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ (2543: 4-5) ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนไว้ดังนี้คือ

1. การฝึกอบรมวิชาการสืบสวน ระดับนายสิบตำรวจ

หลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ผลสมความมุ่งหมายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หลักสูตรนี้ใช้เวลา 12 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

หมวดวิชาการสืบสวน ประกอบด้วย การสืบสวนคดีอาญา ได้แก่ หลักการสืบสวน เทคนิคการสืบสวน ประสบการณ์ในการสืบสวนคดีเฉพาะ

หมวดวิชาการตำรวจ ประกอบด้วย พยานหลักฐาน การพิสูจน์หลักฐาน การทะเบียน ประวัติอาชญากร การพิมพ์ลายนิ้วมือ นิติเวชวิทยา ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี การเขียน รายงานในหน้าที่ตำรวจ

หมวดวิชาทั่วไป ประกอบด้วย จิตวิทยาสำหรับตำรวจ การเข้าถึงประชาชน การใช้สถิติ คดีอาญา

หมวดวิชาการฝึก ประกอบด้วย ยุทธวิธีตำรวจ การต่อสู้ป้องกันตัว การยิงปืน

2. หลักสูตรการอบรมวิชาเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือ

เนื่องจากการสืบสวนคดีอาญานั้น ลายนิ้วมือนับว่าเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญอย่างยิ่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงาน เพราะลายนิ้วมือเป็นลักษณะประจำของแต่ละบุคคลย่อมไม่เหมือนกันด้วยเหตุนี้วิชาพิมพ์ลายนิ้วมือจึงเป็นวิชาการที่จำเป็นแขนงหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนั้น เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับลายพิมพ์นิ้วมือจะต้องมีความรู้ความสามารถในวิชานี้ความรู้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม คือ ข้าราชการตำรวจสังกัดกองทะเบียนประวัติอาชญากร ข้าราชการตำรวจสังกัดกองกำกับการตำรวจวิทยาการเขต และข้าราชการตำรวจสังกัดหน่วยงานอื่นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรให้เข้าอบรม

2.2 หลักสูตรสำหรับอบรม คือ การพิมพ์ลายนิ้วมือ การแยกประเภทพิมพ์ลายนิ้วมือ การตรวจสอบลายนิ้วมือ การพิมพ์ลายนิ้วมือ การทำบัญชีการต้องโทษ และระเบียบการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์ลายนิ้วมือ

นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรการอบรมเกี่ยวกับวิทยาการสมัยใหม่ อาทิ หลักสูตรการสืบสวนวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หลักสูตรการสืบสวนวิชาการเก็บวัตถุพยาน ลายนิ้วมือแฝง ดีเอ็นเอ และหลักสูตรการฝึกยิงปืนพกสำหรับตำรวจ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การปล่อยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนให้ต้องไปเรียนรู้จากของจริงจากการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงนั้น แม้อาจเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ก็อันตรายเกินไปที่เจ้าหน้าที่สืบสวนเหล่านั้นจะต้องไปหาความรู้จากสถานการณ์จริง เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหาย ทั้งต่อตนเองต่อหน่วยงานและต่อประชาชน ฉะนั้นระบบการสอนของตำรวจนั้น ควรจะเรียนรู้ของจริงหรือเหตุการณ์เหมือนสถานการณ์จริง ได้ภายในการฝึกอบรมให้

ได้มากที่สุดเท่าที่กระทำได้ อย่างน้อยก็ให้ได้ตามหลักสูตรตามที่สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจได้ กำหนดหลักสูตรมาข้างต้น ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่สืบสวนผู้ปฏิบัติ มีโอกาสได้รับความรู้ ได้รับการอบรม สั่งสอน ด้านกฎหมาย ระเบียบคำสั่งด้านการสืบสวน รวมถึงความรู้ด้านวิทยาการตำรวจ สมัยใหม่ ให้รู้จักการใช้วิจารณ์ญาณ ให้มีความสามารถในการใช้เครื่องมือ วิธีการเทคนิค และ ความรู้อันจำเป็นในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ อย่างถูกต้อง ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในการจับกุมผู้กระทำความผิดมา ลงโทษสูงยิ่งขึ้น

เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน

การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจทุกแห่ง คงจะไม่สามารถดำเนินไปได้ ถ้าปราศจาก เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการทำงาน ในทำนองเดียวกัน ถ้าการ สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่ดีพอ ก็จะส่งผลให้การทำงานมีอุปสรรค การเพิ่มพูน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในลักษณะที่สนองตอบ ต่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้นอย่างเต็มกำลังความสามารถนั้น การได้รับความสนับสนุนเกี่ยวกับปัจจัย ด้านต่าง ๆ จากผู้บังคับบัญชาใน การปฏิบัติหน้าที่ เช่น เครื่องมือสื่อสาร ยานพาหนะ อาวุธ ประจำกาย เงินค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ เครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงาน เครื่องพันธนาการ และห้องปฏิบัติงาน ให้เพียงพอตามความจำเป็นก็นับได้ว่าเป็นสิ่งเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติหน้าที่ สำเร็จโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น

วัฒนา สักกวัตร (2542: 172) ได้กล่าวไว้ว่า รายการครุภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ใน สายงานสืบสวนของสถานีตำรวจนครบาลที่จำเป็นต้องมีในเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ ครุภัณฑ์สำนักงาน ได้แก่ ตู้เก็บแบบฟอร์มเอกสารชนิด 15 ลินซ์ก เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทยแบบ ตั้งโต๊ะแคร์ยาวไม่ต่ำกว่า 18 นิ้ว โต๊ะพิมพ์ดีดพร้อมเก้าอี้ เก้าอี้แถวยาว 4 ที่นั่ง ตู้เก็บเอกสารแบบ 4 ลินซ์ก ตู้ล็อกเกอร์ขนาดใหญ่และเล็ก พัดลมชนิดตั้งพื้น ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง ได้แก่ รถยนต์ประจำงาน รถยนต์สายตรวจ รถจักรยานยนต์ ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ ได้แก่ เครื่อง บันทึกลเสียงแบบพกพา ไฟแวบ ครุภัณฑ์สำรวจ ได้แก่ เทปวัดระยะความยาวไม่ต่ำกว่า 30 เมตร กล้องส่องทางไกลชนิด 2 ตา และกล้องส่องทางไกลเวลากลางคืน ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานประมวลผลทั่วไปพร้อมโต๊ะวาง เครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ เครื่อง ควบคุมและสำรองไฟฟ้า ประเสริฐ เมฆมณี (2533: 44) ได้กล่าวเสริมว่าการจัดกำลังตำรวจให้มี จำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับสถานการณ์ เวลา และสถานที่ ในอันที่จะรักษาคู่มือครองสวัสดิภาพ ความปลอดภัยของชุมชน การจัดอาวุธ การจัดรถวิทยุ เครื่องมือสื่อสารติดเครื่องหมายอุปกรณ์ พิเศษ เพื่อให้ตำรวจสามารถไปปรากฏตัวในที่เกิดเหตุโดยฉับพลันทันด่วน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็น

การแสดงถึงอำนาจของตำรวจที่เหนือกว่าบุคคลธรรมดาซึ่งมีผลในด้านการสร้างความอบอุ่นใจให้แก่ประชาชน และเป็นการก่อให้เกิดทุจริตชนย่าเกรงตำรวจโดยตรงยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้ผลดีมีประสิทธิภาพเพียงพอ ขึ้นอยู่กับกำลังคนและเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่มีใช้น้อย การติดตามคนร้ายที่กระทำความผิดจำเป็นต้องมีพาหนะ เช่น รถยนต์ รวมทั้งตัวผู้ปฏิบัติต้องมีอุปกรณ์อื่น ๆ ติดตัวไปด้วย เช่น อาวุธปืน กุญแจมือ วิทยุสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งสัมพันธ์กันสำหรับการทำงาน ติดต่อเพื่อแจ้งความเคลื่อนไหว หรือ เส้นทางหลบหนีของผู้กระทำความผิด ดังนั้น การได้รับการสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานในลักษณะที่พร้อมและเพียงพออยู่เสมอ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในทางตรงกันข้าม หากว่าขาดปัจจัยด้านการบริหารงานดังกล่าวแล้ว ก็จะเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ

ในสมัยก่อนนี้เมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้น ตำรวจจะสืบสวนติดตามคนร้ายก็ต้องอาศัยจากพยานบุคคล สายสืบหรือคนร้ายที่กลับใจช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ และสิ่งที่สำคัญที่สุดก็ต้องอาศัยเงินซื้อหาข่าว ซึ่งอาจจะได้ข่าวจริงบ้างเท็จบ้าง แต่พยานบุคคลเหล่านั้นก็ต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลหลายประการด้วยกัน เช่น พยานส่วนใหญ่อาจจะกลับคำให้การในชั้นศาลหรือหลบหนีไม่มาเป็นพยานศาล หรือตายเสียก่อน เหตุผลก็มีหลายประการ ได้แก่ ได้รับเงินหรือสิ่งตอบแทน ด้วยความเป็นหนี้บุญคุณกันมา ด้วยความเกรงกลัวในอิทธิพล ถูกขู่ ถูกข่มเหง ถูกลอบยิงให้ตาย อาจเป็นลูกเมียญาติพี่น้องด้วยความอับอายขายหน้ากลัวเสียชื่อเสียง และอื่น ๆ อีกหลายประการ อันจะทำให้พยานกลับคำให้การในชั้นศาล หลบหนี ไม่มาศาล หรือตายไปก่อนมาศาล เป็นการปิดปากเสียก่อน แต่ถ้าใช้วิทยาการตำรวจหรือการพิสูจน์หลักฐานช่วยในการสืบสวนแล้วจะสามารถติดตามจับกุมตัวคนร้ายได้เป็นอย่างดี ไม่ต้องเป็นห่วงในเรื่องพยานจะกลับคำหรือหลบหนีไม่มาศาล หรือจะถูกลอบฆ่าอย่างพยานบุคคลย่อมเป็นการยาก เพราะเมื่อถูกฆ่า พยานผู้ชำนาญซึ่งก็สามารถให้ปากคำทดแทนได้ ไม่เป็นผลเสียหายทางคดีแต่อย่างใด

หน่วยงานวิทยาการตำรวจที่สำคัญ ๆ ที่จะช่วยในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดนั้น ได้กระจายอยู่ในหน่วยงาน ต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

1. กองพิสูจน์หลักฐาน

กองพิสูจน์หลักฐาน จะช่วยได้เมื่อเกิดคดีอาชญากรรมขึ้น อย่างน้อยที่สุดสถานที่เกิดเหตุ หรือสถานที่ต่อเนื่อง หรือเกี่ยวข้องกับสถานที่เกิดเหตุ จะต้องมีวัตถุพยาน หรือพยานเอกสาร ตกหล่นหรือหลงเหลืออยู่บ้างซึ่งเป็นพยานหลักฐานที่ดีที่สุด แผนกตรวจสถานที่เกิดเหตุของกองพิสูจน์หลักฐานจะไปตรวจเก็บ รวบรวมวัตถุพยานเหล่านั้น จากผลการได้ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็วฉับไว เก็บรวบรวมวัตถุพยานให้มากที่สุดอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพในการตรวจพิสูจน์ของเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญทั้ง ๆ ที่วัตถุพยาน หรือเอกสารเหล่านั้นไม่สามารถพุดได้ แต่จากการตรวจของผู้ชำนาญจะอ่านออกพุดแทนหรืออธิบายให้ทราบได้ ทำให้รู้ว่าใครควรเป็นผู้กระทำผิด ก็คน ทำอย่างไร ด้วยวิธีใด เมื่อใด ประสงค์ต่ออะไร เหมือนได้เห็นสภาพในขณะที่เกิดเหตุได้ ความสามารถดังกล่าวนี้ก็ต้องอาศัยจากผู้ชำนาญที่มีความรู้ ความสามารถสูง เครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ที่ก้าวหน้ามาก และมีเทคโนโลยีสมัยใหม่มีประสิทธิภาพสูง

กองพิสูจน์หลักฐานมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานต่าง ๆ โดยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ ด้านเคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา หลักการเปรียบเทียบ การถ่ายรูปและการตรวจสอบที่เกิดเหตุ เพื่อช่วยพนักงานสืบสวนสอบสวนค้นคว้าหาพยานหลักฐานพิสูจน์ข้อเท็จจริง หาผู้กระทำความผิดโดยอาศัยเครื่องมือวิทยาศาสตร์ รวมถึงการใช้ระบบการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือด้วยระบบคอมพิวเตอร์

กองพิสูจน์หลักฐาน ได้แบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ในงานที่ช่วยในการสืบสวนสอบสวน ออกเป็นกองกำกับการ คือ

กองกำกับการ 1 มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ ถ่ายภาพ

กองกำกับการ 2 มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมและบริหารงานตรวจพิสูจน์ประเภทเอกสาร วัตถุ ร่องรอย และเงินตราปลอมแปลง

กองกำกับการ 3 มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานชันสูตร การตรวจเปรียบเทียบเครื่องกระสุนปืน ตรวจชนิดของอาวุธและร่องรอยวัตถุ

กองกำกับการ 4 มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจพิสูจน์ทางเคมี ตรวจทางฟิสิกส์ ตรวจทางชีววิทยา เช่น เศษดิน เศษสี คราบน้ำมัน โลหิต เส้นผม เส้นขน เส้นใย และตรวจดีเอ็นเอ

กองกำกับการ 5 มีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมและบริหารงานตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน และของกลางในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษทั้งคุณภาพวิเคราะห์และปริมาณวิเคราะห์

ศูนย์ตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือแฝง (คนฝ.) มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าแฝง และการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ดังนั้นกองพิสูจน์หลักฐานจึงเป็นหน่วยงานหนึ่งที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่สืบสวนสามารถนำผลการการพิสูจน์ไปใช้ในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อหาตัวผู้กระทำผิด ทั้งยังสามารถนำไปเบิกความเป็นพยานเอกสาร ในชั้นศาลได้ ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการสืบสวนได้เป็นอย่างดี

2. กองทะเบียนประวัติอาชญากร

เป็นหน่วยงานกลางที่รวบรวมประวัติของบุคคลต่าง ๆ ด้วยวิธีการเก็บลายพิมพ์นิ้วมือ แผนประทุษกรรมคนร้าย ภาพถ่าย ตำหนิรูปพรรณ ซึ่งได้จากผู้ขออนุญาต ผู้สมัครงาน ผู้ต้องหา ผู้หลบหนีที่คุมขัง จำเลย นักโทษ คนพักการลงโทษ คนอันธพาล บุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม ผู้ร้าย ท้องถิ่น ผู้ต้องหาเนรเทศ ผู้ต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักร ผู้ร้ายหรือบุคคลที่ต้องการตัว ซึ่งส่วนราชการหรือองค์การ ต่าง ๆ ส่งมาให้ดำเนินการหรือให้ตรวจสอบโดยมีการเก็บระบบบัตรดัชนีชื่ออื่น ๆ แฟ้มประวัติบุคคล และสมุดภาพคนร้าย ภาพสเกตซ์คนร้าย พิมพ์ลายนิ้วมือ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเป็นหน่วยที่สนับสนุนข้อมูลเบื้องต้นให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพื่อค้นหาตัวผู้กระทำความผิดโดยข้อมูลทางดัชนีชื่อ ประวัติบุคคล พิมพ์ลายนิ้วมือ แผนประทุษกรรมคนร้าย ภาพถ่าย รวมทั้งภาพสเกตซ์ภาพคนร้าย จากความจำของเจ้าทุกข์ หรือพยาน เก็บลายนิ้วมือเดี่ยวของผู้ต้องหาใช้ตรวจสอบกับลายนิ้วมือต้นขั้วตัวจำนำเพื่อหาตัวคนร้าย

อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ (2544: 13) ยังกล่าวไว้อีกว่า กองทะเบียนประวัติอาชญากร มีหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ ตรวจสอบและแจ้งผลข้อมูลประวัติอาชญากร แผนประทุษกรรม ภาพถ่าย หมายจับ ตำหนิรูปพรรณทรัพย์สินที่หาย หรือที่ถูกประทุษร้าย ข้อมูลประวัติบุคคล พันโทษ นักโทษหลบหนี คนหายพลัดหลง และคนตายไม่ทราบชื่อ เพื่อสนับสนุนข้อมูลเบื้องต้นในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนจัดเก็บสารบบลายพิมพ์นิ้วมือสืบนิ้ว งานตรวจสอบแจ้งผลเพื่อยืนยันประวัติการกระทำผิดของผู้ต้องหา

กองทะเบียนประวัติอาชญากร ได้แบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ในงานที่ช่วยในการสืบสวนสอบสวน ออกเป็นกองกำกับการ คือ

กองกำกับการ 1 มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานรวบรวมจัดเก็บข้อมูลและออกประกาศเพื่อสืบจับบุคคล ออกประกาศตำหนิรูปพรรณ ยานพาหนะที่ถูกโจรกรรม และทรัพย์สินที่หายหรือถูกประทุษร้าย ตลอดจนออกประกาศสืบหาคนหายพลัดหลง สืบหาญาติ คนตายไม่ทราบชื่อ และทรัพย์สินหายที่ไม่เกี่ยวกับคดี

กองกำกับการ 2 มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรวบรวมจัดเก็บและบันทึกข้อมูลประวัติอาชญากร บุคคลพันโทษ นักโทษหลบหนี งานจัดทำสารบบแผนประทุษกรรม สารบบภาพถ่ายผู้ต้องหา การสเก็ทซ์และประกอบภาพใบหน้าคนร้ายโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

กองกำกับการ 3 มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานรับและแจ้งผลการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือ เพื่อยืนยันการกระทำผิดของผู้ต้องหา งานแยกประเภท แปรค่ารหัสลายพิมพ์นิ้วมือสืบนิ้วโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

กองกำกับการ 4 มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจสอบค้นหาเปรียบเทียบ ยืนยันลายพิมพ์นิ้วมือที่เก็บไว้ ตลอดจนการจัดเก็บสารบบลายพิมพ์นิ้วมือสืบนิ้ว งานรวบรวมบัญชีประวัติการกระทำผิด และงานติดตามผลคดี

ศูนย์ตรวจลายนิ้วมืออัตโนมัติ (ศนอ.) มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือเพื่อยืนยันประวัติการกระทำผิดของผู้ต้องหา โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วแน่นอน

ดังนั้นกองทะเบียนประวัติอาชญากรเป็นหน่วยงานที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่สืบสวนสามารถค้นข้อมูล ประวัติคนร้าย สมุดภาพถ่าย แผนประทุษกรรม ตลอดจนตรวจลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบการกระทำผิดของคนร้าย เพื่อหาตัวผู้กระทำผิดได้อย่างรวดเร็วส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการสืบสวนได้เป็นอย่างดี

3. สถานบันนิติเวชวิทยา สำนักงานแพทย์ใหญ่

อรรรถพล เข้มสุวรรณวงศ์ และคณะ (2544: 2) กล่าวว่าไว้ว่า นิติเวชศาสตร์ หมายถึง วิชาแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ซึ่งนำวิชาแพทย์ทุกสาขาไปประยุกต์ เพื่อประโยชน์แก่กระบวนการยุติธรรม อาจแบ่งออกได้เป็นส่วนๆ ดังนี้ นิติพยาธิวิทยา (Forensic Pathology) หมายถึง การ

ชั้นสูตรพลิกศพตามกฎหมาย ให้ความเห็นเกี่ยวกับเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย พิษวิทยา (Forensic Toxicology) หมายถึง การตรวจวิเคราะห์หาพิษหรือสารพิษจากศพ หรือส่วนของศพ หรือจาก พยานวัตถุอื่น นิติเซโรโลยี (Forensic Serology) หมายถึง การตรวจหาหมู่เลือด หมู่ น้ำเหลือง หมู่ ของโปรตีนในน้ำเหลือง หมู่ของโปรตีนในน้ำเกลือ ตลอดจนตรวจหาหมู่ของเอ็นไซม์ เพื่อการ พิสูจน์ความเป็นพ่อ แม่ ลูก พิสูจน์คราบเลือด เป็นต้น นิติจิตเวชศาสตร์ (Forensic Psychiatry) หมายถึง การตรวจวินิจฉัยผู้ป่วยโรคจิตที่เกี่ยวข้องกับคดีต่าง ๆ ธรรมศาสตร์คลินิก (Clinical Jurisprudence) หมายถึง การตรวจผู้ป่วยที่เกี่ยวกับคดีและให้ข้อเท็จจริง ๆ ในการลงความเห็นใน การตรวจรักษา เช่น การตรวจบาดแผล การตรวจร่างกายผู้เสียหายในคดีความผิดทางเพศ การ ตรวจผู้ป่วยหรือผู้ที่มีประกันชีวิต เป็นต้น การตรวจพยานวัตถุทางชีววิทยา (Biological Trace Evidence) ได้แก่ การตรวจเส้นผม คราบอสุจิ คราบเลือด ซึ่งจะใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีต่าง ๆ

สถาบันนิติเวชวิทยา สำนักงานแพทย์ใหญ่ เป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพ หาสาเหตุการตายโดยใช้หลักนิติเวชศาสตร์ ซึ่งแบ่งส่วนราชการ ออกเป็น 1 กองกำกับการและ 5 งานดังนี้

กองกำกับการฝ่ายพิเศษ ทำหน้าที่รักษาศพ ร่างกาย และวัตถุพยานในที่เกิดเหตุ

งานถ่ายภาพทางการแพทย์ มีหน้าที่ถ่ายภาพ ล้างฟิล์ม อัดขยายภาพ เก็บรักษา เอกสารด้วยไมโครฟิล์ม เก็บของกลางประเภทส่วนของหัวกระสุนปืน และชิ้นส่วนของวัตถุระเบิด

งานนิติพยาธิ มีหน้าที่ตรวจชั้นสูตรพลิกศพที่ตายโดยผิดธรรมชาติ ผ่าศพเพื่อหา สาเหตุการตายที่แท้จริง ตรวจพิสูจน์ชิ้นเนื้อ อวัยวะต่าง ๆ โดยวิธีจุลพยาธิวิทยา ฉีดศพเพื่อป้องกันการเน่า

งานพิษวิทยา มีหน้าที่ตรวจหาสารพิษในชีววัตถุของผู้ป่วย ตรวจวิเคราะห์หาสารพิษ เพื่อพิสูจน์หาสาเหตุการตาย ตรวจวิเคราะห์หาสารพิษในสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุให้เกิดการ เจ็บป่วยหรือตาย วิเคราะห์ปริมาณยาในเลือดผู้ป่วย ตรวจวิเคราะห์สารเสพติด ตรวจวิเคราะห์ แอลกอฮอล์ ของผู้ป่วย ผู้ต้องสงสัย และศพ

งานตรวจเลือด ชีวเคมี และเขม่าดินปืน มีหน้าที่ตรวจเลือดจากศพ หรืออวัยวะอื่น ๆ ตรวจหาปริมาณสารชีวเคมีในเลือดของศพ ตรวจหาส่วนของน้ำอสุจิและตัวอสุจิในคดีเกี่ยวกับเพศ และในศพ ตรวจหาพยานหลักฐานทางด้านชีวเคมีอื่น ๆ และตรวจหาเขม่าดินปืนจากศพ

งานตรวจพิสูจน์หลักฐานเกี่ยวกับบุคคล มีหน้าที่ตรวจพิสูจน์บุคคลจากศพ ชิ้นส่วนของศพ และการทำภาพเชิงซ้อนตรวจอายุในคนมีชีวิต ตรวจพิสูจน์ความเป็น พ่อ แม่ ลูก ตรวจความพิการของร่างกาย ตรวจรอยแผลเป็น ตำหนิ ไฝ ปาน รอยสัก เป็นต้น และเก็บรักษาของกลางที่ติดมากับศพ หรือชิ้นส่วนของศพ

จะเห็นได้ว่างานด้านนิติเวชศาสตร์นี้ มีความสำคัญมาก ที่จะช่วยในการสืบสวนหาข้อเท็จจริงหาตัวผู้กระทำผิด รวมถึงใช้วิเคราะห์พยานหลักฐานที่เก็บได้จากที่เกิดเหตุ อาทิ เลือด เส้นผม เส้นขน น้ำลาย เนื้อเยื่อต่าง ๆ หรือวิเคราะห์ความผิดปกติทางจิตของบุคคล ซึ่งสามารถให้ผลยืนยันในกระบวนการยุติธรรมได้

จากที่ได้กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่างานด้านวิทยาการตำรวจนั้น มีความสำคัญมากเกี่ยวกับการสนับสนุนในงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เนื่องจากว่างานวิทยาการตำรวจบางอย่าง เช่น งานด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐาน มีความแน่นอน เทียงตรง สามารถนำผลของการตรวจพิสูจน์เป็นพยานหลักฐานในการสืบสวนสอบสวน จับกุม ผู้กระทำผิด แม้กระทั่งเป็นพยานหลักฐานยืนยันในการพิจารณาชั้นศาลได้ ผู้ต้องหา หรือจำเลยได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ การใช้ประโยชน์จากกองทะเบียนประวัติอาชญากร และสถาบันนิติเวชวิทยา ก็ช่วยเป็นแนวทางในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดได้ หรืออาจจะใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

การได้รับความร่วมมือจากประชาชน

ตำรวจมีบทบาทอย่างยิ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งในการปฏิบัติภารกิจของตำรวจนั้น มิได้ดำเนินการอย่างโดดเดี่ยว แต่อยู่ภายใต้สภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของสังคม ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง กฎหมายและเทคโนโลยี ซึ่งในสภาวะแวดล้อมเหล่านี้จะต้องมี ประชาชน เป็นองค์ประกอบอยู่เสมอ อาจกล่าวได้ว่า ในการปฏิบัติภารกิจของตำรวจนั้นจะเกี่ยวข้องกับประชาชนและพฤติกรรมของประชาชนซึ่งรวมกัน ที่เรียกว่าชุมชนเป็นหลัก ดังนั้นความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนหรือชุมชนจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดสำหรับตำรวจ ตำรวจจึงต้องพยายามเรียนรู้ว่าประชาชนหรือชุมชนต้องการอะไรจากการบริการของตำรวจ และพยายามที่จะเสริมสร้างภาพลักษณ์อันดีกับประชาชน

นอกจากนั้น หากประชาชนปฏิบัติตามกฎหมาย เรียนรู้วิธีการที่จะป้องกันตนเองให้พ้นจากการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม ประชาชนแจ้งข่าวหรือเบาะแสของคนร้าย หรือการมาให้อภัยคำเป็นพยานในชั้นสอบสวน หรือชั้นพิจารณาของศาลแล้ว ตำรวจก็จะทำงานง่ายขึ้น หรือมีความยุ่งยากน้อยลง และมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น แต่สิ่งที่พบอยู่ในสังคมปัจจุบัน คือ

ความเพิกเฉยของประชาชน ไม่สนใจว่าจะเกิดอะไรกับเพื่อนบ้านของตน ใครจะถูกทำร้ายฉกชิง ชิงรางวัล ก็ไม่ใช่เรื่องของตน การมาเป็นพยานจะเสียเวลาทำมาหากิน การจับกุมคนร้ายเป็นหน้าที่ของ ตำรวจ ดังนั้น หากสามารถทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือแก่ตำรวจเพียงน้อยนิด ด้วยการเข้า ช่วยเหลือผู้ถูกทำร้ายเท่าที่จะทำได้ หรือเป็นพยานชี้ตัวผู้กระทำผิด หรือเมื่อประสบเหตุหรือทราบ เบาะแสพิรุณต่าง ๆ ก็โทรศัพท์แจ้งตำรวจเท่านั้น ก็จะทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจเป็นไปอย่าง ทันทเหตุการณ์ สามารถช่วยเหลือผู้ถูกทำร้าย สามารถรวบรวมพยานหลักฐาน หรือบางกรณีอาจ จับกุมผู้กระทำผิดได้ทันที แต่หากขาดความร่วมมือจากประชาชนแล้ว ตำรวจแทบจะทำอะไร ไม่ได้เลย เช่น ไม่สามารถสืบสวนจับกุมคนร้ายได้ เพราะประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้ง เบาะแสของคนร้าย หรือเมื่อจับกุมคนร้ายได้แล้วก็ไม่มาเป็นพยานให้ ทำให้ไม่สามารถฟ้องร้อง ดำเนินคดีได้

วัฒนา สักกวัตร (2542: 128) กล่าวว่า ตำรวจมีภารกิจและบทบาทสำคัญในการรักษา ความสงบเรียบร้อยดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ดังนั้นการปฏิบัติงาน ของตำรวจจะต้องสัมผัสกับประชาชนตลอดเวลา และถ้าจะให้เป็ผลดีก็จำเป็นต้องได้รับความ ร่วมมือร่วมใจด้วยดีจากประชาชนเช่นกัน ซึ่งจะเป็นเช่นนี้ได้ก็ต่อเมื่อประชาชนมีทัศนคติและ ภาพพจน์ที่ดีต่อตำรวจ แต่เท่าที่ผ่านมาประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ ให้ความร่วมมือกับ ตำรวจเท่าที่ควร เพราะถือว่าไม่ใช่ธุระของตน และไม่เข้าใจว่าปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน นั้น มีปัญหาที่จะสามารถแก้ไขด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นเรื่องที่ทั้งตำรวจและ ประชาชนในชุมชนนั้น จะต้องให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ ประเสริฐ เมฆมณี (2533: 45) ได้กล่าวไว้ว่า การได้รับความร่วมมือจากประชาชนจะสามารถช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามอาชญากรรม หลังจากมีกระทำผิดแล้วดังนี้ การแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ ตำรวจที่อยู่ใกล้ที่สุดและโดยเร็วที่สุด ที่จะเป็นไปได้ซึ่งอาจจะแจ้งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ใกล้ที่สุด คือ ตู้ยาม เจ้าหน้าที่สายตรวจ หรือโทรศัพท์ไปที่สถานีตำรวจ การรักษาร่องรอยสภาพสถานที่เกิด เหตุให้อยู่ในสภาพเดิม การพยายามจดจำเหตุการณ์ที่พบเกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยละเอียดดี ถ้วน เพื่อประโยชน์ในการตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หากรู้เบาะแสของคนร้ายก็ต้องบอก กล่าวหรือแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจและมีการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้กระทำผิด หรือต้องสงสัแก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และช่วยกันจับกุมผู้กระทำผิดซึ่งหน้าหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตามที่ได้รับคำ ร้องขอ หรือสั่งให้ช่วยเป็นพยานชี้ตัวผู้กระทำความผิดที่ถูกจับกุมตัวไปสอบสวน

ปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญา ได้อธิบายไว้ว่า ราษฎรจะจับผู้อื่นไม่ได้เว้นแต่จะเข้าอยู่ใน เกณฑ์กระทำผิดซึ่งหน้าซึ่งหมายถึง เมื่อพบบุคคลหนึ่งแทบจะทันทีทันใดหลังจากกระทำผิด ในถิ่น แถวใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุ นั้น และมีสิ่งของที่มาจากการกระทำความผิด หรือเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุ อื่น อันสันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือมีรอยพิรุณเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวผู้นั้น นอกจากนี้ในการจับกุม ผู้อื่น ที่พบว่าได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังกล่าวแล้ว ราษฎรสามารถจับราษฎร

ด้วยกันได้เอง 2 วิธี คือ ราษฎรได้รับการร้องขอจากพนักงานผู้จัดการตามหมายจับ ให้ช่วยจับกุมผู้กระทำผิด แต่จะบังคับให้ผู้ใดช่วย โดยอาจเกิดอันตรายแก่ผู้นั้นไม่ได้ และราษฎรผู้เป็นนายประกันสามารถจับกุมผู้กระทำผิดที่หนีประกันได้ อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติที่ตนดำรงอยู่ หากประชาชนปฏิบัติตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ช่วยสอดส่องดูแลเอาใจใส่เป็นปกติวิสัย อันเป็นการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของรัฐ โดยเฉพาะตำรวจ ซึ่งลำพังเจ้าหน้าที่ตำรวจมักมีกำลังไม่เพียงพอ ขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ในขณะที่สังคมมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม หากมองในแง่การที่จะได้รับความร่วมมือจากประชาชนที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมอาชญากรรม ในทางปฏิบัติแล้วยังไม่ได้รับความร่วมมือมากนัก อันเนื่องมาจากประชาชนยังไม่มั่นใจในความปลอดภัยต่อตนเองและสภาพทางสังคม ตลอดจนไม่มีอุปกรณ์และเครื่องมือ ในการที่จะเข้าทำการจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งคนร้ายอาจมีอาวุธ เพราะการพกพาอาวุธของประชาชนทั่วไป ยังไม่สามารถกระทำได้ตามกฎหมาย

กล่าวโดยสรุปในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งเริ่มต้นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปรับบทบาทของตนเอง ในการสร้างศรัทธา ความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนมีความความยอมรับนับถือตำรวจ มีความเข้าใจตำรวจและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือเบื้องต้น ซึ่งจะไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลักอื่น ๆ ที่ตำรวจและประชาชนร่วมกันจัดขึ้น

สถานภาพอาชญากรรมในกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร มีการแบ่งเขตรับผิดชอบดูแลในแต่ละพื้นที่ออกเป็น 9 กองบังคับการ ได้แก่ กองบังคับการตำรวจนครบาล (บก.น.) 1 - 9 ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีอาชญากรรมเกิดขึ้นใน ปี 2547 - 2549 ดังนี้

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าใน ปี พ.ศ.2547 กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีสถิติการเกิดอาชญากรรมภาพรวม สูงที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีการเกิดอาชญากรรมสูงกว่าที่อื่น ๆ อย่างชัดเจน แม้ว่าในคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายจะมีสถิติน้อยกว่า กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 และ กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 ก็ตาม แต่ผลการจับกุมนั้น หากเปรียบเทียบจากอัตราการเกิดอาชญากรรมจะมีผลการจับกุมสูงกว่ากองบังคับการตำรวจนครบาลอื่น ๆ

ตารางที่ 1 สถิติอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปี พ.ศ. 2547

คดี	คดีอุกฉกรรจ์		คดีชีวิต ร่างกาย		คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน		คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	
	เกิด(คดี)	จับ(คน)	เกิด(คดี)	จับ (คน)	เกิด(คดี)	จับ(คน)	เกิด(คดี)	จับ(คน)
พื้นที่รับผิดชอบ								
บก.น.1	113	64	787	313	1,734	572	11,842	14,693
บก.น.2	285	102	1,516	442	3,623	962	6,869	12,152
บก.น.3	79	39	589	156	930	207	1,326	2,578
บก.น.4	255	111	990	351	2,618	750	4,016	6,867
บก.น.5	189	89	910	252	2,427	791	11,448	16,568
บก.น.6	86	38	442	145	1,473	441	12,689	14,096
บก.น.7	108	48	901	276	1,571	318	3,226	5,891
บก.น.8	106	41	677	170	1,193	292	3,807	6,608
บก.น.9	166	68	1,061	281	1,708	456	3,952	8,683
รวม	1,387	600	7,873	2,386	17,277	4,789	59,175	88,136

ที่มา: งานสถิติและข้อมูล กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2549.

ตารางที่ 2 สถิติอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปี 2548

คดี	คดีอุกฉกรรจ์		คดีชีวิต ร่างกาย		คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน		คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	
	เกิด(คดี)	จับ(คน)	เกิด(คดี)	จับ (คน)	เกิด(คดี)	จับ(คน)	เกิด(คดี)	จับ(คน)
พื้นที่รับผิดชอบ								
บก.น.1	178	68	1,024	316	2,251	564	14,484	17,048
บก.น.2	441	90	1,763	299	5,016	970	6,059	10,304
บก.น.3	63	29	589	229	1,131	263	2,153	3,607
บก.น.4	229	66	989	325	3,376	728	4,802	7,363
บก.น.5	201	64	964	204	3,088	672	12,943	17,568
บก.น.6	122	43	554	138	2,038	395	9,998	11,416
บก.น.7	114	45	887	277	2,180	440	3,562	6,279
บก.น.8	124	41	739	227	2,072	362	4,367	6,373
บก.น.9	159	68	1,102	285	2,064	460	5,638	9,873
รวม	1,631	514	8,611	2,420	21,152	4,854	64,006	89,831

ที่มา: งานสถิติและข้อมูล กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2549.

ตารางที่ 3 สถิติอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปี 2549

พื้นที่รับผิดชอบ	คดีอุกฉกรรจ์		คดีชีวิต ร่างกาย เพศ		คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน		คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	
	เกิด(คดี)	จับ(คน)	เกิด(คดี)	จับ (คน)	เกิด(คดี)	จับ(คน)	เกิด(คดี)	จับ(คน)
บก.น.1	110	59	764	404	2,150	681	20,790	26,865
บก.น.2	255	128	1,297	676	4,103	1,212	9,748	14,579
บก.น.3	111	60	426	223	1,335	368	2,272	3,642
บก.น.4	218	125	903	486	3,224	942	4,756	6,790
บก.น.5	180	73	991	416	3,466	995	11,487	15,729
บก.น.6	95	44	485	231	1,933	516	11,266	12,428
บก.น.7	97	83	851	526	2,105	532	3,293	5,642
บก.น.8	105	50	617	344	1,616	856	4,504	6,319
บก.น.9	138	73	992	528	2,018	633	5,332	9,456
รวม	1,309	695	7,326	3,430	21,950	6,735	73,448	101,450

ที่มา: งานสถิติและข้อมูล กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2549.

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าใน ปี พ.ศ.2548 มีอัตราการเกิดอาชญากรรมสูงกว่า ปี พ.ศ. 2547 และกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีสถิติการเกิดอาชญากรรมภาพรวม สูงที่สุด จะเห็นได้ว่า คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน มีอัตราการเกิดอาชญากรรมสูงกว่าที่อื่น ๆ อย่างเด่นชัด ส่วนคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายมีอัตราการเกิดอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผลการจับกุมเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเกิดอาชญากรรมจะมีผลการจับกุมสูงกว่า กองบังคับการตำรวจนครบาลอื่น ๆ เช่นกัน

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าใน ปี พ.ศ.2549 มีอัตราการเกิดอาชญากรรมต่ำกว่า ปี พ.ศ. 2548 เล็กน้อย อาจเป็นเพราะว่า ในช่วงกลาง ปี พ.ศ.2549 ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ครั้งสำคัญโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้เข้ามาบริหารประเทศ ในช่วงเวลาดังกล่าวมีกำลังทหารเข้ามาดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในตัวเมืองทั่วประเทศ แต่ทั้งนี้กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ก็ยังมีสถิติการเกิดอาชญากรรมภาพรวม สูงที่สุด ซึ่งในคดีอุกฉกรรจ์ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน และคดีชีวิต ร่างกาย เพศ มีอัตราการเกิดอาชญากรรมสูงกว่าที่อื่น ๆ ส่วนคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย มีอัตราการเกิดอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน

จากสถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ.2547 – 2549 นี้ จะเห็นได้ว่า กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากกว่ากองบังคับการตำรวจนครบาลอื่น ๆ ทั้งคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เกิดขึ้นมากที่สุด และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอีก นับเป็นพื้นที่วิกฤตในกรุงเทพมหานคร อาจสืบเนื่องมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจ และค่าครองชีพที่สูงขึ้น ส่วนการจับกุมผู้กระทำความผิดยังอยู่ในระดับต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่เกิดขึ้น ยกเว้นในคดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย จะมีอัตราการเกิดสูงและมีอัตราการจับกุมสูงเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากในคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เช่น คดีการพนัน คดียาเสพติด เจ้าหน้าที่สืบสวน อาจสืบสวนหาข้อมูลก่อนทำการจับกุม และเป็นคดีความผิดซึ่งหน้า จึงทำให้สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ทันที แต่คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ผู้กระทำความผิดจะหลบหนีหลังจากก่อเหตุแล้ว ทำให้การสืบสวนติดตามจับกุมทำได้ยากยิ่ง อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนขาดความรู้ การสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยช่วยในการสืบสวนยังมีน้อย ขาดแรงจูงใจในการทำงาน การประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยวิชาการตำรวจยังไม่มากเท่าที่ควร รวมถึงการได้รับความร่วมมือจากประชาชนยังไม่เพียงพอ

จากปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นดังที่กล่าวมานี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ที่มีหน้าที่สืบสวนหาข้อมูลเพื่อป้องกันมิให้เหตุร้ายเกิดขึ้น รวมถึงติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดที่หลบหนีมาลงโทษ จะปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จในการป้องกันและติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดได้เป็นเรื่องยาก หากเปรียบเทียบอัตราการเกิดอาชญากรรม และการจับกุมผู้กระทำความผิดได้ ยังอยู่ในอัตราที่ต่ำมาก

ในด้านผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนนั้น สิ่งสำคัญก็คือ การที่เจ้าหน้าที่สืบสวนจะต้องมีความรู้ ได้รับการอบรมมาเป็นอย่างดี ทั้งด้านกฎหมาย ระเบียบคำสั่ง ความรู้ด้านวิชาการตำรวจ เพราะงานในหน้าที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมก่อนที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ได้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่สืบสวนซึ่งเป็นงานเฉพาะ จึงต้องมีความรู้จากศึกษาด้วยตนเอง และต้องเข้ารับการฝึกอบรมอยู่เสมอ เพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตำรวจโดยการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความชำนาญและเสริมสร้างประสบการณ์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สืบสวนทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ความพร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการสืบสวน อาวุธปืน กระสุนปืน กุญแจมือ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เงินสนับสนุน เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิชาการในสถานีตำรวจ การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานวิชาการตำรวจ และหน่วยงานอื่น ๆ ในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานในทางคดี การได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากประชาชน ในการแจ้งเบาะแสของคนร้าย ชี้ตัวผู้กระทำความผิด มาให้ปากคำเป็นพยานในชั้นสอบสวนและชั้นศาล รวมทั้งแรงจูงใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่สืบสวน ทั้งนี้โยบายการบริหารงาน โอกาสแสดงความคิดเห็นในการวางแผนการสืบสวน

การได้รับบริการชมเชย เลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่งให้สูง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เจ้าหน้าที่สืบสวนปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบผลสำเร็จได้

นอกจากนี้แล้วชีวิตส่วนตัวของเจ้าหน้าที่สืบสวนผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน ย่อมเคยพบอุปสรรคปัญหาชีวิตต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นทั้งชีวิตหน้าที่การงานหรือครอบครัว โดยเฉพาะผู้ที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่ ย่อมเคยผ่านหรือเผชิญต่อปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และสามารถแก้ไขปัญหานั้นไปได้ด้วยดี ดังนั้น อายุ อายุราชการ และสถานภาพสมรส ของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็เช่นเดียวกัน อายุ เป็นตัวบ่งชี้ว่าบุคคลแต่ละคนได้ผ่านประสบการณ์ในชีวิต ยิ่งอายุมากก็ยังมีประสบการณ์ในชีวิตที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย อายุราชการ ก็เช่นเดียวกัน เจ้าหน้าที่สืบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ย่อมมีประสบการณ์ ไหวพริบ เรียนรู้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการสืบสวนมากมาย ทั้งจากการเรียนรู้อบรมในสถานฝึกอบรม และได้ออกปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์จริง ส่วนสถานภาพสมรสนั้น เจ้าหน้าที่สืบสวนที่มีครอบครัว มีภรรยา บุตร ย่อมมีภาระหน้าที่มากกว่าเจ้าหน้าที่ที่ยังเป็นโสด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดูแล ภรรยา และบุตร ย่อมต้องมีค่าใช้จ่ายในการดูแลครอบครัวสูง และต้องแบ่งเวลาให้กับครอบครัว และเรื่องงานอีกด้วย จากสถานภาพส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สืบสวนด้วย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากที่ได้ศึกษามีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

สุรัชย์ ควรเดชะคุปต์ (2532) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล พบว่า การได้รับความร่วมมือจากประชาชน การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ การสนับสนุนด้านการทำงาน และภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระยะเวลาในการทำงานไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล

ประทีป ปิยะทัตตรี (2533) ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมต่อการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน ในสถานีตำรวจภูธร สังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 2 พบว่าตำรวจที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนมาก ได้รับการฝึกอบรมด้านการสืบสวนมาก รู้จักใช้วิทยาการตำรวจมาช่วยในการสืบสวนมากมีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานมาก

ได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ มาก และได้รับความร่วมมือจากประชาชนมาก จะมีผลการปฏิบัติงานสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดสูง

ทงศักดิ์ ธนกาญจน์ (2533) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ในเขตกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนส่วนใหญ่เห็นว่า หน่วยงานที่สังกัดมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงาน บุคลากรที่มีความสามารถในการสืบสวนมักจะถูกยืมตัวไปช่วยราชการงานอื่น ๆ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในงานสืบสวนไม่ทันสมัยและเพียงพอกับความจำเป็นในการใช้งาน ผู้ที่ทำหน้าที่ด้านการสืบสวนได้ตีความเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษ ในเรื่องการสืบสวนมาก่อนและงานสืบสวนเป็นงานที่เสี่ยงต่อชีวิตค่อนข้างมาก มีค่าใช้จ่ายพิเศษ แต่มีขวัญและกำลังใจต่ำ

วชิรพงษ์ อมราพิทักษ์ (2536) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนของรองสารวัตรสืบสวนสอบสวน ในเขตตำรวจภูธรภาค 1 พบว่ารองสารวัตรสืบสวนสอบสวนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่พักอาศัยในบ้านเช่าและฐานะของบิดามารดาพอกินพอใช้ มีอุปสรรคในงานด้านการสืบสวนภายในหน่วยงานมาก เมื่อมีอุปสรรคในงานด้านการสืบสวนมาก ซึ่งผลให้การปฏิบัติงานด้านการสืบสวนไม่เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งรองสารวัตรสืบสวนสอบสวน ที่มีอายุราชการยิ่งมากมีอุปสรรคในงานด้านการสืบสวนภายนอกหน่วยงานมากขึ้นด้วย และรองสารวัตรสืบสวนสอบสวนที่ไม่มียานพาหนะส่วนตัวต้องใช้ยานพาหนะของทางราชการ จะมีอุปสรรคในงานด้านการสืบสวนภายนอกหน่วยงานมาก และรองสารวัตรสืบสวนสอบสวนส่วนใหญ่เห็นว่า เมื่อมีความเดือดร้อนในการปฏิบัติงาน หากได้รับความสนใจ เอาใจใส่ดูแล และได้รับการช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาส่งผลดีในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ

ชนสิทธิ์ ธนพัฒนกุล (2540) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสืบสวนคดีอุกฉกรรจ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ในกองกำกับการสืบสวนสอบสวนตำรวจนครบาล ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีความเห็นต่อปัจจัยภายในหน่วยงานที่มีผลกระทบต่อการทำงานจับกุมคดีอุกฉกรรจ์ในระดับสูง และมีความเห็นต่อปัจจัยภายนอกหน่วยงานที่มีผลกระทบต่อการทำงานจับกุมคดีอุกฉกรรจ์ในระดับปานกลาง ในปัจจัยภายในหน่วยงานที่มีผลกระทบต่อการทำงานจับกุมคดีอุกฉกรรจ์ระดับสูง ได้แก่ ปัจจัยด้านยานพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิง ขวัญและกำลังใจ สวัสดิการ อาวุธ กำลังพล การเร่งรัดคดีจากผู้บังคับบัญชา และเครื่องมือสื่อสาร ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงานจับกุมคดีอุกฉกรรจ์ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านวิทยาการด้านการสืบสวน การเสนอข่าวของสื่อมวลชน ลักษณะของพื้นที่ องค์กรสิทธิมนุษยชน ความตื่นตัวของประชาชน สายลับ

มานพ เส่าแก่น (2542) ศึกษาลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบภายในกรมตำรวจ ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบในกรมตำรวจที่มี อายุ เพศ ชั้นยศ ตำแหน่ง อายุราชการ ระดับการศึกษา และรายได้ที่ต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

สุรัตน์ ส่งเสริม (2542) ศึกษากำลังขวัญของข้าราชการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ สังกัดภูธรจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ขวัญในการปฏิบัติงานภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดย ด้านระดับขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านพฤติกรรมผู้บังคับบัญชา รองลงมาคือ ด้านความรู้สึกรับผิดชอบงาน ด้านความพึงพอใจในสายงาน ด้านสภาพและบรรยากาศในการทำงาน ด้านความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงานน้อยที่สุด คือ ด้านรายได้และผลประโยชน์ตอบแทน และพบว่า อายุ เงินเดือน หรือรายได้ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์กับระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ชั้นยศ และสถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน

ชวณิชย์ ทองแก้ว (2543) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานรวม (7 ด้าน) อยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านศักดิ์ศรีของอาชีพตำรวจ มีความพึงพอใจสูง และ พบว่า อายุ สายงานที่ปฏิบัติในปัจจุบัน ระดับการศึกษา ระดับชั้นการปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และพบว่า อายุราชการ และระยะเวลาในการครอบตำแหน่ง มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทินกร สมวันดี (2543) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดสถานีตำรวจนครบาลพญาไท มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง โดย ข้าราชการตำรวจมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านลักษณะงาน และพบว่า ชั้นยศ อายุราชการ ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์และยานพาหนะ รายได้ และสวัสดิการ การได้รับความร่วมมือจากประชาชน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสำหรับ อายุ รายได้ ต่อเดือน สถานภาพสมรส สายงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ตัดดำ แสงสุกสว่าง (2543) ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนคดียาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่สืบสวน กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ผลการวิจัย พบว่า อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวน การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และการประสานงานการขอความร่วมมือในเรื่องข้อมูลกับหน่วยงานอื่นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนคดียาเสพติด

วันชนะ ธรรมเสมา (2543) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน และพลตำรวจที่ปฏิบัติราชการในสังกัดกองกำกับการ 2 กองปราบปราม ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดกองกำกับการ 2 กองปราบปรามในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ชั้นยศ ระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการ สถานภาพทางการเงิน สังกัด สายงาน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชาญณรงค์ แก้วล้วน (2544) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรตำบลโคกเคียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก สำหรับอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ และอายุราชการ มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเสริฐ หนูดี (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สืบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนคดียาเสพติดให้โทษ และจำนวนคดีที่เสร็จสิ้นตามเป้าหมาย ส่วนการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสืบสวนด้านวิทยาการ การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และการใช้วิทยาการด้านการสืบสวน มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนคดียาเสพติดให้โทษ ส่วนเครื่องมืออุปกรณ์ และการได้รับความร่วมมือจากประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานด้านจำนวนคดีที่เสร็จสิ้นตามเป้าหมาย

จากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนให้ได้ผลดีมากยิ่งขึ้นนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเลือกศึกษาเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวข้องสำคัญ ๆ ได้แก่ อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส ความรู้ด้านการสืบสวน และวิทยาการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่สืบสวนสำเร็จได้ กล่าวคือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส ซึ่ง อายุ เป็นตัวบ่งชี้ว่าบุคคลแต่ละคนได้ผ่านประสบการณ์ในชีวิต ยิ่งอายุมากก็ยังมีประสบการณ์ในชีวิตที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย อายุราชการ ก็เช่นเดียวกัน เจ้าหน้าที่สืบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนมาเป็นระยะเวลาานาน ย่อมมีประสบการณ์ ไหวพริบ เรียนรู้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการสืบสวนมาาก ส่วนสถานภาพสมรสนั้น เจ้าหน้าที่สืบสวนที่มีครอบครัว มีภรรยา บุตร ย่อมมีภาระหน้าที่มากกว่าเจ้าหน้าที่ที่ยังเป็นโสด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดูแล ภรรยา และบุตร ย่อมต้องมีค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวสูง และจำเป็นต้องแบ่งเวลาให้กับครอบครัว และเรื่องงานอีกด้วย ดังนั้น ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สืบสวน เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวนเช่นเดียวกัน

2. ปัจจัยด้านการทำงาน หมายถึง สิ่งจำเป็น ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานด้านการสืบสวนเกิดผลสำเร็จได้ ได้แก่

2.1 ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ ผู้ปฏิบัติงานที่ดีจะต้องมีความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนมีโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ทราบถึงสาเหตุและความก้าวล้ำของอาชญากรรม และช่วยปรับปรุงทักษะการปฏิบัติหน้าที่ให้ทันต่อเหตุการณ์และมี ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความรู้ย่อมช่วยให้การสืบสวนจับกุมคนร้ายเกิดความสำเร็จได้เป็นอย่างดี

2.2 เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน บุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์กรต่าง ๆ ย่อมที่จะพึงพอใจที่จะทำงานในสถานที่ที่มีอุปกรณ์สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีส่วนช่วยให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทำงานได้ดียิ่งขึ้น

2.3 การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ งานด้านการสืบสวนนั้นจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องใช้วิทยาการตำรวจมาช่วยในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด เพราะการสืบสวนนั้น นอกจากจะใช้ความสามารถเฉพาะตัวของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติแล้ว ยังจะต้องใช้ความรู้จากหน่วย

วิทยาการตำรวจ อุปกรณ์เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เพื่อช่วยแสวงหาข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ร่องรอยแห่งการกระทำผิด รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการสืบสวนด้วย

2.4 การได้รับความร่วมมือจากประชาชน ในงานด้านการสืบสวน รวมถึงการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม เช่น การแจ้งข่าวสารหรือเบาะแสของคนร้ายซึ่งข้อมูลที่ได้จาก ประชาชนส่วนใหญ่ จะช่วยให้ติดตามจับกุมคนร้ายได้อย่างรวดเร็ว การช่วยจับกุมคนร้าย เป็น พยานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ปฏิบัติตามคำแนะนำในการป้องกันตนเองให้พ้นจาก การตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม และสนับสนุนด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ นับได้ว่าเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ประสบผลสำเร็จ อย่างดียิ่ง

2.5 แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในองค์กรต่าง ๆ หากผู้ปฏิบัติงานในองค์กรมีแรงจูงใจ ในการทำงานแล้ว องค์กรนั้น ๆ ย่อมจะประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ก็เนื่องจากหากผู้ปฏิบัติงานใน องค์กรมี ความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ก็จะมี ความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อให้ องค์กรประสบผลสำเร็จ รวมถึงองค์กรเองก็ต้องส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเจริญก้าวหน้าใน อาชีพด้วย องค์กรตำรวจก็เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดความ พอใจในงาน เพื่อส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานนั่นเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิด ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้ศึกษาได้กำหนดตัว แปรเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส

ปัจจัยด้านการทำงาน ได้แก่ ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ ในการสืบสวน การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

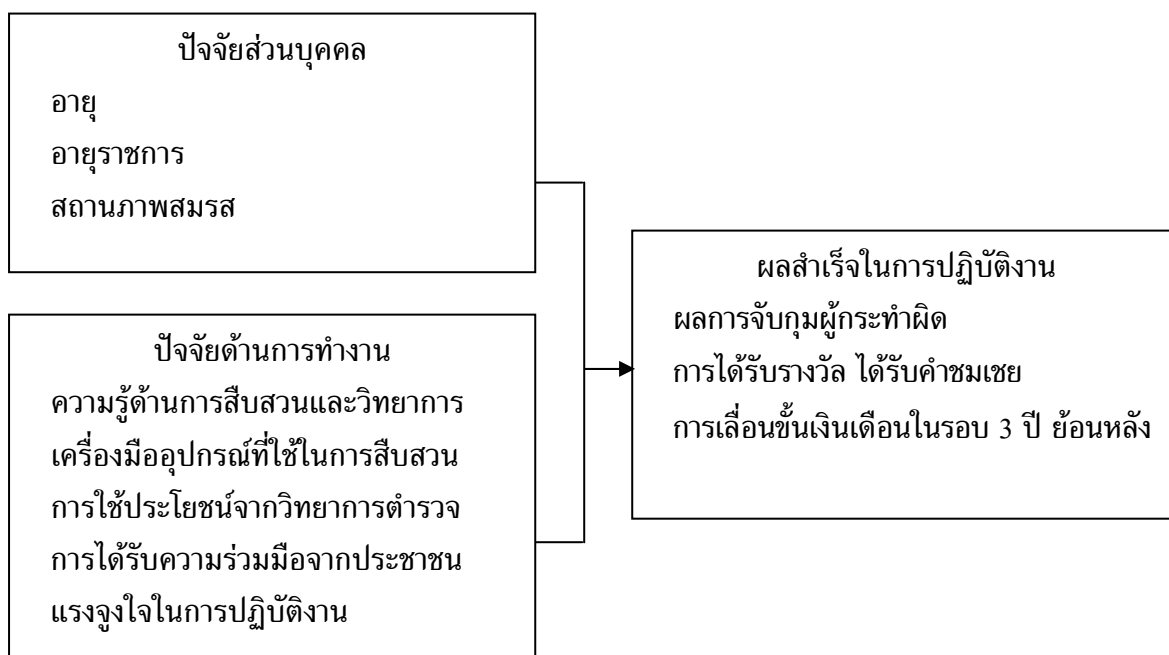
ตัวแปรตาม

ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการจับกุมผู้กระทำผิด การได้รับรางวัลได้รับค่าชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน และปัจจัยด้านการทำงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ในการศึกษาครั้งนี้สามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

นิยามศัพท์

เพื่อความเข้าใจในขอบเขตของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยจึงได้นิยามศัพท์เพื่อใช้ในการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ดังนี้

เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน หมายถึง ตำรวจที่มีชั้นยศตั้งแต่พลตำรวจ จนถึงนายดาบตำรวจ ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

การสืบสวน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ได้รายละเอียดแห่งความผิด โดยปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวน หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้อง และมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส

อายุ หมายถึง อายุเต็มบริบูรณ์ของเจ้าหน้าที่สืบสวน นับจากวันที่เกิดจนถึงวันเก็บข้อมูล

อายุราชการ หมายถึง ระยะเวลาการรับราชการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่ใช้ ใน การวิจัย นับตั้งแต่บรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน

สถานภาพสมรส หมายถึง โสด สมรส หย่าร้าง

ปัจจัยด้านการทำงาน หมายถึง ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ หมายถึง การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การได้เข้ารับการฝึกอบรมความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านการสืบสวนและการใช้วิทยาการ เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานสืบสวนให้มีประสิทธิภาพ

เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน หมายถึง การได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุน ด้าน อุปกรณ์ที่ทันสมัย หรือสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน จากผู้บังคับบัญชา เช่น เครื่องมือสื่อสาร ยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง อาวุธประจำกาย เครื่องพั่นธนาการ เงินที่ใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ และเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงาน โดยเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ

การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ หมายถึง การใช้ความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือเครื่องช่วยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนซึ่งอาจปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น การใช้ความรู้ในการสังเกต จดจำ รวบรวมพยานหลักฐาน หรือขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ด้านวิทยาการตำรวจ เช่น การชันสูตรพลิกศพจากสถาบันนิติเวชวิทยา การตรวจลายนิ้วมือแฝงของกองทะเบียนประวัติอาชญากร การตรวจพิสูจน์ของกลางจากกองพิสูจน์หลักฐาน หรือขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ

การได้รับความร่วมมือจากประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนมีความพร้อมและมีความตั้งใจที่จะแจ้งเหตุข้อมูลข่าวสารให้ตำรวจทราบ และมีส่วนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม อันได้แก่ การแจ้งเหตุแก่ตำรวจ การจดจำเหตุการณ์ การจดจำตำหนิรูปพรรณผู้กระทำผิด การชี้เบาะแส การมาเป็นพยาน การช่วยกันจับกุมผู้กระทำผิด การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีการร้องขอ การได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นหรือความต้องการที่ผลักดันให้มีความตั้งใจมานะพยายาม จนเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความสำเร็จในงานด้านการสืบสวน ประกอบด้วย การได้รับการยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ เงินเดือนค่าตอบแทน การมีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถ นโยบายการบริการงาน การบังคับบัญชา สัมพันธภาพในหน่วยงาน

ผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวน ได้แก่ ผลการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดคดีแต่ละประเภท การได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ประชาชนทั่วไป จากสื่อมวลชน โดยการประเมินผลของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนเอง และผลการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล ปักจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานด้านกรสืบสวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ทั้งหมด มีจำนวน 126 คน ซึ่งเป็นอัตรากำลังที่มีอยู่ทั้งหมด ณ เดือน ตุลาคม 2549 ดังปรากฏตาม ตารางที่ 1

ตารางที่ 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

สถานีตำรวจนครบาล	จำนวน/คน
1. สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ	14
2. สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร	10
3. สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน	10
4. สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน	9
5. สถานีตำรวจนครบาลประชาชื่น	10
6. สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม	13
7. สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว	10
8. สถานีตำรวจนครบาลบางเขน	14
9. สถานีตำรวจนครบาลสายไหม	10
10. สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง	14
11. สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง	12
รวม	126

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ได้แก่ อายุ อายุราชการ สถานภาพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยด้านการทำงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ประกอบด้วย

1. ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ เป็นข้อคำถามแบบมีตัวเลือกให้ตอบ ถูก ผิด จำนวน 30 ข้อ มีค่าคะแนนระหว่าง 0-30 คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูก	ได้	1	คะแนน
ตอบผิด	ได้	0	คะแนน

การแปลผลแบ่งระดับความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนรวม	0 – 15	คะแนน	มีความรู้ระดับน้อย
คะแนนรวม	16 – 24	คะแนน	มีความรู้ระดับปานกลาง
คะแนนรวม	25 – 30	คะแนน	มีความรู้ระดับมาก

2. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน เป็นข้อคำถามแบบมาตราการประมาณค่า มีมาตรวัด 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว ข้อคำถามมีทั้งหมด 21 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนการช่วยเหลือสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ดังที่ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9-10) เสนอไว้ คือ

ค่าระดับคะแนน	ระดับการช่วยเหลือสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน
3.67 - 5.00	หมายถึง ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ระดับมาก
2.34 - 3.66	หมายถึง ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ระดับปานกลาง
1.00 - 2.33	หมายถึง ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ระดับน้อย

3. การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ เป็นข้อคำถามแบบมาตราการประมาณค่า มีมาตรวัด 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว ข้อคำถามมีทั้งหมด 16 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าระดับคะแนน	ระดับการนำความรู้ทางวิทยาการตำรวจมาปฏิบัติงาน
3.67- 5.00	หมายถึง การนำความรู้ทางวิทยาการตำรวจมาปฏิบัติงานระดับมาก
2.34 - 3.66	หมายถึง การนำความรู้ทางวิทยาการตำรวจมาปฏิบัติงานระดับปานกลาง
1.00 - 2.33	หมายถึง การนำความรู้ทางวิทยาการตำรวจมาปฏิบัติงานระดับน้อย

4. การได้รับความร่วมมือจากประชาชน เป็นข้อคำถามแบบมาตราการประมาณค่า มีมาตรวัด 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว ข้อคำถามมีทั้งหมด 11 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน

น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนการได้รับความร่วมมือจากประชาชน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าระดับคะแนน	ระดับการได้รับความร่วมมือจากประชาชน
3.67 - 5.00	หมายถึง การได้รับความร่วมมือจากประชาชนระดับมาก
2.34 - 3.66	หมายถึง การได้รับความร่วมมือจากประชาชนระดับปานกลาง
1.00 - 2.33	หมายถึง การได้รับความร่วมมือจากประชาชนระดับน้อย

5. แรงจูงใจในการทำงาน เป็นข้อคำถามแบบมาตราการประมาณค่า มีมาตรวัด 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว ข้อคำถามมีทั้งหมด 13 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน		
มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนแรงจูงใจในการทำงาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าระดับคะแนน	ระดับการได้รับแรงจูงใจในการทำงาน
3.67 - 5.00	หมายถึง การได้รับแรงจูงใจในการทำงานระดับมาก
2.34 - 3.66	หมายถึง การได้รับแรงจูงใจในการทำงานระดับปานกลาง
1.00 - 2.33	หมายถึง การได้รับแรงจูงใจในการทำงานระดับน้อย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้น
ประทวน ประกอบด้วย

1. ด้านผลการสืบสวนจับกุมคดี เป็นข้อคำถามแบบมาตราการประมาณค่า มีมาตรวัด 5
ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว ข้อคำถามมีทั้งหมด 4 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนด้านผลการสืบสวนจับกุมคดี แบ่งออกเป็น 3 ระดับ
โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าระดับคะแนน	ระดับผลการสืบสวนจับกุมคดี
3.67 - 5.00	หมายถึง ผลการสืบสวนจับกุมคดีระดับมาก
2.34 - 3.66	หมายถึง ผลการสืบสวนจับกุมคดีระดับปานกลาง
1.00 - 2.33	หมายถึง ผลการสืบสวนจับกุมคดีระดับน้อย

2. ด้านผลการได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ประชาชนทั่วไป จาก
สื่อมวลชนเป็นข้อคำถามแบบมาตราการประมาณค่า มีมาตรวัด 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียง
คำตอบเดียว ข้อคำถามมีทั้งหมด 6 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนด้านการได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ประชาชนทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าระดับคะแนน	ระดับการได้รับคำชมเชย
3.67 - 5.00	หมายถึง การได้รับคำชมเชยระดับมาก
2.34 - 3.66	หมายถึง การได้รับคำชมเชยระดับปานกลาง
1.00 - 2.33	หมายถึง การได้รับคำชมเชยระดับน้อย

3. ด้านผลการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง เป็นข้อคำถามแบบเติมคำ ข้อคำถามมีทั้งหมด 3 ข้อ ในส่วนของผลการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง นั้น ผู้วิจัยได้นำผลรวมของคะแนนการเลื่อนขั้นเงินเดือนทั้ง 3 ปีมารวมกัน โดยแบ่งการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ผลรวมของการเลื่อนขั้นเงินเดือน	ให้คะแนน
น้อยกว่า 3.5	1
3.5 - 4.0	2
4.1 - 4.5	3
4.6 - 5.0	4
มากกว่า 5.0	5

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาไปทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และหาความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อให้มีความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น
2. การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try - out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา จำนวน 30 คน แล้วจึงนำวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ โดยวิธีการหาค่าความสอดคล้องภายใน ด้วยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) และหาความเชื่อมั่นโดยรวมด้วยการคำนวณค่าแอลฟาของครอนบาค โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้ ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9248 การได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9347 การนำความรู้ทางวิทยาการ ตำรวจมาปฏิบัติด้วยตนเอง และขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่วิทยาการตำรวจได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8928 การได้รับความร่วมมือจากประชาชนได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7518 แรงจูงใจ ในการทำงานได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7814 และแบบวัดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8442

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบในการศึกษา และนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้แก้ไขแบบสอบถามจนสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 126 คน ด้วยตนเองเพื่อจะได้อธิบายให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยได้รับข้อมูลกลับมาทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บได้ทั้งหมดมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย ค่าไคกำลังสอง (Chi-square) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านการทำงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาสามารถอธิบายลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนประชากรที่ทำการศึกษา รวม 126 ราย พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 29-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.38 รองลงมา มีอายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.37 และมีอายุ 50-60 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.32 มีอายุราชการระหว่าง 6 -10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.37 รองลงมา มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.40 และมีอายุราชการ 11-15 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.22 ส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 80.95 รองลงมา มีสถานภาพเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 17.46 และมีสถานภาพหย่าร้างน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.59 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ	ต่ำกว่า 29 ปี	10	7.93
	29-39 ปี	66	52.38
	40-49 ปี	37	29.37
	50-60 ปี	13	10.32
	รวม	126	100.00
อายุราชการ	1-5 ปี	8	6.35
	6-10 ปี	37	29.37
	11-15 ปี	28	22.22
	16-20 ปี	32	25.40
	21-25 ปี	7	5.56
	มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	14	11.10
รวม	126	100.00	
สถานภาพ	โสด	22	17.46
	สมรส	102	80.95
	หย่าร้าง	2	1.59
	รวม	126	100.00

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านการทำงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการทำงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนประชากรที่ทำการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการสืบสวนและวิทยาการ ทั้งจากการศึกษาด้วยตนเองและการเข้ารับฝึกอบรม

จากการศึกษาสามารถอธิบายปัจจัยด้านการทำงาน เรื่อง ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่ มีความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ ความรู้ด้านกฎหมาย รวมถึงความรู้ด้านระเบียบการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมา มีความรู้อยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.35 และมีความรู้ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.76 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละ ระดับความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ

ระดับความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับมาก	6	4.76
ระดับปานกลาง	112	88.89
ระดับน้อย	8	6.35
รวม	126	100.00

จากการศึกษาสามารถอธิบายปัจจัยด้านการทำงาน เรื่อง ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวน ตอบคำถามผิด ในคำถามข้อที่ 1. การสืบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหา จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 96.83 ตอบคำถามผิดในคำถามข้อที่ 14. การจับไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะมีผลทำให้การสอบสวนและการฟ้องคดียังศาลไม่ชอบตามกฎหมายไปด้วย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 80.16 และพบว่าเจ้าหน้าที่สืบสวน ตอบคำถามได้ถูกต้อง ในคำถามข้อที่ 5. การตั้งด่านตรวจค้นจับกุม จะต้องมีการตั้งด่านตรวจระดับนายดาบตำรวจขึ้นไปเป็นผู้ควบคุม ตอบคำถามถูกต้อง ในคำถามข้อที่ 21. ลายพิมพ์นิ้วมือสามารถใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐานเกี่ยวกับบุคคลได้ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ตอบคำถามถูกต้อง ในคำถามข้อที่ 17. แม้จะมีหมายค้นแล้วแต่หากว่าจะค้นเข้าไปตามบ้านหมายค้นดังกล่าว จำเป็นต้องมีนายตำรวจระดับ ร.ต.ต. ขึ้นไปเป็นหัวหน้าในการตรวจค้น จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 96.83 จำนวน ตอบคำถามได้ถูกต้อง ในข้อคำถามข้อที่ 24. แผนประทุษกรรม หมายถึง แบบอย่างการทุจริต หรือพฤติกรรม วิธีการกระทำความผิดของคนร้าย และตอบคำถามได้ถูกต้อง ในข้อคำถามข้อที่ 26. การจัดทำสมุฏภาพคนร้าย ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามจับกุมคนร้าย เมื่อผู้ต้องหาพ้นโทษไปแล้ว และมากกระทำความผิดอีก จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 97.62 จากการตอบคำถามของเจ้าหน้าที่สืบสวน สามารถตอบคำถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับที่ตนเองต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ได้อย่างถูกต้อง เช่น เขตอำนาจการสืบสวน แผนประทุษกรรม สมุฏภาพคนร้าย ลายพิมพ์นิ้วมือ รองลงมาเป็นเรื่อง การจับกุม การตรวจค้น ส่วนเรื่อง

ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนจับกุม และความรู้ด้านนิติเวชศาสตร์ ซึ่งเป็นความรู้ที่ต้องอ่านจากตำรา หรือเข้ารับการอบรม เจ้าหน้าที่สืบสวน ตอบคำถามถูกต้องได้เพียงปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ

ข้อความ	ตอบคำถามถูกต้อง		ตอบคำถามผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การสืบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหา	4	3.17	122	96.83
2. ท่านมีอำนาจสืบสวนได้เฉพาะในท้องที่เขตอำนาจของท่าน	120	95.24	6	4.76
3. ระหว่างที่ท่านออกสืบสวนอยู่ในเขตพื้นที่ได้มี นาย ก. วิ่งเข้ามาหาท่านพร้อมกับแจ้งว่าตนเองถูก นาย ข. ใช้ไม้ตีที่ศีรษะได้รับบาดเจ็บจากเหตุดังกล่าว นาย ก. ยังไม่ได้อธิบายทุกข้อตามกฎหมาย โดยจะต้องไปร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวนอีกครั้ง	12	9.52	114	90.48
4. เมื่อท่านวิ่งไล่จับกุมคนร้ายที่กำลังหลบหนีการจับกุมของท่าน อยู่ พอดี นาย ก. เดินผ่านมาท่านจึงตะโกนให้ นาย ก. ช่วย จับกุมแต่ นาย ก. ไม่ยอมช่วยท่านจับกุม เนื่องจากเห็นว่าในขณะนั้นคนร้ายถือมีดอยู่ในมือ ดังนั้น นาย ก. มีความผิดฐานไม่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน	76	60.32	50	39.68
5. การตั้งด่านตรวจค้นจับกุม จะต้องต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งแต่ระดับนายดาบตำรวจขึ้นไปเป็นผู้ควบคุม	126	100.0 0	0	0
6. นาย ก. ขับขี่รถจักรยานยนต์ มีอาการมึนเมา จึงนำตัวมาตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ โดยวิธีการเป่าลมหายใจปรากฏว่าเครื่องวัดตรวจได้ ปริมาณ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ดังนั้น นาย ก. มีความผิดฐาน “ขับขี่รถในขณะที่มึนเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น”	40	31.75	86	68.25
7. นาย ก. เก็บนาฬิกาข้อมือได้บริเวณทางเดินเข้าหมู่บ้าน โดยไม่ทราบว่าเป็นของผู้ใด นาย ก. จึงไปแจ้งความไว้ที่สถานีตำรวจ หลังจากนั้นเป็นเวลา 6 เดือน ไม่มีเจ้าของมาติดต่อ ขอรับนาฬิกาคืน นาย ก. สามารถมารับนาฬิกาไปเป็น กรรมสิทธิ์ได้ทันที	55	43.65	71	56.35
8. อาวุธปืนตามกฎหมาย ได้แก่ ลำกล้อง เครื่องลูกเลื่อน เครื่องลั่นไก ของกระสุน ดินระเบิด เป็นต้น	57	45.24	69	54.76

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	ตอบคำถามถูกต้อง		ตอบคำถามผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. การสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชน หากมีพนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ แล้ว ไม่จำเป็นต้องมีทนายความก็ได้ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่ได้ร้องขอ	75	59.52	51	40.48
10. นาย ก.เดินทางโดยรถไฟจากจังหวัดเชียงใหม่ มากรุงเทพมหานคร ระหว่างเดินทาง ขณะที่ นาย ก. นอนหลับ นาย ข. เห็นธนบัตร 1,000 บาท โผล่ออกมาจากกระเป๋าเสื้อของ นาย ก. นาย ข.จึงหยิบลักเอาไป เมื่อ นาย ก.ตื่นขึ้นมาที่สถานีรถไฟ หลับ ลี้ และทราบว่าเป็น นาย ข. ลักเงินไปจึงแจ้งให้ท่านเข้าจับกุมตัว นาย ข. หลังจากที่ท่านจับกุม นาย ข.แล้ว ท่านจะต้องส่งตัว นาย ข. ไปดำเนินคดีที่ สภ.อ.เมืองเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ	120	95.24	6	4.76
11. เมื่อท่านสืบสวนทราบว่า คนร้ายในคดีลักทรัพย์ซึ่งออกหมายจับไว้แล้ว หลบหนีมาอยู่ที่บ้านมีเลขที่หลังหนึ่งในเขตท้องที่ของ ท่าน ท่านสามารถเข้าไปจับกุมคนร้ายในบ้านหลังนั้นได้ทันที	96	76.19	30	23.81
12. นาย ก.เดินทางมาแจ้งความที่สถานีตำรวจของท่าน ว่าเมื่อ 10 นาทีที่ผ่านมา ถูก นาย ข. ชกใบหน้าได้รับบาดเจ็บ ระหว่างที่ นาย ก.เล่ารายละเอียดอยู่นั้น นาย ก. เห็นนาย ข.เดินผ่านมา จึงแจ้งให้ท่านเข้าจับกุมท่านสามารถเข้าไปจับกุม นาย ข.ได้โดยไม่มีหมายจับเพราะเป็นความผิดซึ่งหน้า	73	57.94	53	42.06
13. นายประกันไม่มีอำนาจที่จะจับผู้ต้องหาที่หนีหรือจะหลบหนีการประกันได้ โดยไม่ต้องมีหมายจับ	66	52.38	60	47.62
14. การจับโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะมีผลทำให้การสอบสวนและการฟ้องคดียังศาลไม่ชอบด้วยกฎหมายตามไปด้วย	25	19.84	101	80.16
15. สถานที่บนตู้ขบวนรถไฟโดยสารเป็นที่รื้อฐาน หากท่านจะเข้าไปตรวจค้นในตู้ขบวนรถไฟคันดังกล่าว ท่านจะต้องมีหมายค้น	105	83.33	21	16.67
16. นาย ก. ถูกจับตามหมายจับของศาลอาญา ในคดีลักทรัพย์ ระหว่างที่นำตัวผู้ต้องหาไปสถานีตำรวจ นาย ก. อาศัยช่วงรถติดสัญญาณไฟจราจร กระโดดลงจากรถหลบหนีไปได้ ท่านสามารถติดตามจับกุมผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องมีหมายอีก	97	76.98	29	23.02

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	ตอบคำถามถูก		ตอบคำถามผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
17. แม้จะมีหมายค้นจากศาลแล้ว แต่หากว่าจะเข้าไปค้นบ้านตาม หมายค้นดังกล่าวจำเป็นต้องมีนายตำรวจระดับ ร.ต.ต. ขึ้นไป เป็นหัวหน้าในการตรวจค้น	122	96.83	4	3.17
18. ถ้าหากท่านจะตรวจค้นในที่รโหฐานโดยมีหมายค้น แต่ในขณะ นั้นเจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองไม่อยู่ ท่านสามารถขอร้องบุคคล ใกล้เคียงที่รู้สึกผิดชอบ จำนวน 2 คน มาเป็นพยานในการ ตรวจค้นได้	80	63.49	46	36.51
19. ขณะที่ท่านออกตรวจได้ยินเสียงคนร้องตะโกนให้ช่วยเหลือ จากบ้านหลังหนึ่ง ท่านสามารถเข้าไปตรวจค้นบ้านหลังกล่าว ได้แม้ไม่มีหมายค้น	112	88.89	14	11.11
20. หากพนักงานสอบสวนได้ควบคุมผู้ต้องหาไว้ครบ 48 ชั่วโมง แล้วไม่ได้นำตัวผู้ต้องหาไปยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลออกหมาย จับลึบเวรซึ่งมีหน้าที่ดูแลผู้ถูกควบคุมนั้น จึงปล่อยตัวผู้ต้องหา ไป ถือว่าลึบเวรนั้นกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ที่อยู่ใน ระหว่างคุมขังนั้นหลุดพ้นจากการคุมขังไป	58	46.03	68	53.97
21. ลายพิมพ์นิ้วมือ สามารถใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐาน เกี่ยวกับบุคคลได้	126	100.0 0	0	0
22. ลายนิ้วมือมี 3 ประเภท คือ โค้ง มัดหวาย และก้นหอย	92	73.02	34	26.98
23. ลิวิดิตี หรือ โลเวอร์มอดิส หมายถึง การตกของเลือดที่อยู่ใน ส่วนล่างของร่างกาย ภายหลังการตาย จากแรงดึงดูดของโลก	89	70.63	37	29.37
24. แผนประทุษกรรม หมายถึง แบบอย่างการทุจริต หรือ พฤติกรรมวิธีการทำความผิดของคนร้าย	123	97.62	3	2.38
25. ในคดีลักทรัพย์ในเคหสถาน เมื่อท่านไปตรวจดูแล้วพบว่า คนร้าย ได้ถ่ายอุจจาระทิ้งไว้ภายในบ้าน ท่านสามารถตรวจค้น ข้อมูลการทำความผิดของคนร้ายได้จากแผนประทุษกรรม	105	83.33	21	16.67
26. การจัดทำสมุดภาพคนร้าย ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการติดตาม จับกุมคนร้ายเมื่อผู้ต้องหาพ้นโทษไปแล้ว และมากระทำ ความผิดอีก	123	97.62	3	2.38
27. เมื่อท่านพบกะโหลกศีรษะมนุษย์อยู่เพียงอย่างเดียว ท่าน สามารถส่งกะโหลก พร้อมรูปถ่ายบุคคลสูญหาย ไปตรวจยัง กองพิสูจน์หลักฐานโดยใช้วิธี ภาพเชิงซ้อนได้	109	88.51	17	13.49

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	ตอบคำถามถูก		ตอบคำถามผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
28. การชันสูตรพลิกศพ ผ่าพิสูจน์ศพ เพื่อหาสาเหตุการตายต้องอาศัยสาขานิติเวชศาสตร์ทางนิติพยาธิวิทยา	79	62.70	47	37.30
29. แอซิดฟอสฟาเตสเทสต์ (Acid phosphatase test) คือการตรวจหาส่วนประกอบของน้ำอสุจิ	83	65.87	43	34.13
30. การตรวจรอยคราบที่ต้องสงสัยว่าจะเป็นคราบโลหิต ใช้วิธีเบนซิดีนเทสต์ (Benzidine test)	90	71.43	36	28.57

2. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน โดยได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย หรือสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน จากหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชา

จากการศึกษาสามารถอธิบายปัจจัยด้านการทำงาน เรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวนแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย หรือสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานจากหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชาภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($X = 2.14$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย หรือสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน หรือผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับน้อย คือ โต๊ะทำงาน รองลงมา ได้แก่ วิทยุ สื่อสาร กล้องวิดีโอ เครื่องพิมพ์ดีด จักรยานยนต์ รถยนต์ และคอมพิวเตอร์ที่มีระบบเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ต ($X = 2.32$, $X = 2.29$, $X = 2.25$, $X = 2.21$, $X = 2.09$ และ $X = 2.07$) ตามลำดับ และได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย หรือสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานจากหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อาวุธปืน แฟ้มเก็บเอกสาร กระสุนปืน กระดานบอร์ด และเครื่องปรับอากาศ ($X = 2.63$, $X = 2.43$, $X = 2.38$, $X = 2.37$ และ $X = 2.35$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ระดับการได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับการช่วยเหลือ
1. วิทยุสื่อสาร	3 (2.38)	4 (3.17)	29 (23.02)	80 (63.49)	10 (7.94)	2.29	0.76	น้อย
2. วิทยุตักฟัง	0	0	1 (0.79)	67 (53.17)	58 (46.03)	1.55	0.52	น้อย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับการช่วยเหลือ
3. กล้องวงจรปิด	0	0	0	67	59	1.53	0.50	น้อย
				(53.17)	(46.83)			
4. เครื่องบันทึกเสียง	0	0	1	74	51	1.60	0.51	น้อย
			(0.79)	(58.73)	(40.48)			
5. รถจักรยานยนต์	0	0	35	82	9	2.21	0.56	น้อย
			(27.78)	(65.08)	(7.14)			
6. รถยนต์	0	1	23	88	14	2.09	0.57	น้อย
		(0.79)	(18.25)	(69.84)	(11.11)			
7. น้ำมันเชื้อเพลิง	0	1	19	83	3	1.98	0.61	น้อย
		(0.79)	(15.08)	(65.87)	(2.38)			
8. อาวุธปืน	0	0	82	41	3	2.63	0.53	ปานกลาง
			(69.08)	(32.54)	(2.38)			
9. กระสุนปืน	0	0	62	40	14	2.38	0.68	ปานกลาง
			(46.21)	(31.75)	(11.11)			
10. เครื่อง พันธนาการ กุญแจมือ	0	0	54	59	13	2.33	0.66	น้อย
			(42.86)	(46.83)	(10.32)			
11. เงินค่าใช้จ่ายใน การปฏิบัติ หน้าที่ เช่น ออก ปฏิบัติหน้าที่ นอกเขตพื้นที่ หรือเงินเกี่ยวกับ ข่าวของสายลับ	0	0	6	73	47	1.67	0.56	น้อย
			(4.76)	(57.94)	(37.30)			
12. คอมพิวเตอร์ที่มี ระบบเชื่อมโยง อินเทอร์เน็ต	0	0	23	89	14	2.07	0.54	น้อย
			(18.25)	(70.63)	(11.11)			
13. กล้องถ่ายรูป	0	0	23	94	9	2.11	0.49	น้อย
			(18.25)	(74.60)	(7.14)			
14. กล้องวิดีโอ	0	0	21	93	12	2.07	0.51	น้อย
			(16.67)	(73.81)	(9.52)			
15. เครื่องพิมพ์ดีด	0	3	32	84	7	2.25	0.59	น้อย
		(2.38)	(25.40)	(66.67)	(5.56)			
16. โต๊ะทำงาน	0	3	43	71	9	2.32	0.64	น้อย
		(2.38)	(34.13)	(56.35)	(7.14)			

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับการช่วยเหลือ
17. แพ้เม็เก็บเอกสาร	0	3 (2.38)	51 (40.48)	69 (54.76)	3 (2.38)	2.43	0.59	ปานกลาง
18. กระดานบอร์ด	0	3 (2.38)	45 (35.71)	74 (58.73)	4 (3.17)	2.37	0.59	ปานกลาง
19. เครื่องปรับอากาศ	0	3 (2.38)	48 (38.10)	65 (51.59)	10 (7.94)	2.35	0.66	ปานกลาง
20. ตู้เย็น	0	3 (2.38)	43 (34.13)	73 (57.94)	7 (5.56)	2.34	0.62	ปานกลาง
21. ตู้เก็บเอกสาร	0	3 (2.38)	46 (36.51)	73 (57.94)	4 (3.17)	2.38	0.59	ปานกลาง
รวม						2.14	0.36	น้อย

3. การใช้ประโยชน์จากวิทยากรสำรวจ หรือขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ

จากการศึกษาสามารถอธิบายปัจจัยด้านการทำงาน เรื่องการใช้ประโยชน์จากวิทยากรสำรวจแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนมีการใช้ประโยชน์จากวิทยากรสำรวจ มาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.13$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่มีการนำความรู้มาปฏิบัติด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก คือ การใช้สารเคมีสำหรับตรวจสอบยาเสพติด และมีการนำความรู้มาปฏิบัติด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง คือ นำความรู้มาใช้ในการสังเกต จดจำ หรือการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ค้นหาข้อมูลด้านวิทยากรที่สถานีตำรวจที่มีอยู่แล้ว เกี่ยวกับประวัติ รูปถ่ายคนร้าย หมายจับ และแผนประทุษกรรม ($X = 3.76$, $X = 3.52$, $X = 3.39$, $X = 3.30$ และ $X = 3.15$) สำหรับการขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ กองทะเบียนประวัติอาชญากร สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และกองพิสูจน์หลักฐาน ($X = 3.44$, $X = 3.43$, $X = 3.28$ และ $X = 3.25$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ระดับการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ หรือขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับการใช้ประโยชน์
การนำความรู้มาปฏิบัติด้วยตนเอง								
1. นำความรู้มาใช้ในการสังเกต จดจำ หรือการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ	8 (6.35)	77 (61.11)	22 (17.46)	10 (7.94)	9 (7.14)	3.52	0.99	ปานกลาง
2. เก็บคราบเลือด น้ำลาย หรือน้ำอสุจิ ในที่เกิดเหตุ	4 (3.17)	46 (36.51)	35 (27.78)	20 (15.87)	21 (16.67)	2.94	1.15	ปานกลาง
3. ใช้ผงเคมีเก็บลายนิ้วมือแฝงในที่เกิดเหตุ หรือลายนิ้วมือที่ติดอยู่ที่วัตถุพยาน	6 (4.78)	45 (35.71)	40 (31.75)	14 (11.11)	21 (16.67)	3.01	1.16	ปานกลาง
4. ใช้สารเคมีสำหรับตรวจสอบยาเสพติด	50 (39.68)	27 (21.43)	24 (19.05)	19 (15.08)	6 (4.76)	3.76	1.25	มาก
5. ค้นหาข้อมูลด้านวิทยาการ ที่สถานีตำรวจที่มีอยู่แล้ว หรือข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับประวัติรูปถ่ายคนร้าย	12 (9.52)	52 (41.27)	41 (32.54)	15 (11.90)	6 (4.76)	3.39	0.98	ปานกลาง
6. ค้นหาข้อมูลด้านวิทยาการ ที่สถานีตำรวจที่มีอยู่แล้ว หรือข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับหมายจับ	11 (8.73)	48 (38.10)	41 (32.54)	2 (1.59)	6 (4.76)	3.30	0.99	ปานกลาง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับการใช้ประโยชน์
7. ค้นหาข้อมูลด้าน วิทยาการที่สถานี ตำรวจที่มีอยู่แล้ว หรือข้อมูลจาก คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับ แผนประทุษกรรม ขอความร่วมมือจาก หน่วยงานอื่น ๆ	9 (7.14)	47 (37.30)	42 (33.33)	10 (7.94)	18 (7.94)	3.15	1.14	ปานกลาง
8. กองพิสูจน์ หลักฐาน	1 (0.79)	59 (48.83)	40 (31.75)	23 (18.25)	3 (2.38)	3.25	0.85	ปานกลาง
9. กองทะเบียน ประวัติอาชญากร	7 (5.56)	69 (54.76)	27 (21.43)	17 (13.49)	6 (4.76)	3.43	0.96	ปานกลาง
10. สถาบันนิติเวช วิทยา สำนักงาน แพทย์ใหญ่	0	20 (15.87)	54 (42.86)	49 (38.89)	3 (2.38)	2.72	0.76	ปานกลาง
11. กระทรวง พาณิชย์	1 (0.79)	15 (11.90)	21 (18.67)	77 (61.11)	12 (9.52)	2.33	0.84	น้อย
12. กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์	38 (30.16)	33 (26.19)	10 (7.94)	36 (28.57)	9 (7.14)	3.44	1.37	ปานกลาง
13. สถาบันนิติวิทยา ศาสตร์	7 (5.56)	59 (46.83)	25 (19.84)	32 (25.40)	3 (2.38)	3.28	0.99	ปานกลาง
14. กรมการปกครอง	5 (3.97)	35 (27.78)	45 (35.71)	41 (32.54)	0	3.03	0.88	ปานกลาง
15. กรมการขนส่ง ทางบก	5 (3.97)	32 (25.40)	56 (44.44)	33 (26.19)	0	3.07	0.82	ปานกลาง
16. กระทรวงการ ต่างประเทศ	0	14 (11.11)	46 (36.51)	54 (42.86)	12 (9.52)	2.49	0.82	ปานกลาง
รวม						3.13	0.74	ปานกลาง

4. การได้รับความร่วมมือจากประชาชน

จากการศึกษาสามารถอธิบายปัจจัยด้านการทำงาน เรื่องการได้รับความร่วมมือจากประชาชนแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับความร่วมมือจากประชาชนภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 2.53$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง คือ แจ้งเหตุในการกระทำผิดของคนร้ายทันทีที่เกิดเหตุขึ้น ทั้งเดินทางมาแจ้งด้วยตนเอง หรือแจ้งเหตุทางโทรศัพท์ รองลงมา ได้แก่การรักษาร่องรอยสภาพที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิม การชี้ตัวผู้กระทำผิดหลังจากจับกุมตัวได้แล้ว การแจ้งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องสงสัย และการพยายามจดจำเหตุการณ์ที่พบเกี่ยวกับการกระทำผิดอย่างละเอียด ถี่ถ้วน เพื่อประโยชน์ ในการตอบข้อซักถาม ($X = 3.63, X = 2.82, X = 2.70, X = 2.56$ และ $X = 2.50$) ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การมาเป็นพยานในการสืบสวนสอบสวน และการมาเป็นพยานในชั้นศาล ($X = 2.32$ และ $X = 2.28$) แสดงดังในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ระดับการได้รับความร่วมมือจากประชาชน

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความร่วมมือ
1. แจ้งเหตุในการกระทำผิดของคนร้ายทันทีที่เกิดเหตุขึ้น ทั้งเดินทางมาแจ้งด้วยตนเอง หรือแจ้งเหตุทางโทรศัพท์	21 (16.67)	47 (37.30)	48 (38.10)	10 (7.94)	0	3.63	0.86	ปานกลาง
2. การรักษาร่องรอยสภาพที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิม	0	16 (12.70)	71 (56.35)	39 (30.95)	0	2.82	0.64	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความ ร่วมมือ
3. การพยายาม จดจำ เหตุการณ์ที่ พบเกี่ยวกับ การกระทำ ผิดอย่าง ละเอียด ถี่ถ้วน เพื่อ ประโยชน์ ในการตอบข้อ ซักถาม	0	3 (2.38)	61 (48.41)	58 (46.03)	4 (3.17)	2.50	0.60	ปานกลาง
4. การแจ้ง ข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวผู้กระทำผิด หรือผู้ต้อง สงสัย	0	7 (5.56)	61 (48.41)	54 (42.86)	4 (3.17)	2.56	0.65	ปานกลาง
5. การได้รับ ความร่วมมือ เกี่ยวกับการ ช่วยเหลือใน การจับกุม คนร้ายใน ความผิดซึ่ง หน้า	0	2 (1.59)	46 (36.51)	78 (61.90)	0	2.40	0.52	ปานกลาง
6. ได้รับความ ร่วมมือในการ จับกุมคนร้าย เมื่อมีการร้อง ขอ	0	5 (3.97)	48 (38.10)	73 (57.94)	0	2.46	0.57	ปานกลาง
7. การชี้ตัว ผู้กระทำผิด หลังจากจับกุม ตัวได้	0	10 (7.94)	68 (53.97)	48 (38.10)	0	2.70	0.61	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความ ร่วมมือ
8. การมาเป็น พยานในการ สืบสวน สอบสวน	0	1 (0.79)	46 (36.51)	71 (56.35)	8 (6.35)	2.32	0.60	น้อย
9. การมาเป็น พยานในชั้น ศาล	0	10 (7.94)	24 (19.05)	83 (65.87)	9 (7.14)	2.28	0.71	น้อย
10. ท่านหรือสถานี ตำรวจของ ท่านเคยได้ รับความช่วยเหลือ หรือ สนับสนุนทาง ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ใน การปฏิบัติ หน้าที่ด้านการ สืบสวน	0	4 (3.17)	29 (23.02)	80 (63.49)	13 (10.32)	2.19	0.65	น้อย
11. การได้รับ ความร่วมมือ ในการปฏิบัติ ตามคำแนะนำ ของท่าน เช่น การติด ตั้งสัญญาณ เตือนภัย การ ติดตั้งกล้อง โทรทัศน์วงจร ปิดในร้าน ค้าหรือบ้าน เรือนเพื่อ เป็นการ ป้องกันตนเอง	0	3 (2.38)	20 (15.87)	75 (59.52)	28 (22.22)	1.98	0.69	น้อย
รวม						2.53	0.34	ปานกลาง

5. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาสามารถอธิบายปัจจัยด้านการทำงาน เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่ รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในงานสืบสวน รู้สึกเป็นห่วงงานว่าวันใดที่ลาหยุดงาน หรือไม่ได้ทำงาน ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถที่จะได้รับการเลื่อนยศหรือเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ และผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันวางแผนในการทำงานด้าน การสืบสวน ($X = 3.64$, $X = 3.52$ และ $X = 3.47$) ตามลำดับ และเจ้าหน้าที่สืบสวนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ งานสืบสวนเป็นงานที่มีความรับผิดชอบสูง รองลงมา ได้แก่ ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนด้วยความมานะพยายามเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย มีความภาคภูมิใจหากว่าทำงานสำเร็จ จนได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา งานสืบสวนทำให้มีโอกาสถูกส่งไปฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ และได้รับเงินรางวัลในการจับกุมทำให้มีกำลังใจในการทำงานมากขึ้น ($X = 3.90$, $X = 3.85$, $X = 3.75$, $X = 3.73$ และ $X = 3.71$) ตามลำดับ แสดงดังในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความรวมมือ
1. ท่านปฏิบัติงานด้านการสืบสวนด้วยความมานะพยายามเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	22 (17.46)	72 (57.14)	23 (18.25)	9 (7.14)	0	3.85	0.79	มาก
2. ท่านรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในงานสืบสวน	9 (7.14)	75 (59.52)	30 (23.81)	12 (9.52)	0	3.64	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความ ร่วมมือ
3. ท่านมีความภาคภูมิใจหากว่าท่านทำงานสำเร็จ จนได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงานผู้บังคับบัญชา	13 (10.32)	75 (59.52)	32 (25.40)	6 (4.76)	0	3.75	0.70	มาก
4. งานสืบสวนเป็นงานที่มีความรับผิดชอบสูง	10 (7.94)	96 (76.19)	17 (13.49)	3 (2.38)	0	3.90	0.55	มาก
5. ท่านมีจะรู้สึกเป็นห่วงงานที่ท่านรับผิดชอบ หากวันใดที่ท่านลาหยุดงาน หรือไม่ได้เข้ามาทำงาน	3 (2.38)	72 (57.14)	39 (30.95)	12 (9.52)	0	3.52	0.70	ปานกลาง
6. ท่านมีความคาดหวังว่างานสืบสวนจะทำให้ท่านมีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพมากกว่างานด้านอื่น ๆ	0	69 (54.76)	45 (35.71)	6 (4.76)	6 (4.76)	3.40	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความ ร่วมมือ
7. ท่านคิดว่าหาก ท่านตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ อย่างเต็มความ สามารถแล้วจะ ทำให้ท่านได้ การเลื่อนยศ หรือเงินเดือน เป็นกรณีพิเศษ	0	77 (61.11)	37 (29.37)	6 (4.76)	6 (4.76)	3.47	0.80	ปานกลาง
8. การได้รับเงิน รางวัลในการ จับกุมทำให้ ท่านกำลังใจ ในการทำงาน มากขึ้น	16 (12.70)	70 (55.56)	31 (24.60)	6 (4.76)	3 (2.38)	3.71	0.84	มาก
9. งานสืบสวนทำ ให้ท่านมี โอกาสใช้ ความรู้ความ สามารถ	11 (8.73)	79 (62.70)	30 (23.81)	3 (2.38)	3 (2.38)	3.73	0.75	มาก
10. งานสืบสวนทำ ให้ท่านมีโอกาส ถูกส่งไปฝึก อบรมเพื่อ พัฒนาความรู้ ของท่าน	0	69 (54.76)	50 (39.68)	1 (0.79)	6 (4.76)	3.44	0.74	ปานกลาง
11. นโยบายและ การบริหารงาน ของสถานี ตำรวจของท่าน มีความเหมาะ สมในการ ปฏิบัติงานด้าน การสืบสวน	3 (2.38)	65 (51.59)	49 (38.89)	3 (2.38)	6 (4.76)	3.44	0.80	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความ ร่วมมือ
12. ผู้บังคับบัญชา ของท่านเปิด โอกาสให้ท่าน แสดงความ คิดเห็น และ ร่วมกันวาง แผนในการ ทำงานด้านการ สืบสวน	3 (2.38)	69 (54.76)	44 (34.92)	4 (3.17)	6 (4.76)	3.47	0.81	ปานกลาง
13. หากเกิดความ เดือดร้อนขึ้น ผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วม งานของท่าน จะให้ความ ช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน	1 (0.79)	62 (49.21)	30 (23.81)	23 (18.25)	10 (7.94)	3.17	1.00	ปานกลาง
รวม						3.58	0.54	ปานกลาง

ส่วนที่ 3 ผลวิเคราะห์ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ผู้วิจัยได้แบ่งผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ สืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด การได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีอันหลัง

1. ผลวิเคราะห์ความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดในคดีแต่ละประเภท

จากการศึกษาสามารถอธิบายผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดในคดีแต่ละประเภท แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนมีความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.48$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่มีความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีเกี่ยวกับเพศ ชีวิต ร่างกาย และเสรีภาพ และคดี

อุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ($X = 3.55$, $X = 3.41$ และ $X = 3.07$) ตามลำดับ และมีความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ คดีต่าง ๆ ที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เช่น การพนันอาวุธปืน ยาเสพติดให้โทษ ($X = 3.90$) แสดงดังในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ระดับความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความ ร่วมมือ
1. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	13 (10.32)	44 (34.92)	68 (53.97)	1 (0.79)	0	3.55	0.69	ปานกลาง
2. คดีเกี่ยวกับเพศชีวิตร่างกายและเสรีภาพ	3 (2.38)	48 (38.10)	73 (57.94)	2 (1.59)	0	3.41	0.57	ปานกลาง
3. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	6 (4.76)	18 (14.29)	81 (64.29)	21 (16.67)	0	3.07	0.71	ปานกลาง
4. คดีต่าง ๆ ที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เช่น การพนันอาวุธปืน ยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น	42 (33.33)	41 (32.54)	31 (24.60)	12 (9.52)	0	3.90	0.98	มาก
รวม						3.48	0.52	ปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์การได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน

จากการศึกษาสามารถอธิบายผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงานภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.14$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่ได้รับคำชมเชย อยู่ในระดับปานกลาง คือ ประชาชนทั่วไป รองลงมา ได้แก่ สื่อมวลชนต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สมาคม นิติบุคคล ส่วนราชการอื่น ๆ ($X = 2.67$, $X = 2.40$ และ $X = 2.33$) ตามลำดับ และได้รับคำชมเชย อยู่ในระดับมาก คือ ผู้เสียหาย รองลงมา ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ($X = 4.10$, $X = 3.68$ และ $X = 3.67$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ระดับการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	X	S.D	ระดับความ ร่วมมือ
1. ผู้บังคับบัญชา	31 (24.60)	42 (33.33)	44 (34.92)	0	9 (7.14)	3.68	1.07	มาก
2. เพื่อนร่วมงาน	28 (22.22)	47 (37.30)	38 (30.16)	7 (5.56)	6 (4.76)	3.67	1.04	มาก
3. ผู้เสียหาย	61 (48.41)	26 (20.63)	33 (26.19)	3 (2.38)	3 (2.38)	4.10	1.03	มาก
4. ประชาชนทั่วไป	0	13 (10.32)	64 (50.79)	43 (34.13)	6 (4.76)	2.67	0.73	ปานกลาง
5. สื่อมวลชนต่างๆ	0	5 (3.97)	50 (39.68)	62 (49.21)	9 (7.14)	2.40	0.68	ปานกลาง
6. หน่วยงานอื่น ๆ เช่น สมาคม นิติบุคคล ส่วนราชการ อื่น ๆ	0	5 (3.97)	46 (36.51)	55 (43.65)	17 (13.49)	2.33	0.76	ปานกลาง
รวม						3.14	0.59	ปานกลาง

3. ผลการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง

จากการศึกษาสามารถอธิบายผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนด้านการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง คือ ปี 2547 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน คือ ระดับชั้น 1.50 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.40 รองลงมา ระดับชั้น 2.00 คิดเป็นร้อยละ 18.25 และระดับชั้น 1 คิดเป็นร้อยละ 4.76 ปี 2548 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน คือ ระดับชั้น 1.50 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.98 รองลงมา ระดับชั้น 2.00 คิดเป็นร้อยละ 14.29 และระดับชั้น 1.00 คิดเป็นร้อยละ 7.14 และปี 2549 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน คือ ระดับชั้น 1.50 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.98 รองลงมา ระดับชั้น 2.00 คิดเป็นร้อยละ 15.08 และระดับชั้น 1.00 คิดเป็นร้อยละ 4.76 ซึ่งจะเห็นว่าในแต่ละปีเจ้าหน้าที่สืบสวนจะได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนระดับ 1.5 มากที่สุด ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละ ผลการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง

ผลการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง		จำนวน	ร้อยละ
ปี 2547			
ระดับชั้น	0.5	2	1.59
ระดับชั้น	1.00	6	4.76
ระดับชั้น	1.50	95	75.40
ระดับชั้น	2.00	23	18.25
รวม		126	100.00
ปี 2548			
ระดับชั้น	0.5	2	1.59
ระดับชั้น	1.00	9	7.14
ระดับชั้น	1.50	97	76.98
ระดับชั้น	2.00	18	14.29
รวม		126	100.00
ปี 2549			
ระดับชั้น	0.5	4	3.17
ระดับชั้น	1.00	6	4.76
ระดับชั้น	1.50	97	76.98
ระดับชั้น	2.00	19	15.08
รวม		126	100.00

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการทำงาน เพื่อจะได้ทราบว่าตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนในด้านผลการจับกุมผู้กระทำผิดด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน และผลการเลื่อนชั้นเงินเดือนย้อนหลัง 3 ปี สถิติที่นำมาวิเคราะห์ คือ การทดสอบไคกำลังสอง (Chi - square test) และค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ของ
เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

สมมติฐานที่ 1.1 อายุมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุม
ผู้กระทำความผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวน
จับกุมผู้กระทำความผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า ร้อยละ 76.92 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้น
ประทวนที่มีอายุ 50-60 ปี มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด อยู่ในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ
75.76 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุ 29-39 ปี มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดอยู่ใน
ระดับปานกลาง และร้อยละ 60.00 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุต่ำกว่า 29 ปี มีการ
สืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า ร้อยละ 60.32
ของเจ้าหน้าที่สืบสวน ชั้นประทวนในทุกกลุ่มอายุ มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด อยู่ในระดับปาน
กลาง รองลงมา ร้อยละ 39.68 มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ค่า
ไคกำลังสอง เพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้าน
การสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 15

สมมติฐานที่ 1.2 อายุมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชย
ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำ
ชมเชย ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า ร้อยละ 81.82 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่
มีอายุ 29-30 ปีได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ
70.00 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุต่ำกว่า 29 ปี มีการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือ
หน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 64.86 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุ
40 – 49 ปี มีการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาใน
ภาพรวมแล้ว พบว่า ร้อยละ 73.81 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในทุกกลุ่มอายุ มีการได้รับคำ
ชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงานอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 19.05 มีการได้รับคำ
ชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ค่าไคกำลังสอง เพื่อหา
ความสัมพันธ์ พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชย

จากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุม ผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

อายุ	ระดับสืบสวนจับกุม		รวม (n = 126)	χ^2	p-value
	ผู้กระทำผิด				
	ปานกลาง	มาก			
ต่ำกว่า 29 ปี	6 (60.00)	4 (40.00)	10 (7.94)	17.299*	.001
29-39 ปี	50 (75.76)	16 (24.24)	66 (52.38)		
40-49 ปี	17 (45.95)	20 (54.05)	37 (29.37)		
50-60 ปี	3 (23.08)	10 (76.92)	13 (10.32)		
รวม	76 (60.32)	50 (39.68)	126 (100.00)		

หมายเหตุ * p < .05

สมมติฐานที่ 1.3 อายุมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า ร้อยละ 70.27 ของเจ้าหน้าที่สืบสวน ชั้นประทวนที่มีอายุ 40-49 ปี มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลังอยู่ในระดับชั้น 4.60-5.00 รองลงมา ร้อยละ 62.12 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุ 29-39 ปี ร้อยละ 60.00 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุต่ำกว่า 29 ปี มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี อยู่ในระดับชั้น 4.10-4.50 เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า ร้อยละ 50.79 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในทุกกลุ่มอายุ มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง อยู่ในระดับ

4.10 - 4.50 รองลงมา ร้อยละ 38.10 มีการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง อยู่ในระดับ 4.60 - 5.00 และเมื่อวิเคราะห์ ค่าไคกำลังสอง เพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชย จากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

อายุ	ระดับการได้รับคำชมเชย			รวม (n = 126)	χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ต่ำกว่า 29 ปี	0	7 (70.00)	3 (30.00)	10 (7.94)	11.175	0.083
29-39 ปี	6 (9.09)	54 (81.82)	6 (9.09)	66 (52.38)		
40-49 ปี	3 (8.11)	24 (64.86)	10 (27.03)	37 (29.37)		
50-60 ปี	0	8 (61.54)	5 (38.46)	13 (10.32)		
รวม	9 (7.14)	93 (73.81)	24 (19.05)	126 (100.00)		

สมมติฐานที่ 1.4 อายุราชการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุราชการ 21-25 ปี มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดได้มาก ร้อยละ 85.71 เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุราชการ 11-15 ปี มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดได้ปานกลาง ร้อยละ 89.29 รองลงมา อายุราชการ 6-10 ปี มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดได้ปานกลาง ร้อยละ 67.57 เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในทุกกลุ่มอายุราชการ มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.32 รองลงมา มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด

อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 39.68 และเมื่อวิเคราะห์ค่าไคกำลังสอง เพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า อายุราชการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

อายุ	การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง				รวม (n = 126)	χ^2	p- value
	น้อยกว่า 3.50	4.10-4.50	4.60-5.00	มากกว่า 5.00			
ต่ำกว่า 29 ปี	1 (10.00)	6 (60.00)	3 (30.00)	0	10 (7.94)	27.654*	0.001
29-39 ปี	6 (9.09)	41 (62.12)	16 (24.24)	3 (4.55)	66 (52.38)		
40-49 ปี	1 (2.70)	10 (27.03)	26 (70.27)	0	37 (29.37)		
50-60 ปี	3 (23.08)	7 (53.85)	3 (23.08)	0	13 (10.32)		
รวม	11 (8.73)	64 (50.79)	48 (38.10)	3 (2.38)	126 (100.00)		

หมายเหตุ * $p < .05$

สมมติฐานที่ 1.5 อายุราชการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชย ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชย ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุราชการ 1-5 ปี อายุราชการ 11-15 ปี และอายุราชการ 21-25 ปี ได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ร้อยละ 92.06 และร้อยละ 85.71 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในทุกกลุ่มอายุราชการ มีการได้รับคำชมเชยจากบุคคลและหรือหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 73.81 รองลงมา

มีการได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 19.05 เมื่อวิเคราะห์ค่าไคกำลังสอง เพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า อายุราชการ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคลและหรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

อายุราชการ	ระดับสืบสวนจับกุม		รวม (n = 126)	χ^2	p-value
	ปานกลาง	มาก			
1 – 5 ปี	3 (37.50)	5 (62.50)	8 (6.35)	21.772*	.001
6 – 10 ปี	25 (67.57)	12 (32.43)	37 (29.37)		
11 – 15 ปี	25 (89.29)	3 (10.71)	28 (22.22)		
16 – 20 ปี	16 (50.00)	16 (50.00)	32 (25.40)		
21 – 25 ปี	1 (14.29)	6 (85.71)	7 (5.56)		
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	6 (42.86)	8 (57.14)	14 (11.11)		
รวม	76 (60.32)	50 (39.68)	126 (100.00)		

หมายเหตุ * $p < .05$

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับ
ค่าชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

อายุราชการ	ระดับการได้รับคำชมเชย			รวม (n = 126)	χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
1 – 5 ปี	0	8	0	8	17.838	0.058
		(100.00)		(6.35)		
6 – 10 ปี	3	25	9	37		
	(8.11)	(67.57)	(24.32)	(29.37)		
11 – 15 ปี	2	26	0	28		
	(7.14)	(92.06)		(22.22)		
16 – 20 ปี	4	19	9	32		
	(12.50)	(59.38)	(28.13)	(25.40)		
21 – 25 ปี	0	6	1	7		
		(85.71)	(14.29)	(5.56)		
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	0	9	5	14		
		(64.29)	(35.71)	(11.11)		
รวม	9	93	24	126		
	(7.14)	(73.81)	(19.05)	(100.00)		

สมมติฐานที่ 1.6 อายุราชการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อน
ขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการ
เลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า ร้อยละ 85.71
ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุราชการ 21-25 ปี มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี
ย้อนหลังอยู่ในระดับชั้น 4.60-5.00 รองลงมา ร้อยละ 68.75 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มี
อายุราชการ 16-20 ปี มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี อยู่ในระดับชั้น 4.60-5.00 เมื่อ
พิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า ร้อยละ 50.79 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในทุกกลุ่มอายุ
ราชการมีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง อยู่ในระดับ 4.10 – 4.50 รองลงมา ร้อยละ
38.10 มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง อยู่ในระดับ 4.60-5.00 และเมื่อวิเคราะห์ค่าไค

กำลังสอง เพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า อายุราชการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

อายุราชการ	การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง				รวม (n = 126)	χ^2	p-value
	น้อยกว่า 3.50	4.10-4.50	4.60-5.00	มากกว่า 5.00			
1 – 5 ปี	0	5 (62.50)	3 (37.50)	0	8 (6.35)	50.367*	0.000
6 – 10 ปี	2 (5.41)	25 (67.57)	10 (27.03)	0	37 (29.37)		
11 – 15 ปี	6 (21.43)	17 (60.71)	2 (7.14)	3 (10.71)	28 (22.22)		
16 – 20 ปี	0	10 (31.25)	22 (68.75)	0	32 (25.40)		
21 – 25 ปี	0	1 (14.29)	6 (85.71)	0	7 (5.56)		
มากกว่า 25 ปี ขึ้นไป	3 (21.43)	6 (42.86)	5 (35.71)	0	14 (11.11)		
รวม	11 (8.73)	64 (50.79)	48 (38.10)	3 (2.38)	126 (100.00)		

หมายเหตุ * $p < .05$

สมมติฐานที่ 1.7 สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า ร้อยละ 63.64 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่เป็นโสด มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดได้ปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 59.80

ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่สมรส มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า ร้อยละ 60.32 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในทุกสถานภาพมีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 39.68 มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ค่าไคกำลังสอง เพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

สถานภาพ	ระดับสืบสวนจับกุม			χ^2	p-value
	ผู้กระทำผิด		รวม (n = 126)		
	ปานกลาง	มาก			
โสด	14 (63.64)	8 (36.36)	22 (17.46)	0.201	0.904
สมรส	61 (59.80)	41 (40.20)	102 (80.95)		
หย่าร้าง	1 (50.00)	1 (50.00)	2 (1.59)		
รวม	76 (60.32)	50 (39.68)	126 (100.00)		

สมมติฐานที่ 1.8 สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชย ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า ร้อยละ 77.27 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่เป็นโสด ได้รับคำชมเชย อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 73.53 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่สมรส มีการได้รับคำชมเชย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า ร้อยละ 73.81 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในทุกกลุ่มสถานภาพ มีการได้รับคำชมเชย อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 19.05 มีการได้รับคำชมเชย อยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ค่าไคกำลังสองเพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จใน

การปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

สถานภาพ	ระดับการได้รับคำชมเชย			รวม (n = 126)	χ^2	p-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
โสด	0	17 (77.27)	5 (22.73)	22 (17.46)	3.575	0.466
สมรส	9 (8.82)	75 (73.53)	18 (17.65)	102 (80.95)		
หย่าร้าง	0	1 (50.00)	1 (50.00)	2 (100.00)		
รวม	9 (7.14)	93 (73.81)	24 (19.05)	126 (100.00)		

สมมติฐานที่ 1.9 สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า ร้อยละ 68.18 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่เป็นโสด มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง อยู่ในระดับชั้น 4.10-4.50 รองลงมา ร้อยละ 50.00 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่หย่าร้าง มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี อยู่ในระดับชั้น 4.10-4.50 และ 4.60-5.00 เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว พบว่า ร้อยละ 50.79 ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในทุกสถานภาพมีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง อยู่ในระดับ 4.10 – 4.50 รองลงมา ร้อยละ 38.10 มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง อยู่ในระดับ 4.60-5.00 และเมื่อวิเคราะห์ค่าไคกำลังสอง เพื่อหาความสัมพันธ์ พบว่า สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อน
ขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีซ้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

สถานภาพ	การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีซ้อนหลัง				รวม (n = 126)	χ^2	p-value
	น้อยกว่า 3.50	4.10-4.50	4.60-5.00	มากกว่า 5.00			
โสด	1 (4.55)	15 (68.18)	6 (27.27)	0	22 (17.46)	3.915	0.688
สมรส	10 (9.80)	48 (47.06)	41 (40.20)	3 (2.94)	102 (80.95)		
หย่าร้าง	0	1 (50.00)	1 (50.00)	0	2 (100.00)		
รวม	11 (8.73)	64 (50.79)	48 (38.10)	3 (2.38)	126 (100.00)		

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยการทำงานมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ของ
เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

สมมติฐานที่ 2.1 ปัจจัยด้านการทำงานมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้าน
การสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
ด้านปัจจัยการทำงานกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด พบว่า ปัจจัย
ด้านการทำงาน ได้แก่ ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ และการใช้ประโยชน์จากวิทยาการ
ตำรวจ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน การได้รับความร่วมมือ
จากประชาชน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้าน
การสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 24

สมมติฐานที่ 2.2 ปัจจัยด้านการทำงานมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้าน
การได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ด้านปัจจัยการทำงานกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน พบว่า ปัจจัยด้านการทำงาน ได้แก่ ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน และการได้รับความร่วมมือจากประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงาน กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ปัจจัยด้านการทำงาน	ผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด	
	R	p-value
ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ	0.277**	0.002
เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน	0.021	0.817
การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ	0.302**	0.001
การได้รับความร่วมมือจากประชาชน	0.091	0.310
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	0.037	0.683

หมายเหตุ ** p < 0.01

สมมติฐานที่ 2.3 ปัจจัยด้านการทำงานมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือน 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

จากการศึกษาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ปัจจัยด้านการทำงานกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือน 3 ปี ย้อนหลัง พบว่า ปัจจัยด้านการทำงาน ได้แก่ การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และแรงจูงใจในการปฏิบัติ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงาน กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ปัจจัยด้านการทำงาน	ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน	
	R	p-value
ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ	0.255**	0.004
เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน	0.097	0.277
การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ	0.550**	0.000
การได้รับความร่วมมือจากประชาชน	0.032	0.721
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	0.701**	0.000

หมายเหตุ ** $p < 0.01$

ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงาน กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ปัจจัยด้านการทำงาน	ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง	
	R	p-value
ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ	0.031	0.730
เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน	0.000	0.996
การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ	0.275**	0.002
การได้รับความร่วมมือจากประชาชน	0.105	0.241
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	0.081	0.365

หมายเหตุ ** $p < 0.01$

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ศึกษาระดับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการจับกุมคดีแต่ละประเภท การได้รับรางวัลได้รับคำชมเชย และการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง และศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส ปัจจัยด้านการทำงาน ได้แก่ ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวน ผลวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 และเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 29-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.38 ส่วนใหญ่มีอายุราชการ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.37 และส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 80.95

1.1 อายุ

ผลการศึกษา พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด และด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นตัวกำหนดสถานะของบุคคลในสังคมไทย บุคคลที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นและการปฏิบัติในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามแต่ประสบการณ์ที่ได้สะสมมา จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุ 50-60 ปี มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 76.92 นับได้ว่าเป็นผู้ที่มิ่วฒึภาวะในการทำงานมากกว่าเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุน้อย และเป็นเพราะเจ้าหน้าที่สืบสวนที่มีอายุมากมักจะผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ มาเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด และการเลื่อนขั้นเงินเดือน ตลอดจนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ตลอดเวลา และมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานมากกว่า สำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่มีอายุน้อย อาจมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการ สืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดน้อย และอาจฟังจะถูกโยกย้าย

งานมาปฏิบัติงานด้านการสืบสวน จึงทำให้ขาดประสบการณ์ในการด้านการจับกุมผู้กระทำผิด และการเลื่อนขั้นเงินเดือน การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มานพ เสาแก่น (2542) สุรัตน์ ส่งเสริม (2542) วันชนะ ธรรมเสมา (2543) และชาญณรงค์ แก้วล้วน (2544)

ผลการศึกษา พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน จากผลการศึกษา พบว่าเจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่ได้รับคำชมเชยอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 73.81 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่สืบสวนทุกกลุ่มอายุต่างมีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในความรับผิดชอบด้านการสืบสวน และการจับกุมผู้กระทำผิดโดยปฏิบัติเป็นประจำ และเมื่อจับกุมผู้กระทำผิดได้ จะได้รับคำชมเชยจากผู้เสียหาย ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน เป็นประจำ จึงทำให้เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนทุกกลุ่มอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานการได้รับคำชมเชยจากบุคคลและหรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวน

1.2 อายุราชการ

ผลการศึกษา พบว่า อายุราชการมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนที่มีอายุ ราชการ 21-25 ปี มีการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดอยู่ในระดับมาก และมีการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง คิดเป็นร้อยละ 85.71 ทั้งนี้เนื่องจากอายุราชการ เป็นปัจจัยหนึ่งที่บ่งบอกถึงระยะเวลาในการทำงานของบุคคล นับแต่เริ่มทำงานจนถึงวันสิ้นสุดการทำงาน และเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า เมื่อบุคคลที่ต้องปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นระยะเวลานาน ๆ ย่อมมีความรู้ ความชำนาญ และเชี่ยวชาญ ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนมีอายุราชการมากยิ่งขึ้น ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด เช่น การสืบสวนหาพยานหลักฐาน พยานวัตถุ และร่องรอย ส่งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อทำการรวบรวมพยานหลักฐาน ที่สำคัญก็คือ การสืบสวนตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ และศึกษาให้รู้ว่าอะไรคือพยานหลักฐานและร่องรอย และผลของการปฏิบัติงานด้านการสืบสวน จับกุมผู้กระทำผิดจึงส่งผลให้ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามไปด้วย การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มานพ เสาแก่น (2542) ชวนิชย์ ทองแก้ว (2543) และชาญณรงค์ แก้วล้วน (2544)

สำหรับอายุราชการไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน ผลจากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนที่มีอายุราชการต่างกัน ได้รับคำชมเชยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่สืบสวนไม่ว่า

จะมีอายุราชการเท่าใดต่างมีหน้าที่รับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดที่ เช่นเดียวกัน ตลอดจนการปฏิบัติงานตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และงานนอกเหนือจากบทบาท หน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ โดยปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ทำให้ได้รับคำชมเชย จากผู้เสียหาย ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน เป็นประจำ ดังนั้น จึงทำให้เจ้าหน้าที่สืบสวนที่มีอายุราชการ ต่างกัน ได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงานเหมือน ๆ กัน

1.3 สถานภาพสมรส

ผลการศึกษา พบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน และด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวน สถานภาพเป็นปัจจัย หนึ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ผล การศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนที่มีสถานภาพโสด สมรส หย่าร้าง มีผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การได้รับคำชมเชยจากบุคคล และ หรือหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง และการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่สืบสวนทุกคนมีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่ตนเอง รับผิดชอบโดยเฉพาะเรื่องการสืบสวน การติดตามจับกุมผู้กระทำผิด และความรับผิดชอบในหน้าที่ อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่คำนึงว่าเจ้าหน้าที่สืบสวนจะมีภาระในเรื่องครอบครัวมากน้อย เพียงใด ก็ต้องปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกัน เมื่อปฏิบัติหน้าที่ตามเป้าหมาย จะได้รับการเลื่อนขั้น เงินเดือนในปีละ 1.5 ขั้น เท่ากัน จึงทำให้สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล และหรือหน่วยงาน และด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลังการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรัตน์ ส่งเสริม (2542) ชวนิชย์ ทองแก้ว (2543) ประเสริฐ หนูดี (2544)

2. ปัจจัยด้านการทำงาน

2.1 ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ

ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวน จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 96.83 ตอบ คำถามไม่ถูกต้อง ในเรื่องความหมายของการสืบสวน โดยความหมายของการสืบสวนนั้น หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและ พยานหลักฐาน เพื่อจะได้ทราบรายละเอียดแห่งความผิด และเจ้าหน้าที่ สืบสวน จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 80.16 ตอบคำถามไม่ถูกต้อง ในเรื่องการจับกุมไม่ชอบด้วย กฎหมาย โดยหาก เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้ต้องหาไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว หากว่าการสอบสวน

ชอบด้วยกฎหมาย ก็สามารถฟ้องคดีผู้ต้องหาต่อศาลได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่สืบสวน ส่วนใหญ่อาจมีความรู้ ความชำนาญ ในเรื่องที่จะต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เช่น การตรวจค้น การจับกุมทั้งเหตุซึ่งหน้า และจับกุมตามหมายจับ แต่ในเรื่องความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนจับกุม และความรู้ด้านนิติเวชศาสตร์ ที่ต้องอาศัยอ่านจากตำรา หนังสือกฎหมายแล้ว เจ้าหน้าที่สืบสวนยังไม่ค่อยให้ความสนใจ หรือไม่ได้รับการอบรมเท่าที่ควร และพบว่า ปัจจัยด้านการทำงานด้านความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด และด้านการ ได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.277, 0.255$) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า หากเจ้าหน้าที่มีตำราของผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ด้านการสืบสวน ด้านวิทยาการตำรวจ ความรู้ด้านกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน ตลอดจนได้รับความรู้เทคนิคและวิธีการทำงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดที่ถูกต้อง จึงทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชา การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรัชย์ วรรณเดชะคุปต์ (2532) ประทีป ปิยะทัตศรี (2533) ทนงศักดิ์ ธนกาญจน์ (2533) และประเสริฐ หนูดี (2544)

ผลการศึกษา พบว่า ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่สืบสวน แม้ว่าจะได้รับการพัฒนาศักยภาพ และการได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสืบสวนจนมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการสืบสวนแล้ว แต่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจับกุมผู้กระทำผิดเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะมียุทธการจับกุมอยู่ในระดับใด แต่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนปีละ 1.5 จึงทำให้ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือน

อย่างไรก็ดีจากผลการวิจัย พบว่าเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น อาจเป็นเพราะว่า การฝึกอบรมด้านการสืบสวนก่อนที่จะเป็นเจ้าหน้าที่สืบสวนนั้นมีน้อย และหลังจากที่ปฏิบัติหน้าที่แล้ว หลักสูตรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในแต่ละปี สามารถฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนได้จำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการที่มีอยู่จริง นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดซึ่งรับผิดชอบด้านการสืบสวนมีภารกิจมาก จนไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในเรื่องนี้และหาทางวางแผนให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน ทั้งด้านกฎหมาย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสืบสวน และความรู้ด้านวิทยาการตำรวจและนิติเวช วิทยาศาสตร์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สืบสวนต่อไป

2.2 เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการทำงาน ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน ไม่มีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ด้านการได้รับ คำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน และด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง และจากผล การศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ หรือ สิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานจากหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชา ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า เครื่องมืออุปกรณ์ที่ได้รับการช่วยเหลือในระดับน้อย ได้แก่ โต๊ะทำงาน รองลงมา วิทยุ สื่อสาร กล้องวีดีทัศน์ เครื่องพิมพ์ดีด จักรยานยนต์ รถยนต์ และคอมพิวเตอร์ที่มีระบบเชื่อมโยง อินเทอร์เน็ต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอในการที่จะมาช่วยเหลือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ที่ทันสมัยแก่สถานี ตำรวจนครบาลในสังกัดได้ ประกอบกับเจ้าหน้าที่สืบสวนมีการนำอุปกรณ์ของตนเองมาใช้ในการ ปฏิบัติงานสืบสวน และนำอุปกรณ์ที่ชำรุดมาปรับปรุง ซ่อมแซม และนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนในปัจจุบัน จึงทำให้ปัจจัยการทำงานด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ด้านการได้รับคำชมเชย จากบุคคลหรือหน่วยงาน และด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง การศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทนงศักดิ์ ธนกาญจน์ (2533) และประเสริฐ หนูดี (2544)

อย่างไรก็ดีจากผลการวิจัย เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนได้รับการช่วยเหลือด้าน เครื่องมืออุปกรณ์ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากในแต่ละสถานีตำรวจนั้น ยังไม่ได้รับการสนับสนุน ในด้านต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ เช่น เงินค่าพาหนะในการไปสืบสวน ณ สถานที่ ต่าง ๆ หรือ นอกท้องที่ ไม่มีทั้งยานพาหนะ หรือเงินที่จะต้องใช้จ่ายในการออกสืบสวนให้ รวมถึง เงินที่ต้องใช้จ่ายในการซื้อข้าวกับสายลับ หรือบางครั้งล่าช้าต้องจ่ายเงินส่วนตัวตรงไปก่อน อารูปีน และกระสุนปืน มิใช่เพียงพอกับกำลังเจ้าหน้าที่สืบสวน หรือเก่าล้าสมัย ต้องดิ้นรนหา อารูปีนกระสุนปืนส่วนตัวมาใช้ในราชการ เครื่องมือสื่อสาร กุญแจมือ ต้องหาซื้อด้วยเงินส่วนตัว อุปกรณ์สำนักงานต้องจัดหาเอง เมื่อชำรุดต้องหาเงินมาซ่อมแซมเอง เป็นต้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าว นี้ ทางราชการหรือผู้บังคับบัญชาไม่มีให้ หรือมีให้ก็ไม่เพียงพอ และจ่ายล่าช้าไม่ทันต่อการทำงาน เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่สืบสวนต้องใช้ความสามารถส่วนตัวในการหาเงินเพื่อทำงานให้ได้ผล ซึ่ง บางครั้งกระทบกระเทือนต่อรายได้ของครอบครัวทำให้ครอบครัวได้รับความเดือดร้อน ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ควรจะต้องให้การช่วยเหลือ สนับสนุนและช่วยเหลือในด้านปัจจัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ให้เพียงพอกับความจำเป็นจริง โดยเร่งด่วน ผลการปฏิบัติงานจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่าง สมบูรณ์

2.3 การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยการทำงานด้านการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน และด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.302, 0.550, 0.275$) ตามลำดับ จากผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนมีการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจมาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การนำความรู้มาใช้ในการสังเกต จดจำ หรือการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ค้นหาข้อมูลด้านวิทยาการที่สถานีตำรวจที่มีอยู่แล้วเกี่ยวกับประวัติรูปถ่ายคนร้าย หมายจับ และแผนประทุษกรรม ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่สืบสวนยังมีการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้สามารถจับกุมผู้กระทำความผิด และได้รับคำชมเชยรวมถึงการได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนมากขึ้นตามไปด้วย การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรชัย วรรณเดชะคุปต์ (2532) ประทีป ปิยะทัตศรี (2533) และประเสริฐ หนูดี (2544)

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจจากแหล่งต่าง ๆ เช่น กองพิสูจน์หลักฐาน สถาบันนิติเวชวิทยา กองทะเบียนประวัติอาชญากร รวมถึงการขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมการปกครอง กรมการขนส่งทางบก กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศ หรือแม้กระทั่งการใช้ความรู้จากวิทยาการตำรวจด้วยตนเองก็ตาม จะสามารถให้การปฏิบัติหน้าที่สืบสวนประสบความสำเร็จได้ถูกต้อง รวดเร็ว ลดความผิดพลาดลดระยะเวลาในการทำงาน ทั้งนี้ก็เพราะว่าผลการตรวจพิสูจน์หรือข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบทางวิทยากรนั้น จะสามารถช่วยยืนยันการกระทำความผิด หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี จะมีความแน่นอนเที่ยงตรง สามารถนำผลมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการสืบสวน สอบสวน จับกุมผู้กระทำความผิด จนถึงใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีในชั้นศาลได้ จึงกล่าวได้ว่าการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจจะสามารถช่วยให้การสืบสวนของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนประสบผลสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดีจากผลการวิจัย เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน มีการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่สืบสวนขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้วิทยาการมาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน อุปกรณ์เกี่ยวกับวิทยาการตำรวจที่ต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนนั้น ทางหน่วยงานอาจสนับสนุนน้อยหรือไม่ให้ ต้องจัดหามาเอง ระยะเวลาของหน่วยงานวิทยากรต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่สืบสวนปฏิบัติงานอยู่นั้น อยู่ห่างกันมาก หน่วยวิทยาการตำรวจที่มีอยู่ขาดการประสานสัมพันธ์ให้กับเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนได้ทราบถึงความสามารถของเครื่องมือที่ตรวจพิสูจน์หลักฐาน

ต่าง ๆ ทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ และเครื่องมือที่ตั้งอยู่ที่หน่วยงานวิทยาการ ซึ่งได้จัดหาประจำหน่วยใหม่ ๆ เป็นต้น ทำให้เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนหลายคนไม่ให้ความสนใจ ไม่ให้ความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจมาช่วยในการสืบสวนเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน หรือหน่วยงานวิทยาการต่าง ๆ ควรมีการปรับปรุงและประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงประโยชน์ที่แท้จริงของวิทยาการตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2.4 การได้รับความร่วมมือจากประชาชน

ผลจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการทำงานด้านการได้รับความร่วมมือจากประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน และด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง และพบว่าเจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับความร่วมมือจากประชาชนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เจ็บเหตุในการกระทำผิดของคนร้ายทันทีที่เกิดเหตุขึ้น ทั้งเดินทางมาแจ้งด้วยตนเอง หรือแจ้งเหตุทางโทรศัพท์ การรักษาร่องรอยสภาพที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิม การชี้ตัวผู้กระทำผิดหลังจากจับกุมตัวได้แล้ว การแจ้งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด หรือผู้ต้องสงสัย และการพยายามจดจำเหตุการณ์ที่พบเกี่ยวกับการกระทำผิดอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อประโยชน์ในการตอบข้อซักถาม ดังนั้น การที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สืบสวนอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่สืบสวนไม่ค่อยมีสัมพันธภาพที่ดีกับประชาชนในพื้นที่ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับประชาชนในพื้นที่ จึงทำให้ประชาชนมีความศรัทธา หรือความเชื่อถือเจ้าหน้าที่สืบสวน และส่งผลให้มีความร่วมมืออยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับความร่วมมือจากประชาชนอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การเป็นพยานในการสืบสวนสอบสวน และการมาเป็นพยานในชั้นศาล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีส่วนร่วมน้อยอาจจะกลัวว่าถ้ามาเป็น พยานในการสืบสวนสอบสวน และมาเป็นพยานในชั้นศาลตนเองอาจจะไม่ปลอดภัยจากผู้มีอิทธิพล หรืออาจจะเกรงว่าตนเองอาจได้รับการข่มขู่ในการทำร้ายร่างกายและชีวิต จึงทำให้ประชาชน ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ดังคำกล่าวของ วัฒนา สักกวัตร (2542: 128) ที่ว่า การปฏิบัติงานของตำรวจจะต้องสัมผัสกับประชาชนตลอดเวลา หากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชน จะเป็นผลดีในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งจะเป็นเช่นนั้นได้ก็ต่อเมื่อประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ แต่ที่ผ่านมาประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือกับตำรวจเท่าที่ควร เพราะถือว่าไม่ใช่ธุระของตน และไม่เข้าใจว่าปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไข ต้องให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ การศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประเสริฐ หนูดี (2544) พบว่า ความร่วมมือจากประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานด้านจำนวนคดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นตามเป้าหมาย

อย่างไรก็ดีจากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สืบสวนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และในเรื่องของการไปเป็นพยานในการสอบสวน และพยานในชั้นศาลด้วยแล้วประชาชนให้ความร่วมมือ อยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะว่าประชาชน ไม่ให้ความเชื่อมั่นในความสามารถของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนบางนายมีความประพฤติไม่เหมาะสม ใช้กิริยาจาไม่สุภาพต่อประชาชน ชอบใช้อำนาจข่มขู่ แสดงตนเป็นนายของประชาชน เจื้อยชาในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อมีประชาชนมาแจ้งความ ออกไปตรวจที่เกิดเหตุล่าช้า บางนายให้ความสำคัญกับเรื่องที่มีผลประโยชน์ มากกว่างานที่ไม่มีผลประโยชน์หรืองานที่ต้องเสี่ยงอันตราย ไม่เก็บความลับของพยานหรือสายลับ ทำให้พยานหรือสายลับอาจถูกทำร้าย ถูกลอบฆ่า สิ่งต่าง ๆ ดังที่กล่าวนี้ ส่งผลให้ประชาชนไม่ชอบตำรวจ และไม่ยอมให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาและตัวของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนเอง ต้องหาทางแก้ไขปรับปรุงความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้ได้ผลอย่างจริงจัง เพราะหากประชาชนมีความเลื่อมใสศรัทธา เชื่อมั่นแล้ว ประชาชนก็จะให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จะเป็นการลดภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และผลการปฏิบัติหน้าที่จะได้ผลดียิ่งขึ้นตามไปด้วย

2.5 แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการทำงานด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด และด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในงานสืบสวน มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถที่จะได้รับการเลื่อนยศ หรือเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่เหมือนกัน กล่าวคือ เมื่อปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด ก็จะได้รับแรงจูงใจจากผู้บังคับบัญชา คือ การเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลัง 3 ปี โดยได้ระดับขั้น 1.5 เท่ากัน จากตั้งค่ากล่าวของ จุมพล หนิมพานิช (2530) ที่ว่า แรงจูงใจทำให้เกิดความเต็มใจที่จะใช้พลังให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมาย คือ รางวัลหรือผลตอบแทนที่ทางองค์การตั้งไว้และผู้ปฏิบัติงานคาดหวังจะได้รับ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่สืบสวนสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดไม่ว่ามากหรือน้อย ก็ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเท่ากัน จึงทำให้แรงจูงใจไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติด้านการจับกุม และการเลื่อนขั้นเงินเดือน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการทำงาน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.701$) แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชาก็จะช่วยให้เจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับ

ความพึงพอใจ และมีการปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ มีมานะ อุตสาหะ ในการสืบสวน จับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย และที่สำคัญมีการปฏิบัติงานด้านการสืบสวน และงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อนร่วมงานต่างให้การยอมรับนับถือความสามารถ ดังที่ กิติมา ปรีดีติลก (2529) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการทำงาน มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือน้อยลง การศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วชิรพงษ์ อมราพิทักษ์ (2536) พบว่า การเอาใจใส่ดูแล การได้รับความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาส่งผลดีในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ

อย่างไรก็ดี จากผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนมีแรงจูงใจ อยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องนโยบายการบริหารงานของสถานีตำรวจที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน และการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการร่วมกันวางแผน รวมถึงมีความคาดหวังว่างานสืบสวนจะทำให้ก้าวหน้ามากกว่างานด้านอื่น ๆ และรู้สึกว่าการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถแล้ว จะทำให้ได้รับการเลื่อนยศหรือเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่สืบสวน รู้สึกว่า การปฏิบัติงานด้านการสืบสวนนั้นจำเป็นต้อง ผู้บังคับบัญชาต้องมีนโยบายที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่สืบสวน โดยให้โอกาสเจ้าหน้าที่สืบสวนได้แสดงความคิดเห็น ในการวางแผนการสืบสวนบ้างเพื่อให้ตรงกับที่ตนเองต้องการและสามารถปฏิบัติงานได้จริง แต่ในสถานีตำรวจผู้บังคับบัญชา อาจยังไม่ให้โอกาสกับเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร และในส่วนของความก้าวหน้านั้น เจ้าหน้าที่สืบสวนบางคนอาจคิดว่าโอกาสที่จะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนยศ และเลื่อนตำแหน่ง มีขอบเขตจำกัดอยู่ในระดับเต็มขั้นสูงสุดของชั้นประทวนเท่านั้น จากนั้น ก็ไม่สามารถเลื่อนเงินเดือน เลื่อนยศ และเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นต่อไปได้อีก นอกจากนี้ จะสอบคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ให้ดีแต่เพียงอย่างเดียว จึงไม่เพียงพอ หรือเจ้าหน้าที่สืบสวนบางคนได้พบกับความไม่ยุติธรรมในการพิจารณาความดี ความชอบของผู้บังคับบัญชา จึงทำให้คิดว่าหากไม่มีความใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชาแล้วโอกาสที่จะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนคงจะมีน้อย ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรหาทางเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนดังกล่าว ให้มีความเชื่อมั่นในความยุติธรรมในการบริหารงาน และพยายามทำให้เห็นว่าพร้อมที่จะให้การสนับสนุน ให้มีโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่อยู่เสมอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เกิดผลสำเร็จและประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

3. ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

3.1 ความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด

ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนมีความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.48$) ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน คดีเกี่ยวกับเพศ ชีวิต ร่างกาย และเสรีภาพ และคดีอุจฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ อาจเป็นเพราะคดีดังกล่าวเป็นคดีที่ต้องมีการสืบสวนสอบสวนและต้องใช้เวลาในการที่จะดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิด กล่าวคือ เป็นการสืบสวนหลังเกิดเหตุ จะต้องมีการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานต่าง ๆ จากพยานเอกสาร พยานบุคคล และพยานวัตถุ เพื่อนำไปพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำผิด และเพื่อเป็นหลักฐานในชั้นพิจารณาของศาลเพื่อลงโทษผู้กระทำผิด สำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนมีความสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อยู่ในระดับมาก คือ คดีต่าง ๆ ที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เช่น การพนัน อาวุธปืน ยาเสพติดให้โทษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่สืบสวนมี สายลับหาหลักฐาน ฝ่าสะกดรอย คอยแจ้งเบาะแส และส่งข่าวสารอย่างละเอียด รวดเร็ว จึงทำให้ เจ้าหน้าที่สืบสวนมีพยานหลักฐานที่แน่ชัด และทราบผู้กระทำผิดคือใคร จึงทำให้สามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดได้ อยู่ในระดับมาก การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ประทีป ปิยะทัตศรี (2533)

3.2 การได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน

ผลจากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประชาชนทั่วไป สื่อมวลชนต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สมาคมนิติบุคคล ส่วนราชการอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนทั่วไป สื่อมวลชนต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ ไม่ค่อยได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่สืบสวน หรือไม่มีปัญหาในเรื่องของคดี เช่น เมื่อมีการสืบสวนสอบสวน จับกุมผู้กระทำผิดซึ่งไม่ใช่คดีร้ายแรง เป็นเรื่องที่ไม่ใหญ่โต ประชาชนทั่วไป สื่อมวลชนต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ จะไม่ค่อยรับรู้ และอาจไม่สนใจ สำหรับเจ้าหน้าที่สืบสวนที่ได้รับคำชมเชย อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้เสียหาย ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เสียหายจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สืบสวนตลอดระยะเวลาที่มีคดี และได้เห็นเจ้าหน้าที่สืบสวนมีการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ทั้งด้านเวลา และเสี่ยงภัยในการทำงาน จึงมีความพึงพอใจในผลงานที่เจ้าหน้าที่สืบสวนได้ปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานก็เช่นกัน ได้เห็นความสามารถ และความตั้งใจของเจ้าหน้าที่สืบสวนที่ปฏิบัติงานอย่างมีมานะ อุตสาหะ ได้เห็นความพรากเพียรพยายาม ความขยัน และความเสียสละในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ต่างก็ให้คำชมเชยเจ้าหน้าที่สืบสวนในการจับกุมผู้กระทำผิดเช่นกัน

3.3 ผลการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง

ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนได้รับการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง คือ ปี 2547-2549 ได้รับการเลื่อนชั้นเงินเดือน ระดับชั้น 1.50 มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการพิจารณาชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ย้อนหลังที่ผ่านมา มีการแบ่งการให้ชั้นเงินเดือน ออกเป็นสองครั้งต่อปี คือพิจารณาชั้นเดือน เมษายน และ ชั้นเดือนตุลาคม ของทุกปี โดยส่วนมาก จะได้รับชั้นเงินเดือน ในเดือนเมษายนระดับ 0.5 ชั้น และเมื่อถึงเดือนตุลาคม จะพิจารณาชั้น เงินเดือนให้เจ้าหน้าที่ทุกคน ระดับ 1 ชั้น หากไม่ถูกร้องเรียน หรือถูกตั้งกรรมการสืบสวนทางวินัย ทำให้การได้รับชั้นเงินเดือนแต่ละปี อยู่ในระดับชั้น 1.5 อย่างไรก็ตาม การเลื่อนชั้นเงินเดือนเป็น ปัจจัยที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ทั้งนี้เนื่องจากการเลื่อนชั้น เงินเดือนนับว่าเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก การปฏิบัติงานด้านการสืบสวน สอบสวนเป็นงานที่จะต้องใช้ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญเฉพาะ และเป็นงานที่เสี่ยงภัย ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรมีการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนอย่างยุติธรรม และควรมีรางวัลพิเศษมอบ ให้แก่เจ้าหน้าที่สืบสวนที่ปฏิบัติงานอย่างเสียสละ และเสี่ยงภัย เพราะจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ให้แก่เจ้าหน้าที่สืบสวนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ได้ดังนี้

ตารางที่ 27 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตาม	ไม่เป็นไปตาม
	สมมติฐาน	สมมติฐาน
1. อายุมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด	/	
2. อายุมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน	/	

ตารางที่ 27 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
3. อายุมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลัง	/	
4. อายุราชการมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด	/	
5. อายุราชการมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือ หน่วยงาน		/
6. อายุราชการมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานด้าน การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง	/	
7. สถานภาพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด		/
8. สถานภาพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือ หน่วยงาน		/

ตารางที่ 27 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
9. สถานภาพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง		/
10. ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด		/
11. การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด		/
12. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวนมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด		/
13. การได้รับความร่วมมือจากประชาชนมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด		/

ตารางที่ 27 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
14. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุม ผู้กระทำผิด		/
15. ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการมีความสัมพันธ์ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำ ชมเชย		/
16. การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจมีความสัมพันธ์ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำ ชมเชย		/
17. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชย		/
18. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวนมีความสัมพันธ์ กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำ ชมเชย		/

ตารางที่ 27 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
19. การได้รับความร่วมมือจากประชาชนมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับค่าชมเชย		/
20. การใช้ประโยชน์จากวิทยากรตำรวจมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง		/
21. ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง		/
22. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวนมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง		/
23. การได้รับความร่วมมือจากประชาชนมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนชั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง		/

ตารางที่ 27 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
24. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือน ในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง		/

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการทำงานมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีจำนวน 11 สถานีตำรวจ ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน สถานีตำรวจนครบาล เตาปูน สถานีตำรวจนครบาลประชาชื่น สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว สถานีตำรวจนครบาลบางเขน สถานีตำรวจนครบาลสายไหม สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง และสถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง จำนวน 126 คน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2550 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคกำลังสอง (Chi-square) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. อายุมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด และการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

2. อายุราชการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุม ผู้กระทำผิด การเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอายุราชการไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน
3. สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุม ผู้กระทำผิด ด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคล หรือหน่วยงาน ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลังของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน
4. ปัจจัยด้านการทำงาน ได้แก่ ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ และการใช้ประโยชน์ จากวิทยาการตำรวจ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ปัจจัยด้านการทำงาน ได้แก่ ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ การใช้ประโยชน์จาก วิทยาการตำรวจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการ ได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน และการได้รับความร่วมมือจากประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงาน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ
6. ปัจจัยด้านการทำงาน ได้แก่ การใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจ มีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน การได้รับความร่วมมือจากประชาชน และแรงจูงใจในการปฏิบัติ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จใน การปฏิบัติงานด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาล สังกัด กองบัญชาการตำรวจนครบาล 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่มีความรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยตอบข้อคำถามได้ถูกต้องส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการการจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งเจ้าหน้าที่สืบสวนมักจะต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ แต่ในด้านของความรู้ทั่วไป ความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านวิทยาการตำรวจและนิติวิทยาศาสตร์ พบว่ายังมีเจ้าหน้าที่สืบสวนมีความรู้ในระดับน้อย ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนมีการพัฒนาศักยภาพ อยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะในเรื่องความรู้ด้านกฎหมาย ความรู้ด้านวิทยาการตำรวจและนิติวิทยาศาสตร์ เพราะจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และประสบความสำเร็จในการจับกุมผู้กระทำความผิดมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า การช่วยเหลือสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการสืบสวน อยู่ในระดับน้อย ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการจัดทำแผนขอสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น และเอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย และเหมาะสมกับการนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งควรพิจารณาสนับสนุน ดังนี้ ควรปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มจำนวน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ และน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอและพร้อมที่จะมีใช้ในการออกปฏิบัติหน้าที่ได้เสมอ ทั้งนี้อาจพิจารณาโดยเพิ่มงบประมาณจัดซื้อใหม่ หรือตัดโอนจากหน่วยงานซึ่งไม่มีความจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะดังกล่าว ควรจัดให้มีการเพิ่มจำนวนอาวุธปืนและกระสุนปืนใหม่ ๆ โดยการของบประมาณในการจัดซื้อหรืออาจติดต่อหาซื้ออาวุธปืนในราคาสวัสดิการให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้เป็นสมบัติส่วนตัว ซึ่งมีราคาถูกกว่าปกติ เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ควรจัดให้มีหรือปรับปรุงห้องปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ให้สะดวกพร้อมที่จะปฏิบัติงาน โดยมีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้สำนักงานที่จำเป็น เช่น โต๊ะทำงาน คอมพิวเตอร์ที่มีระบบเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ต กล้องถ่ายรูป กล้องวิดีโอ วิทยุสื่อสาร ให้เพียงพอและเหมาะสม ควรเพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเบี้ยเลี้ยง ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานนอกพื้นที่

3. จากผลการวิจัย ด้านการใช้ประโยชน์จากวิทยาการตำรวจและขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ มาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนมีการนำวิทยาการตำรวจมาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการกระตุ้น และสร้างความตระหนักให้เจ้าหน้าที่สืบสวนเห็นถึงความสำคัญในการนำวิทยาการตำรวจมาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน เพราะจะทำให้การดำเนินงานด้านการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดสามารถติดตามจับกุมผู้กระทำผิด และไม่ต้องเป็นห่วงในเรื่องพยานจะกลับคำหรือหลบหนีไม่มาศาล หรือจะถูกหลอกลวงและที่สำคัญจะช่วยให้งานด้านการสืบสวนและพิสูจน์หลักฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้อาจกระทำได้โดย ปรับปรุงหน่วยงานวิทยาการตำรวจให้มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ และข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจเมื่อมีการร้องขอ จัดให้มีโครงการอบรมให้ความรู้พื้นฐานแก่เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากวิทยาการในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน การรักษาสถานที่เกิดเหตุการค้นหายานหลักฐานในที่เกิดเหตุควรให้การสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ในการออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้นในกรณีเป็นคดีความผิดเล็กน้อย เช่น ผู้คนงแค้นในการปิดทาลายนิ้วมือแฝงของคนร้าย และน้ำยาเคมีในการตรวจสอบยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถปฏิบัติได้โดยวิธีง่าย ๆ ด้วยตนเอง สุดท้ายหน่วยงานวิทยาการตำรวจ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ความสามารถของเครื่องมือเครื่องใช้ใหม่ ๆ ไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจเพื่อจะได้ทราบ ตลอดจนแนะนำหน่วยวิทยาการต่าง ๆ ทั้งสังกัดและไม่ได้สังกัดอยู่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ทราบด้วย เพื่อสะดวกในการส่งพยานหลักฐานไปตรวจพิสูจน์

4. จากผลการวิจัย ด้านการได้รับความร่วมมือจากประชาชน พบว่า ได้รับความร่วมมืออยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น สถานีตำรวจในพื้นที่ควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ถึงการทำงานของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่ และที่สำคัญควรมีสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชนในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลในพื้นที่นั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีความศรัทธา มีความไว้วางใจ จะส่งผลให้ประชาชนให้ความร่วมมือที่ดีกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ทั้งนี้อาจกระทำได้โดย การโฆษณาภัยช่องชมเชยหรือมอบประกาศเกียรติคุณให้กับประชาชนที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือให้หลักประกันในความปลอดภัยแก่ประชาชนที่มีส่วนช่วยเหลือในหน้าที่ของตำรวจ นอกจากนี้ควรให้การสนับสนุนการจัดตั้งชมรมอาสาสมัคร ตั้งตำรวจบ้านโดยการอบรมชาวบ้านในพื้นที่ เพื่อช่วยแจ้งข่าวอาชญากรรม หรือต่อต้านอาชญากรรม ตลอดจนขอความร่วมมือจากสมาชิกชมรมต่าง ๆ ให้เพิ่มนโยบายหรือมีโครงการ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านการป้องกันอาชญากรรมอีกด้วย

5. จากผลการวิจัย ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนส่วนใหญ่ได้รับแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารระดับสูง ควรส่งเสริมขวัญกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่สืบสวน ทั้งนี้เนื่องจากงานด้านการสืบสวนเป็นงานที่ต้องใช้ ความเชี่ยวชาญ ความรู้ ความสามารถเฉพาะ และเป็นงานที่เสี่ยงต่ออันตราย ผู้บริหารควรสร้าง แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ให้แก่เจ้าหน้าที่สืบสวน เช่น การพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือน การ เลื่อนตำแหน่ง รวมถึงการมอบรางวัล มอบเกียรติบัตร ในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนดีเด่น ทั้งในราย เดือน และรายปี

6. ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า ด้านการสืบสวน จับกุม ผู้กระทำผิด อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น สถานีตำรวจนครบาลทุกแห่ง ควรมีการกระตุ้น ให้เจ้าหน้าที่สืบสวนมีการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด โดยเฉพาะ คดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน คดีเกี่ยวกับเพศ ชีวิต ร่างกายและเสรีภาพ และคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือน ขวัญ ทั้งนี้ ถ้าหากเจ้าหน้าที่สืบสวนปฏิบัติงานเมื่อเกิดคดีต่าง ๆ ที่กล่าวมาอย่างจริงจัง และรวดเร็ว จะทำให้ผู้เสียหายและประชาชน ในพื้นที่ต่างชื่นชมศรัทธาเลื่อมใส และมีความไว้วางใจในตัว เจ้าหน้าที่สืบสวนมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญจะทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สืบสวนใน การให้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่สถานีตำรวจ

7. ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน พบว่า การได้รับคำชมเชย จากบุคคลหรือหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น สถานีตำรวจนครบาลทุกแห่ง ควรมีการ ประชาสัมพันธ์ และมอบเกียรติบัตรให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนที่จับกุมผู้กระทำผิดได้ ตลอดจน ให้คำชมเชยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในวาระการประชุมต่าง ๆ หรือมีการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เพื่อน ร่วมงานได้รับทราบ และที่สำคัญควรมีการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติ หน้าที่อย่างยุติธรรม ตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่าง จริงจังและจริงจัง และการเลื่อนขั้นเงินเดือนควรมีความยุติธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะมีการศึกษาประชากรเป้าหมายให้มากกว่านี้ เช่น ศึกษา เจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลทั้งหมด เพื่อจะได้นำข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลด้านการสืบสวนทั่วประเทศพื้นที่กรุงเทพมหานคร มาวิเคราะห์ หาแนวทางวางแผนการ ดำเนินงานด้านการสืบสวนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครให้ถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือที่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งน่าจะเกี่ยวข้องกับผลสำเร็จในการสืบสวน เช่น การใช้สายลับช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ นโยบายการบริหารงานด้านการสืบสวนของผู้บังคับบัญชา การประสานการกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ช่วยในการสืบสวน เป็นต้น

3. ควรมีการวัดความรู้ของเจ้าหน้าที่สืบสวน ทั้งในระดับชั้นสัญญาบัตร และระดับชั้นประทวนโดยใช้ข้อคำถามที่แตกต่างจากที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจาก กฎหมาย ระเบียบการต่าง ๆ รวมถึงวิทยาการตำรวจ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยนั้น มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้น ๆ

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กิตติมา ปรีดีดีลก. 2529. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

คงเดช ชูศรี, พ.ต.อ. ไม่ปรากฏปี พ.ศ. การวางแผนและการอำนวยความสะดวก.
กรุงเทพมหานคร: วัฒนชัยการพิมพ์.

จุมพล หนิมพานิช. 2530. องค์การและการจัดการ. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ชนสิทธิ์ ธนพัฒนกุล, ร.ต.ท. 2540. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การสืบสวนจับกุมคดีอุกฉกรรจ์: ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวน กองกำกับการสืบสวนตำรวจนครบาล พระนครเหนือ กองกำกับการสืบสวนตำรวจนครบาลพระนครบาลใต้ และกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครบาลธนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา สังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชวณิชย์ ทองแก้ว. 2543. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ: ศึกษากรณี สถานีตำรวจภูธร อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ชาญณรงค์ แก้วล้วน. 2544. ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ทองศักดิ์ ธนกาญจน์. 2533. ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนในเขต กองบัญชาการตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ทินกร สมวันดี. 2543. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัด สถานีตำรวจนครบาลพญาไท. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ทัตดำ แสงสุกสว่าง, ร.ต.อ. 2543. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประทีป ปิยะทัตศรี. 2533. ปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมต่อการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนในสถานีตำรวจภูธรสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ประเสริฐ หนูดี, พ.ต.ต. 2544. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนคดียาเสพติดให้โทษ ศึกษาเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประเสริฐ เมฆมณี. 2533. ตำรวจและกระบวนการยุติธรรม. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- พณา เจือเพ็ชร, พ.ต.ท. 2536. เอกสารคำสอนวิชาสืบสวน 1: หลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2530. กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ. นครปฐม: โรงพิมพ์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.
- พัชรา สีนลอยมา, พ.ต.ต.หญิง. 2541. “การสืบสวน”. เอกสารประกอบการสอน. นครปฐม: โรงพิมพ์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.
- พัฒนพงศ์ สมานเกียรติสกุล. 2548. ประมวลกฎหมายอาญา วิธีพิจารณาความอาญา. (ฉบับแก้ไข พ.ศ.2547). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธนาสาส์น.
- มานพ เสากั่น. 2542. ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบในกรมตำรวจ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วชิรพงษ์ อมราพิทักษ์. 2536. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติด้านการสืบสวนสอบสวนของ รอง
 สารวัตรสืบสวนสอบสวนในเขตตำรวจภูธร ภาค 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุม
 พลังการพิมพ์.
- วาทีน คำทรงศรี, พ.ต.อ. 2528. ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานด้านสืบสวน
 ของรองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจนครบาล กองบัญชาการตำรวจนครบาล.
 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2524. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วินัย เลิศประเสริฐ. 2538. วิธีไล่สาย วิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
 สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- วัฒนา สักกวัตร, พ.ต.อ. 2542. การบริหารงานสถานีตำรวจ. นครปฐม: โรงพิมพ์โรงเรียน
 นายร้อยตำรวจ.
- วันชนะ ธรรมเสมา. 2543. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
 ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจที่ปฏิบัติราชการในสังกัดกองกำกับการ 2
 กองปราบปราม. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิต
 พัฒนบริหารศาสตร์.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2543. การฝึกอบรมหลักสูตรสืบสวน
 คดีอาญารุ่นที่ 73 และ 74. เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม.
- สุรัชย์ ควรเดชะคุปต์, ร.ต.อ. 2532. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน
 จับกุมของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรัตน์ ส่งเสริม. 2542. กำลังขวัญของข้าราชการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ สังกัดภูธรจังหวัด
 อุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อรรถพล เข้มสุวรรณวงศ์ และคณะ, พ.ศ. 2544. **นิติวิทยาศาสตร์ 1 เพื่อการสืบสวนสอบสวน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ดาวฤกษ์ จำกัด.

_____. **นิติวิทยาศาสตร์ 2 เพื่อการสืบสวนสอบสวน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ดาวฤกษ์ จำกัด.

เอก อังสนานนท์, พ.ศ. 2547. **พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์ดวงกมล (2520) จำกัด.

Beach, S.D. 1970. **Personal: The Management of People at Work**. 2d. ed. New York: Macmillan Company.

Guilford, J.S. and E.J. David. 1970. **Motivation and Modern Management**. California: Addison Wesley Publishing Company.

Herzberg, F. 1958. **Work and the Nature of Man**. New York: World Publishing Company.

Kenny, J.P. and J.B. William. 1968. **Police Operation**. Spring Field: Charles C. Thomas.

Wilson, O.W. and M.R. Clinton. 1972. **Police Administration**. 2d. ed. New York: McGraw-Hill Book Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนใน
สถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล 2

จุดประสงค์

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานด้านการสืบสวนจับกุมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรรณารอกแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่าน ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและเพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น

2. แบบสอบถามประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านการทำงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / หรือ เติมข้อความ ลงใน ..... ที่เกี่ยวกับตัวของท่านที่เป็นปัจจุบันที่สุด

1. อายุ ..... ปี
2. อายุราชการ ..... ปี
3. สถานภาพสมรส
  1. โสด
  2. สมรส
  3. หย่าร้าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านการทำงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

คำชี้แจง กรรณิกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ให้มากที่สุด

1. เป็นการสอบถามเกี่ยวกับเรื่องความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ ซึ่งท่านเคยได้รับการศึกษาทั้งจากการศึกษาด้วยตนเอง หรือการเข้ารับฝึกอบรม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน จากสถานฝึกอบรมหรือจากผู้บังคับบัญชาของท่าน ในด้านต่าง ๆ เหล่านี้เล็กน้อยเพียงใด

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. การสืบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหา		
2. ท่านมีอำนาจสืบสวนได้เฉพาะในท้องที่เขตอำนาจของท่าน		
3. ระหว่างที่ท่านออกสืบสวนอยู่ในเขตพื้นที่ ได้มี นาย ก. วิ่งเข้ามาหาท่านพร้อมกับแจ้งว่าตนเองถูก นาย ข. ใช้ไม้ตีที่ศีรษะได้รับบาดเจ็บ จากเหตุดังกล่าว นาย ก. ยังไม่ได้อธิบายทุกข้อตามกฎหมาย โดยจะต้องไปร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวนอีกครั้งหนึ่ง		
4. เมื่อท่านวิ่งไล่จับกุมคนร้ายที่กำลังหลบหนีการจับกุมของท่านอยู่ พอดี นาย ก. เดินผ่านมาท่านจึงตะโกนให้ นาย ก. ช่วยจับกุม แต่ นาย ก. ไม่ยอมช่วยท่านจับกุม เนื่องจากเห็นว่าในขณะนั้นคนร้ายถือมีดอยู่ในมือ ดังนั้น นาย ก. มีความผิดฐานไม่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน		
5. การตั้งด่านตรวจค้นจับกุม จะต้องมียุติบัตรที่ตำรวจตั้งแต่ละดับ นายดาบตำรวจขึ้นไปเป็นผู้ควบคุม		
6. นาย ก. ขับซึร์ดจักรยานยนต์ มีอาการมึนเมา จึงนำตัวมาตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ โดยวิธีการเป่าลมหายใจ ปรากฏว่าเครื่องวัดตรวจได้ ปริมาณ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ดังนั้น นาย ก. มีความผิดฐาน“ขับซึร์ดในขณะที่มึนเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น”		
7. นาย ก. เก็บนาฬิกาข้อมือได้บริเวณทางเดินเข้าหมู่บ้าน โดยไม่ทราบว่าเป็นของผู้ใด นาย ก. จึงไปแจ้งความไว้ที่สถานีตำรวจ หลังจากนั้นเป็นเวลา 6 เดือน ไม่มีเจ้าของมาติดต่อขอรับนาฬิกาคืน นาย ก. สามารถมารับนาฬิกาไปเป็นกรรมสิทธิ์ได้ทันที		
8. อาวุธปืนตามกฎหมาย ได้แก่ ลำกล้อง เครื่องลูกเลื่อน เครื่องลั่นไก ชองกระสุน ดินระเบิด เป็นต้น		
9. การสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชน หากมีพนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์แล้ว ไม่จำเป็นต้องมีทนายความก็ได้ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่ได้อธิบาย		
10. นาย ก. เดินทางโดยรถไฟจากจังหวัดเชียงใหม่ มากรุงเทพมหานคร ระหว่างเดินทางขณะที่ นาย ก. นอนหลับ นาย ข. เห็นธนบัตร 1,000 บาท โผล่ออกมาจากกระเป๋าเสื้อของ นาย ก. นาย ข. จึงหยิบลักเอาไป เมื่อ นาย ก. ตื่นขึ้นมาที่สถานีรถไฟหลักสี่ และทราบว่า นาย ข. ลักเงินไปจึงแจ้งให้ท่านเข้าจับกุมตัว นาย ข. หลังจากที่ท่านจับกุม นาย ข. แล้วท่านจะต้องส่งตัว นาย ข. ไปดำเนินคดีที่ สภ.อ.เมืองเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ		

ข้อความ	ถูก	ผิด
11. เมื่อท่านสืบทราบว่าคุณร้ายในคดีลักทรัพย์ซึ่งออกหมายจับไว้แล้ว หลบหนีมาอยู่ที่บ้านมีเลขที่หลังหนึ่งในเขตท้องที่ของท่าน ท่านสามารถเข้าไปจับกุมคนร้ายในบ้านหลังนั้นได้ทันที		
12. นาย ก.เดินทางมาแจ้งความที่สถานีตำรวจของท่าน ว่าเมื่อ 10 นาทีที่ผ่านมา ถูก นาย ข. ชกใบหน้าได้รับบาดเจ็บ ระหว่างที่ นาย ก. เล่ารายละเอียดอยู่นั้น นาย ก. เห็นนาย ข. เดินผ่านมา จึงแจ้งให้ท่านเข้าจับกุมท่านสามารถเข้าไปจับกุม นาย ข. ได้โดยไม่มีหมายจับเพราะเป็นความผิดซึ่งหน้า		
13. นายประกันไม่มีอำนาจที่จะจับผู้ต้องหาที่หนีหรือจะหลบหนีการประกันได้ โดยไม่ต้องมีหมายจับ		
14. การจับโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะมีผลทำให้การสอบสวนและการฟ้องคดีถึงศาลไม่ชอบด้วยกฎหมายตามไปด้วย		
15. สถานที่บนตู้ขบวนรถไฟโดยสารเป็นที่รโหฐาน หากท่านจะเข้าไปตรวจค้นในตู้นอนบนรถไฟคัน ดังกล่าวท่านจะต้องมีหมายค้น		
16. นาย ก. ถูกจับตามหมายจับของศาลอาญา ในคดีลักทรัพย์ ระหว่างที่นำตัวผู้ต้องหาไปสถานีตำรวจ นาย ก. อาศัยช่วงรถติดสัญญาณไฟจราจร กระโดดลงจากรถหลบหนีไปได้ ท่านสามารถติดตามจับกุมผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องมีหมายอีก		
17. แม้จะมีหมายค้นจากศาลแล้ว แต่หากว่าจะเข้าไปค้นบ้านตามหมายค้นดังกล่าว จำเป็นต้องมีนายตำรวจระดับ ร.ต.ต. ขึ้นไปเป็นหัวหน้าในการตรวจค้น		
18. ถ้าหากท่านจะตรวจค้นในที่รโหฐานโดยมีหมายค้น แต่ในขณะนั้นเจ้าบ้าน หรือผู้ครอบครองสถานที่ไม่อยู่ท่านสามารถขอร้องบุคคลใกล้เคียงที่รู้สึกผิดชอบ จำนวน 2 คน มาเป็นพยานในการตรวจค้นได้		
19. ขณะที่ท่านออกตรวจได้ยินเสียงคนร้องตะโกนให้ช่วยเหลือจากบ้านหลังหนึ่ง ท่านสามารถเข้าไปตรวจค้นบ้านดังกล่าวได้แม้ไม่มีหมายค้น		
20. หากพนักงานสอบสวนได้ควบคุมผู้ต้องหาไว้ครบ 48 ชั่วโมง แล้วไม่ได้นำตัวผู้ต้องหาไปยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลออกหมายขัง สิบเวรซึ่งมีหน้าที่ดูแลผู้ถูกควบคุมนั้น จึงปล่อยตัวผู้ต้องหาไป ถือว่าสิบเวรนั้นกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างคุมขังนั้นหลุดพ้นจากการคุมขังไป		
21. ลายพิมพ์นิ้วมือ สามารถใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐานเกี่ยวกับบุคคลได้		
22. ลายนิ้วมือมี 3 ประเภท คือ โค้ง, มัดหวาย, ก้นหอย		
23. ลีวิตติตี้ หรือ โลเวอร์มอดิส หมายถึง การตกของเลือดที่อยู่ในส่วนล่างของร่างกาย ภายหลังการตายจากแรงดึงดูดของโลก		
24. แผนประทุษกรรม หมายถึง แบบอย่างการทุจริต หรือพฤติกรรม วิธีการกระทำความผิดของคนร้าย		

ข้อความ	ถูก	ผิด
25. ในคดีลักทรัพย์ในเคสสถาน เมื่อท่านไปตรวจดูแล้วพบว่า คนร้ายได้ถ่ายอุจจาระทิ้งไว้ภายในบ้านท่านสามารถตรวจค้นข้อมูลการกระทำความผิดของคนร้ายได้จากแผนประทุษกรรม		
26. การจัดทำสมุดภาพคนร้าย ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามจับกุมคนร้ายเมื่อผู้ต้องหาพ้นโทษไปแล้วและมากระทำความผิดอีก		
27. เมื่อท่านพบกะโหลกศีรษะมนุษย์อยู่เพียงอย่างเดียว ท่านสามารถส่งกะโหลก พร้อมรูปถ่ายบุคคลสูญหาย ไปตรวจยังกองพิสูจน์หลักฐานโดยใช้วิธี ภาพเชิงซ้อนได้		
28. การชันสูตรพลิกศพ ผ่าพิสูจน์ศพ เพื่อหาสาเหตุการตายต้องอาศัยสาขานิติเวชศาสตร์ทางนิติพยาธิวิทยา		
29. แอซิดฟอสฟาเตสเทสต์ (Acid phosphatase test) คือการตรวจหาส่วนประกอบของน้ำสุจิ		
30. การตรวจรอยคราบที่ต้องสงสัยว่าจะเป็นคราบโลหิต ใช้วิธี เบนซิดีนเทสต์ (Benzidine test)		

2. ในการปฏิบัติหน้าที่ของท่านที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย หรือสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานจากหน่วยงานหรือผู้บังคับบัญชา ในเรื่องเหล่านี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.1 วิทยุสื่อสาร					
2.2 วิทยุตักฟัง					
2.3 กล้องวงจรปิด					
2.4 เครื่องบันทึกเสียง					
2.5 รถจักรยานยนต์					
2.6 รถยนต์					
2.7 น้ำมันเชื้อเพลิง					
2.8 อาวุธปืน					
2.9 กระสุนปืน					
2.10 เครื่องพ่นธนาการ กุญแจมือ					
2.11 เงินค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ออกปฏิบัติหน้าที่นอกเขตพื้นที่รับผิดชอบ หรือเงินเกี่ยวกับข่าวของสายลับ					
2.12 คอมพิวเตอร์ ที่มีระบบเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ต					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.13 กล้องถ่ายรูป					
2.14 กล้องวิดีโอ					
2.15 เครื่องพิมพ์ดีด					
2.16 โต๊ะทำงาน					
2.17 แฟ้มเก็บเอกสาร					
2.18 กระดานบอร์ด					
2.19 เครื่องปรับอากาศ					
2.20 ตู้เย็น					
2.21 ตู้เก็บเอกสาร					

3. ในการปฏิบัติหน้าที่ของท่านที่ผ่านมา ท่านเคยใช้ประโยชน์จากวิทยากรตำรวจ มาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน มากน้อยเพียงใด ทั้งการนำความรู้ทางวิชาการ ตำรวจมาปฏิบัติด้วยตนเอง หรือขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่วิทยากรตำรวจ หรือหน่วยงานอื่น ๆ

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การนำความรู้มาปฏิบัติด้วยตนเอง					
3.1 นำความรู้มาใช้ในการสังเกต จดจำ หรือการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ					
3.2 เก็บคราบเลือด น้ำลาย หรือน้ำอสุจิ ในที่เกิดเหตุ					
3.3 ใช้ผงเคมีเก็บลายนิ้วมือแฝงในที่เกิดเหตุ หรือลายนิ้วมือที่ติดอยู่ที่วัตถุพยาน					
3.4 ใช้สารเคมีสำหรับตรวจสอบยาเสพติด					
3.5 ค้นหาข้อมูลด้านวิชาการ ที่สถานีตำรวจที่มีอยู่แล้วหรือข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับประวัติรูปถ่ายคนร้าย					
3.6 ค้นหาข้อมูลด้านวิชาการ ที่สถานีตำรวจที่มีอยู่แล้วหรือข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับหมายจับ					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.7 ค้นหาข้อมูลด้านวิทยาการ ที่สถานีตำรวจที่มีอยู่แล้วหรือข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับ แผนประทุษกรรม					
ขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ					
3.8 กองพิสูจน์หลักฐาน					
3.9 กองทะเบียนประวัติอาชญากร					
3.10 สถาบันนิติเวชวิทยา สำนักงานแพทย์ใหญ่					
3.11 กระทรวงพาณิชย์					
3.12 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์					
3.13 สถาบันนิติวิทยาศาสตร์					
3.14 กรมการปกครอง					
3.15 กรมการขนส่งทางบก					
3.16 กระทรวงการต่างประเทศ					

4. ในการปฏิบัติหน้าที่ของท่านที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับความร่วมมือจากประชาชนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.1 แจ้งเหตุในการกระทำผิดของคนร้ายทันทีที่เกิดเหตุขึ้น ทั้งเดินทางมาแจ้งด้วยตนเอง หรือแจ้งเหตุทางโทรศัพท์					
4.2 การรักษาร่องรอยสภาพที่เกิดเหตุให้อยู่ในสภาพเดิม					
4.3 การพยายามจดจำเหตุการณ์ที่พบเกี่ยวกับการกระทำผิดอย่างละเอียด ถี่ถ้วน เพื่อประโยชน์ในการตอบข้อซักถาม					
4.4 การแจ้งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด หรือผู้ต้องสงสัย					
4.5 การได้รับความร่วมมือเกี่ยวกับการช่วยเหลือในการจับกุมคนร้ายในความผิดซึ่งหน้า					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.6 ได้รับความร่วมมือในการจับกุมคนร้ายเมื่อมีการร้องขอ					
4.7 การชี้ตัวผู้กระทำผิดหลังจากจับกุมตัวได้แล้ว					
4.8 การมาเป็นพยานในการสืบสวนสอบสวน					
4.9 การมาเป็นพยานในชั้นศาล					
4.10 ท่านหรือสถานีตำรวจของท่านเคยได้รับความช่วยเหลือ หรือ สนับสนุนทางด้านเครื่องมือเครื่องใช้ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวน					
4.11 การได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำของท่าน เช่น การติดตั้งสัญญาณเตือนภัย การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในร้านค้า หรือบ้านเรือน เพื่อเป็นการป้องกันตนเอง					

5. เป็นการสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงาน ว่าในการปฏิบัติหน้าที่ของท่านที่ผ่านมา ท่านมีความรู้สึกเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ มากน้อย เพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.1 ท่านปฏิบัติงานด้านการสืบสวนด้วยความมานะพยายามเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย					
5.2 ท่านรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในงานสืบสวน					
5.2 ท่านมีความภาคภูมิใจหากว่าท่านทำงานสำเร็จ จนได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา					
5.4 งานสืบสวนเป็นงานที่มีความรับผิดชอบสูง					
5.5 ท่านมีจะรู้สึกเป็นห่วงงานที่ท่านรับผิดชอบ หากวันใดที่ท่านลาหยุดงาน หรือไม่ได้เข้ามาทำงาน					
5.6 ท่านมีความคาดหวังว่างานสืบสวนจะทำให้ท่านมีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพมากกว่างานด้านอื่น ๆ					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.7 ท่านคิดว่าหากท่านตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถแล้วจะทำให้ท่านได้รับการเลื่อนยศ หรือ เงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ					
5.8 การได้รับเงินรางวัลในการจับกุมทำให้ท่านกำลังใจในการทำงานมากขึ้น					
5.9 งานสืบสวนทำให้ท่านมีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถ					
5.10 งานสืบสวนทำให้ท่านมีโอกาสถูกส่งไปฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ของท่าน					
5.11 นโยบายและการบริหารงานของสถานีตำรวจของท่านมีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวน					
5.12 ผู้บังคับบัญชาของท่านเปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็นและร่วมกันวางแผนในการทำงานด้านการสืบสวน					
5.13 หากเกิดความเดือดร้อนขึ้น ผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงานของท่าน จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สืบสวนชั้นประทวน

คำชี้แจง กรณีกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ให้มากที่สุด

1. จากผลในการปฏิบัติงานของท่านที่ผ่านมา ท่านสามารถสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดในคดีดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยการประเมินผลของตัวท่านเอง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.1 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์					
1.2 คดีเกี่ยวกับเพศ ชีวีต ร่างกาย และเสรีภาพ					
1.3 คดีอุจฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ					
1.4 คดีต่าง ๆ ที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เช่น การพนัน อาวุธปืน ยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น					

2. จากผลในการปฏิบัติงานของท่านที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับคำชมเชยจากบุคคลหรือหน่วยงานดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โดยการประเมินผลของตัวท่านเอง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.1 ผู้บังคับบัญชา					
2.2 เพื่อนร่วมงาน					
2.3 ผู้เสียหาย					
2.4 ประชาชนทั่วไป					
2.5 สื่อมวลชนต่าง ๆ					
2.6 หน่วยงานอื่น ๆ เช่น สมาคม นิติบุคคล ส่วนราชการอื่น ๆ เป็นต้น					

3. ผลการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในรอบ 3 ปีย้อนหลังของท่านที่ผ่านมา ว่าท่านได้รับการประเมินเลื่อนขึ้นเงินเดือนอย่างไร

3.1 ปีงบประมาณ 2547 ทั้งปี.....ชั้น

3.2 ปีงบประมาณ 2548 ทั้งปี.....ชั้น

3.3 ปีงบประมาณ 2549 ทั้งปี.....ชั้น

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทดสอบโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบก่อนเก็บข้อมูลจริงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาล 2 จำนวน 30 ราย และนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อพิจารณาว่า จะสามารถยอมรับข้อความแต่ละข้อได้หรือไม่ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

จากการทดสอบแบบสอบถาม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามดังกล่าวปรากฏผล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 28 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความรู้ด้านการสืบสวนและวิทยาการ

ข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha if Item Deleted)
1	.9208
2	.9190
3	.9221
4	.9173
5	.9238
6	.9218
7	.9173
8	.9187
9	.9208
10	.9243
11	.9173
12	.9228
13	.9238
14	.9228
15	.9326
16	.9252
17	.9207
18	.9228

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
19	.9180
20	.9268
21	.9228
22	.9254
23	.9180
24	.9213
25	.9257
26	.9236
27	.9328
28	.9216
29	.9180
30	.9197

แอลฟา (α) = .9248

ตารางที่ 29 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสืบสวน

ข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha if Item Deleted)
1	.9325
2	.9307
3	.9329
4	.9291
5	.9299
6	.9297
7	.9317
8	.9336
9	.9335
10	.9329
11	.9293
12	.9337
13	.9356
14	.9356
15	.9312
16	.9299
17	.9305
18	.9305
19	.9300
20	.9305
21	.9305

แอลฟา (α) = .9347

ตารางที่ 30 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการใช้ประโยชน์จากวิทยากรสำรวจ

ข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha if Item Deleted)
1	.8895
2	.8963
3	.8890
4	.8816
5	.8743
6	.8737
7	.8785
8	.8826
9	.8867
10	.8972
11	.8864
12	.8790
13	.8826
14	.8862
15	.8910
16	.9030

แอลฟา (α) = .8928

ตารางที่ 31 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการได้รับความร่วมมือจากประชาชน

ข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha if Item Deleted)
1	.7479
2	.7241
3	.7335
4	.7293
5	.7317
6	.7227
7	.6985
8	.7317
9	.7317
10	.7539
11	.7701

แอลฟา (α) = .7518

ตารางที่ 32 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha if Item Deleted)
1	.7615
2	.7806
3	.7543
4	.7806
5	.7779
6	.7656
7	.7679
8	.7788
9	.7585
10	.7515
11	.7781
12	.7639
13	.7472

แอลฟา (α) = .7814

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha if Item Deleted)
1	.8246
2	.8292
3	.8175
4	.8456
5	.7969
6	.7963
7	.8254
8	.8469
9	.8442
10	.8572

แอลฟา (α) = .8442

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ/สกุล	ร้อยตำรวจเอกทัศนพงษ์ คงทัพ
ตำแหน่ง สถานที่เกิด	พนักงานสอบสวน(สัญญาบัตร 1) สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง จังหวัดเพชรบุรี
การศึกษา	โรงเรียนอนุบาลจังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 37 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ 53
ประวัติการทำงาน	ปี 2543 – 2544 สน.ดอนเมือง ปี 2545 – กันยายน 2549 สน.ดอนเมือง ส่วนแยกท่าอากาศยาน ตุลาคม 2549 – เมษายน 2550 ช่วยราชการ สน.ทุ่งสองห้อง พฤษภาคม 2550 – ปัจจุบัน สน.ดอนเมือง
สถานที่ทำงาน	สน.ดอนเมือง ถ.เดชะตุงคะ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โทร.02-5661381-2